పూజ్య ఆచార్య
శ్రీ ఎక్కిరాల భరద్వాజ
శ్రీ గురు చరిత్ర

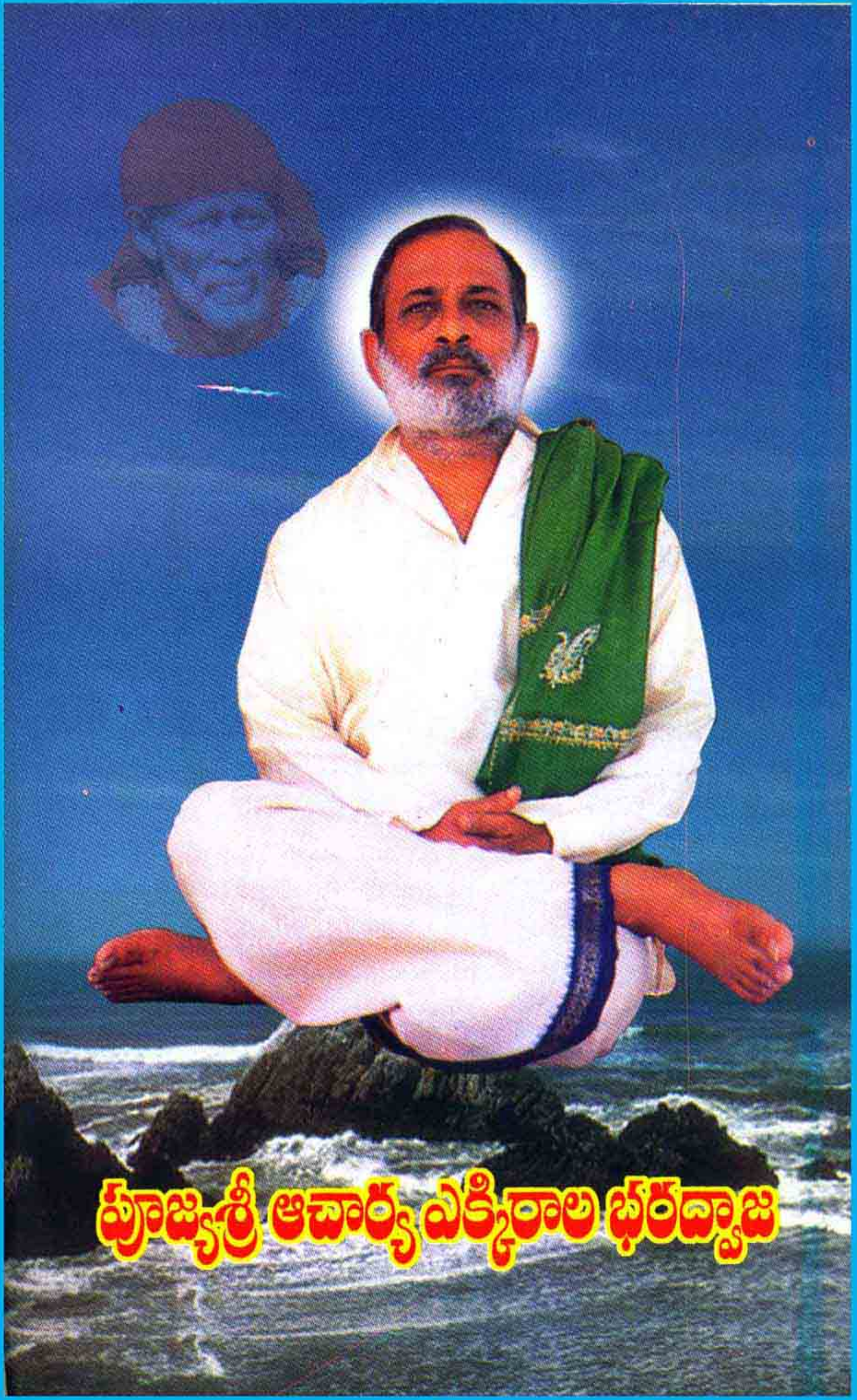
పూజ్యశ్రీ ఆచార్య ఎక్కిరాల భరద్వాజ

శ్రీ గురుచరిత్ర

నిత్యపారాయణ గ్రంథం

శ్రీ వాసుదేవానంద సరస్వతీస్వామి చేసిన ఈ రెండు రచనల రూపాలలో దత్తస్వామి నేడు దేశమంతటా తాండవిస్తున్నారు. నా చేత దత్తస్వామి చేయించుకొన్న ఈ స్వేఛ్ఛానువాదంలో ఈ రెండు గ్రంథాలలోని విశేషాంశాలను గూడ పొందుపరచాను. కారణం : అది శ్రీ దత్తావతార కథ : శ్రీ గురుని అక్షరస్వరూపం: వారి ప్రత్యక్ష శిష్యుడైన సిద్ధయోగిచేత వ్రాయబడింది: మరల శ్రీ దత్తాత్రేయస్వరూపులైన శ్రీ వాసుదేవానందసరస్వతీస్వామి ద్వారా సంస్కృతంలో శ్రీ దత్తాత్రేయుడు అక్షరస్వరూపం ధరించారు.

శ్రీ గురుచరిత్ర - పారాయణ పద్ధతి

శ్రీగురుచరిత్ర పారాయణను కులమత ప్రసక్తి లేకుండా అందరూ చేసుకొనవచ్చును. ఈ చరిత్ర పారాయణ చేయదలచిన వారు ఉదయం స్నానం చేసి ఏమీ తినకముందు, దేవుని ముందు కూర్చుని, దీపారాధన చేసి, అగరువత్తులు వెలిగించి పారాయణ చేసుకోవాలి. కాఫీ, పాలు మొదలైన ద్రవపదార్థాలు తీసుకొనవచ్చు. ఉదయము పారాయణ చేసుకొనుటకు అవకాశము లేనివారు సాయంత్రము స్నానము చేసి పారాయణ చేసుకొనవచ్చు. ఒక పూటలో ఆరోజు చేయవలసిన పారాయణ పూర్తి చేయడానికి వీలుపడనపుడు ఉదయం కొన్ని అధ్యాయాలు, సాయంత్రం మరల స్నానం చేసి మిగిలిన అధ్యాయాలు పైన చెప్పినట్లు పూర్తి చేసుకొనవచ్చు. ఉదయం పారాయణ చేసుకొనుటకు ఏమాత్రమూ వీలుపడని వారు సాయంత్రముగాని, రాత్రిపూట గాని స్నానము చేసి భోజనము చేయకముందు పారాయణ చేసుకొనవచ్చు.

ఇంతకు మించి ఆహార విహారాదులలో ఎట్టి నియమములూ అవసరము లేదు.

ఒక్క రోజులో గ్రంథం మొత్తం పారాయణ పూర్తి చేయాలనుకున్నవారు పండ్లు తీసుకొనవచ్చును. పాలు వంటి ద్రవపదార్థములు గూడ తీసుకొనవచ్చును.

సప్తాహ పారాయణ (ఒకవారము లేక 7 రోజులు) పూర్తి చేయలేనివారు ద్విసప్తాహపారాయణ (2వారాలు) గాని, త్రిసప్తాహ పారాయణ (21రోజులు) గాని చేసుకొనవచ్చు. అందుకుగూడ అవకాశం లేనివారు రోజుకు ఒక అధ్యాయము చొ॥న పారాయణ చేసుకొనవచ్చు. స్త్రీలు బహిష్టు సమయంలో ఈ చరిత్ర పారాయణ చేయకూడదు.

సామాన్యంగా మనం పారాయణ చేసే గ్రంథం ఎవరికీ ఇవ్వకుండడం మంచిది. కొన్ని ఆవర్తాలు (కొన్నిసార్లు) పారాయణ పూర్తి అయ్యాక, కొద్ది దక్షిణతో పాటు ఈ గ్రంథప్రతి నొకటి ఎవరికైనా దానం చేస్తే ముల్లోకాలలోను దానం చేసిన పుణ్యఫలం వస్తుంది.

స్నానానికి గూడ అవకాశం లేనపుడు గాని, ఆరోగ్యం సరిగా లేనపుడుగాని-

శ్లో॥ అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాన్ గతోఽపివా।
యస్మరేత్ పుండరీకాక్షం స బాహ్యాభ్యంతర శ్శుచిః॥

అనే శ్లోకాన్ని చెప్పుకొని, తీర్థాన్ని గురుపాదోదకంగా భావించి, కొంచెం త్రాగి, కొంచెం శిరస్సున చల్లుకొని పారాయణ చేయవచ్చు. "హృదయ కమలంలో వున్న చైతన్యమే తన నేత్రముగా గల భగవంతుని స్మరిస్తే ఎట్టి స్థితులలో వున్నవారైనా బాహ్యాభ్యంతరముల యందు శుచియౌతారు" అని ఈ శ్లోకానికర్థం.

స్వయంగా పారాయణ చేయలేనివారు శ్రీగురుచరిత్ర శ్రవణం చేసినా అదే ఫలితముంటుందని శ్రీగురుడు చెప్పారు.

పారాయణ చేయడానికి వీలుగాని సమయంలో 'దత్త - దత్త' అనిగాని, శ్రీదత్త - జయదత్త అన్న నామంగాని సప్తాహము చేయవచ్చు. ప్రతిరోజూ నిత్యపారాయణ అయిన తర్వాత దత్తస్తోత్రాలలో

శ్లో॥ అనసూయాత్రి సంభూతో దత్తాత్రేయో దిగంబరః।
స్మర్తృగామీ స్వభాక్తానాముద్ధర్తా భవసంకటాత్ ॥

అన్న శ్లోకం యథాశక్తి జపంచేస్తే కష్టాలు తొలుగుతాయి.

శ్లో॥ జీవయామాస భర్తారం మృతం సత్యాహి మృత్యుహా।
మృత్యుంజయ స్స యోగీంద్రః సౌభాగ్యం మే ప్రయచ్ఛతు ॥

అన్నశ్లోకం యథాశక్తి జపంచేస్తే సౌభాగ్యం వృద్ధి చెందుతుంది.

శ్లో॥ దూరీకృత్య పిశాచార్తిం జీవయిత్వా మృతం సుతమ్ ।
యోఽభూదభీష్టదః పాతు స నః సంతానవృద్ధికృత్ ॥

అన్న శ్లోకం యథాశక్తి జపంచేస్తే సంతానాన్ని ప్రసాదిస్తుంది.

శ్లో॥ దరిద్ర విప్ర గేహే యః శాకం భుక్త్వోత్తమ శ్రియమ్ ।
దదౌ శ్రీదత్త దేవః దారిద్ర్యాత్ శ్రీప్రదోఽవతు ॥

అన్న శ్లోకం యథాశక్తి జపం చేస్తే దారిద్ర్యాన్ని తొలగించి సంపదనిస్తుంది.

***

గ్రంథ పారాయణ పద్ధతి

సప్తాహ పారాయణము

గురువారం	1వ అధ్యాయం నుండి	9వ అధ్యాయం వరకు
శుక్రవారం	10వ „	21వ „
శనివారం	22వ „	29వ „
ఆదివారం	30వ „	35వ „
సోమవారం	36వ „	38వ „
మంగళవారం	39వ „	43వ „
బుధవారం	44వ „	52వ „

గ్రంథ పారాయణ పద్ధతి

ద్విసప్తాహ పారాయణము

గురువారము	1వ అధ్యాయం నుండి	2వ అధ్యాయం వరకు
శుక్రవారము	3వ „	6వ „
శనివారము	7వ „	10వ „
ఆదివారము	11వ „	13వ „
సోమవారము	14వ „	18వ „
మంగళవారము	19వ „	23వ „
బుధవారము	24వ „	27వ „
గురువారము	28వ „	30వ „
శుక్రవారము	31వ „	35వ „
శనివారము	36వ „	39వ „
ఆదివారము	40వ „	41వ „
సోమవారము	42వ „	45వ „
మంగళవారము	46వ „	49వ „
బుధవారము	50వ „	52వ „

గ్రంథ పారాయణ పద్ధతి

త్రిసప్తాహ పారాయణము

గురువారము	1వ అధ్యాయం నుండి	2వ అధ్యాయం వరకు
శుక్రవారము	3వ 〃	4వ 〃
శనివారము	5వ 〃	6వ 〃
ఆదివారము	7వ 〃	8వ 〃
సోమవారము	9వ 〃	11వ 〃
మంగళవారము	12వ 〃	13వ 〃
బుధవారము	14వ 〃	16వ 〃
గురువారము	17వ 〃	19వ 〃
శుక్రవారము	20వ 〃	22వ 〃
శనివారము	23వ 〃	25వ 〃
ఆదివారము	26వ 〃	28వ 〃
సోమవారము	29వ 〃	30వ 〃
మంగళవారము	31వ 〃	32వ 〃
బుధవారము	33వ 〃	35వ 〃
గురువారము	36వ 〃	38వ 〃
శుక్రవారము	39వ 〃	40వ 〃
శనివారము	41వ 〃	42వ 〃
ఆదివారము	43వ 〃	45వ 〃
సోమవారము	46వ 〃	48వ 〃
మంగళవారము	49వ 〃	50వ 〃
బుధవారము	51వ 〃	52వ 〃

ముఖ్య సూచన

శిరిడీ సాయిబాబా భక్తులకు "శ్రీ గురుచరిత్ర" పారాయణ యెంతో అవసరం. హరివినాయక్ సాఠే, అన్నా సాహెబ్ దభోల్కర్ వంటి వారికి శ్రీసాయిబాబా దర్శనము, అనుగ్రహము లభించడానికి **"శ్రీ గురుచరిత్ర"** పారాయణమే కారణమయింది. కుశాభావు అనే భక్తుడి విషయంలో యీ సత్యం యింకెంతో స్పష్టంగా కన్పిస్తుంది. **అతడి చేత యీ గ్రంథాన్ని 108 సార్లు పారాయణ చేయించడంలో సాయినాథుడు దీనికెంత ప్రాముఖ్యమిచ్చారో తెలుస్తుంది.** ఆయన మహాత్ములందరిలోకి తలమానికము - కోహినూర్ - వంటి వారైనప్పటికీ తాను సద్గురువునని చెప్పక, అతి సామాన్యుడిలా జీవించారు. భక్తులు తమను గురువుగా యెలా సేవించాలో యెన్నడూ చెప్పలేదు. భగవద్గీతా శ్లోకాన్ని వివరించినప్పడు ఆ విషయమ్మై రత్నాల్లాంటి మాటలు ఒకటి రెండు మాత్రమే చెప్పారు. అందుకే ఆయనను ఆ రీతిన సేవించడానికి యెవరూ ప్రయత్నించలేదు. ప్రయత్నించిన కొద్దిమందీ గూడ చేయలేకపోయారు. అలాగాక, గురుచరిత్రలో శ్రీగురుడు ఎన్నో పురాణోపాఖ్యానాల సహాయంతో యీ విషయం వివరించారు. **అంటే భక్తులు ఎలా శ్రీ సాయిని సేవించాలో "శ్రీ గురుచరిత్ర" నుండి నేర్చుకోమని శ్రీ సాయి సూచించారన్నమాట.**

ముందుమాట

మేము ప్రచురిస్తున్న యీ " శ్రీ గురు చరిత్ర" కు కొన్ని ప్రత్యేకతలున్నాయి. అది తెలియాలంటే యీ క్రింది విషయాలు గమనించాలి.

సాయందేవుని వంశానికి చెందిన గంగాధరసరస్వతి ప్రస్తుత గురుచరిత్ర వ్రాసేనాటికే వేరొక గురుచరిత్ర గ్రంథముండేదని తెలుస్తుంది. నామ ధారకుడికి సిద్ధయోగి దానిని చూపినట్లు శ్రీ గురుచరిత్రలో చూస్తాం. అంతేగాక యీ గ్రంథంలో "నా తండ్రి శ్రీగురుచరిత్ర శ్రవణాసక్తుడు" అని వ్రాసాడు. అయితే అది తానే కూర్చానని గూడ చెబుతాడు. అంటే ప్రస్తుత గురుచరిత్రే యితడు కూర్చినదన్నమాట. కేవలం సాధువుకుండవలసిన నిరహంకారం వల్లనే అది తన రచనగా యెక్కడా చెప్పుకోలేదు. అది వ్రాతప్రతిగా వారిదగ్గరే వుండేది. కారణం శ్రీగురులీలల పానమే తమకు అన్నపానీయాలని ఆయన ఒకచోట శ్రీ గురుచరిత్రలో అంటారు.

ఇదిగాక శ్రీగురుడు గోకర్ణంలో వుండేనాటికే ఒక సంక్షిప్తమైన గురుచరిత్ర వుండేదని, శ్రీగురుడు ఏకాంతంలో వున్న సమయంలో వారి దర్శనానికి వచ్చిన భక్తులకు సిద్ధయోగి దానిని వినిపిస్తుండేవారనీ ఒక జనవాక్యమున్నది. కొందరు పరిశోధకులు గూడ యిలానే వ్రాశారు. అంటే శ్రీగురుడు శ్రీశైలంలో అంతర్ధానమయ్యేనాటికే ఒక శ్రీగురుచరిత్ర గ్రంథమున్నట్లు, శ్రీగురుడు అంతర్ధానమయ్యే ముందు చెప్పిన మాటలు సూచిస్తున్నాయి. అంటే సద్గురువు యొక్క లీలలను, బోధనలను, పారాయణ, శ్రవణము, చింతనము చేయడమన్నవి ఉత్తమ సాధనంగా శ్రీగురుడే తమ భక్తులకు, శిష్యులకూ విధించినట్లు స్పష్టమవుతుంది. అందుకే తర్వాతి దత్తాత్రేయుని పూర్ణావతారమైన శిరిడీసాయిబాబా గూడ తమ చరిత్ర పారాయణ ఉత్తమ సాధనగా నిర్ణయించే, దాసగణుచేత హరికథల రూపంలో తమ లీలలు గానం చేయనిచ్చారు. అన్నా సాహెబ్ దబోల్కర్ (ఉరఫ్ హేమాద్రిపంతు)కు ఆయన "శ్రీసాయి సచ్చరిత్ర" వ్రాయడానికి అనుమతినిచ్చి ఆశీర్వదించారు.

శ్రీగురుని కాలంలోనే రూపొందిన ఒక సంక్షిప్త గురుచరిత్ర సాయం దేవుడు కన్నడభాషలో గూడ వ్రాసాడని ఎందరో పండితులంటారు. అంతేగాక నరకేసరి, నందిశర్మ, నరహరి వంటి కవీశ్వరులు గూడ శ్రీగురుని లీలలను కీర్తించి రచనలు చేసారు.

కాలినడకన గిరినార్‌చేరి, బాగా డస్సిపోయారు. అప్పుడొక గుజరాతీ శ్రీమంతుడు కొన్ని పూరీలు తెచ్చి యివ్వబోయాడు. ఆయన తమ ఆచారాన్ననుసరించి, వాటిని స్వీకరించలేదు. అప్పుడతడు, "నేనే కేవలం కర్మసన్యాసిగా వుంటే, నీవు మాత్రం అలా యెందుకుండవు?" అని గదమాయించి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ రూపంలో వచ్చినది దత్తస్వామియేనని తర్వాత తెలిసింది.

శ్రీవాసుదేవానందులు దేశ సంచారం చేస్తున్నపుడు ఆంధ్రదేశంలో తిరుపతి, శ్రీకాళహస్తి, వెంకటగిరి, నెల్లూరు, శ్రీశైలం సందర్శించారు. ముక్త్యాలలో 1908లో చాతుర్మాస్యం చేసారు. తర్వాత హంసలదీవికి వచ్చి సాగరసంగమంలో స్నానం చేసారు. తర్వాత మచిలీపట్నం మీదుగా సప్తగోదావరిని సందర్శించారు. అక్కడ గోదావరినది వశిష్ఠ, కోటిలింగ, కౌశిక, వృద్ధ గౌతమి, భరద్వాజ, ఆత్రేయ, తురీయ అను ఏడు పాయలై సముద్రంలో కలుస్తుంది. తర్వాత రాజమండ్రి విచ్చేసి, అక్కడ నుండి పిఠాపురం చేరి, ఆ పట్టణ వాసులకు అక్కడ శ్రీపాద శ్రీవల్లభులు అవతరించారని చెప్పి, వారి జన్మస్థలం గూడ చూపి, అక్కడ దత్త పాదుకలు ప్రతిష్ఠించారు. తర్వాత కాకినాడ చేరి సముద్రస్నానం చేసారు. మరలా రాజమండ్రి చేరి అచట శృంగేరీ శంకరమఠంలో 'భక్త వత్సలుడు' అను పేర సం॥ 1910 ప్రాంతంలో దత్తమూర్తిని ప్రతిష్ఠించారు. చివరకు 1914 సం॥లో జ్యేష్ఠ బహుళ చతుర్దశినాడు ఆయన తన శిష్యులతో "రేపు రాత్రి అమావాస్య ఘడియలు వెళ్ళాక మేము శరీరము త్యజిస్తాము" అన్నారు. ఆ సమయానికి దత్తమూర్తి యెదుట ధ్యానంలో కూర్చుని పరమపదించారు. "శ్రీ గురుచరిత్ర" పారాయణ ద్వారా వీరిని దత్తస్వామి తమ ప్రతిరూపంగా రూపొందించడమేగాదు, వారి ద్వారా ఆయన మరొక అవతార మెత్తారు. ఆయన, "శ్రీ గురుచరిత్ర" లో కీర్తించబడిన శ్రీగురుడు గా అవతరించినపుడు చివరకు శ్రీశైలంలో అంతర్ధానమయ్యే ముందు "శ్రీ గురుచరిత్ర" గ్రంథం రూపంలో తామెల్లప్పుడూ వుంటామని ప్రమాణం చేసారు. ఒకప్పుడు ఆ గ్రంథాన్ని 7 వేల సంస్కృత శ్లోకాలలోకి అనువదించమని దత్తస్వామి ఆదేశించారు. మరొకప్పుడు వాసుదేవా నందులతో ఈ గ్రంథాన్ని రెండువేల సంస్కృత శ్లోకాలలోకి అనువదించి దానికి "సంహితాయన గురుద్విసాహస్రి" అని పేరు పెట్టమని దత్తుడు చెప్పారు. అలానే

శ్రీ వాసుదేవానంద సరస్వతీస్వామి చేసిన ఈ రెండు రచనల రూపాలలో దత్తస్వామి నేడు దేశమంతటా తాండవిస్తున్నారు. నా చేత (రచయిత) దత్తస్వామి చేయించుకొన్న ఈ స్వేచ్ఛానువాదంలో ఈ రెండు గ్రంథాలలోని విశేషాంశాలను గూడ పొందుపరచాను. కారణం : అది శ్రీ దత్తావతార కథ; శ్రీగురుని అక్షరస్వరూపం; వారి ప్రత్యక్ష శిష్యుడైన సిద్ధయోగిచేత వ్రాయబడింది; మరల శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వరూపులైన శ్రీవాసుదేవానంద సరస్వతీ స్వామిద్వారా సంస్కృతంలో శ్రీ దత్తాత్రేయుడు అక్షరస్వరూపం ధరించారు.

దత్తావతార పంచకం

శ్రీవాసుదేవానంద సరస్వతీస్వామి మనదేశ చరిత్రలో మహోజ్జ్వలమైన కాలం (1850-1950) లో అవతరించారు. ఆ కాలంలో విశ్వగురుడైన దత్తాత్రేయస్వామి మరి నాల్గు రూపాలతో అవతరించారు. ఆ ఐదు దత్తావతారాలు - శ్రీఅక్కల్కోట స్వామి, శ్రీ శిరిడీ సాయిబాబా, ధునీవాలా దాదా, తాజుద్దీన్ బాబా, గజానన్ మహరాజ్. ఈ విషయం శ్రీ శిరిడీ సాయిబాబా ఒక భక్తునితో చెప్పారు. సద్గురువు దర్శనంకోరి "శ్రీ గురు చరిత్ర" పారాయణ చేస్తున్న సాధకులెందరికో దత్తస్వామియే ఈ విషయం స్వయంగా చెప్పారు. (ఈ వివరం నాచేత దత్తస్వామి వ్రాయించుకున్న ఆయా మహనీయుల చరిత్రలలో చూడవచ్చు.) శ్రీవాసుదేవానంద సరస్వతులు వీరిలో ముగ్గురిని కలుసుకున్నారు. ఒక భక్తుడు శ్రీ వాసుదేవానందుల సన్నిధిలో ఒక మహాయజ్ఞం చేయ తలపెట్టాడు. శ్రీ వాసుదేవానందులు, "సాక్షాత్తూ దత్తావతారమైన అక్కల్కోటస్వామి సన్నిధిలో దీనిని నిర్వహించడం సముచితం. లేకుంటే, వారి ఆశీస్సులతోనైనా యిక్కడ జరిపించాలి" అన్నారు. ఒకప్పుడు ఆయన అక్కల్కోటస్వామిని దర్శించారట గూడ. అలానే శ్రీ గజానన్ మహరాజ్‌లను గూడ దర్శించారు. శ్రీవాసుదేవానందులు రాజమండ్రిలో వున్నపుడు నాందేడ్ నుండి దాసగణు అను భక్తుడు వచ్చి ఆయనను దర్శించాడు. అతడు తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు శ్రీ వాసుదేవానందులు అతడికొక కొబ్బరికాయ యిచ్చి, "ఇది మా నమస్కారాలతో మా అన్నగారైన శ్రీ సాయిబాబాకు సమర్పించు. మమ్మల్ని మరువక ప్రేమతో కనిపెట్టి వుండమను. సన్యాసులమైన మేము యెవరికీ నమస్కరించము. కాని వారి విషయం వేరు" అన్నారు. తర్వాత దారిలో దాసగణు, అతని మిత్రులూ యేమారి వేరొక కాయ అని పొరపాటుపడి దానిని తినివేశారు. వాళ్ళు శిరిడీ చేరాక, ఇంకా యేమీ చెప్పకముందే సాయిబాబా, "నా సోదరుడిచ్చిన కొబ్బరికాయ యేది?" అని అడిగారు. వాళ్ళు జరిగినది చెప్పి, దానికి బదులు వేరొక కాయ యిస్తామన్నారు. ఆయన, "నా సోదరుడిచ్చిన కాయతో మరేదీ సాటిగాదు" అని వాళ్ళను క్షమించి విడిచిపెట్టారు.

మనదేశంలో గ్రంథముద్రణ అమలులో లేనప్పుడు "శ్రీగురుచరిత్ర" వ్రాతప్రతులుగా ప్రచారమయ్యేది. అటువంటి వ్రాతప్రతులు యిప్పటికీ యెన్నో భక్తుల కుటుంబాల వద్ద వున్నాయి. కాని వీరిలో ఎక్కువమంది, ఆ వ్రాతప్రతులను పరమ పవిత్రంగా పూజలో వుంచుకొని, నేడు ముద్రించబడే గ్రంథాలను మాత్రమే పారాయణకు ఉపయోగిస్తారు. శ్రీగురుని నుండి ప్రత్యేకమైన సందేశమొస్తే దప్ప ఆ వ్రాత ప్రతులను తీసిచూడరు, యితరులకు చూపరు. ఇటువంటి రెండు కుటుంబాల వారికి తగిన సందేశం లభించినందువలన తమవద్దనున్న వ్రాతప్రతులలోని అంశాలు కొన్ని శ్రీగురుని అనుగ్రహం వలన నాకు లభించాయి. వీటిని యీ మూడవ ముద్రణలో పొందుపరుస్తున్నాను. అలనాడు శ్రీగురుని ప్రత్యక్షంగా సేవించిన భక్తులకు, భక్తురాండ్రకూ మహారాష్ట్ర దేశాచారాన్ననుసరించి రెండేసిపేర్లు వుండేవి. వారి అనుభవాలు శ్రీగురుచరిత్రలో వ్రాయబడినప్పుడు కొన్నివ్రాతప్రతులలో ఒక పేరు, మరికొన్ని వ్రాతప్రతులలో మరొక పేరూ వ్రాసారు. మన యీ ముద్రణలో యీ రెంటినీ ప్రస్తావించాను.

అన్నింటికంటే ముఖ్యమైన విషయాలు రెండున్నాయి. వెనుకటి వ్రాత ప్రతులలో ముఖ్యమైనదొకటి గాణ్గాపురం ప్రాంతంలోనే ఒక సదాచార సంపన్నమైన కుటుంబం వద్ద వుండేది. ఒకప్పుడు ఖేడ్గాఀవ్‌బేట్ (పూణేవద్ద)లో సిద్ధపురుషుడుగా ప్రసిద్ధికెక్కిన శ్రీనారాయణ్ మహరాజ్ గారు చిన్న వయస్సులోనే గాణ్గాపూర్ వద్దనున్న సంగమానికి వచ్చి, చాలాకాలం శ్రీదత్తానుగ్రహం కోసం తపస్సు చేసారు. ఒకనాడు శ్రీగురుడు ఆయనకు స్వప్నదర్శనమిచ్చి, పైన చెప్పిన సద్బ్రాహ్మణ కుటుంబంనుండి వారివద్దనున్న ప్రాచీన వ్రాతప్రతిని పొందమని ఆదేశించారు. అదేరాత్రి ఆ కుటుంబీకులకు గూడ శ్రీగురుడే దర్శనమిచ్చి, అతని వద్దనున్న వ్రాతప్రతిని నారాయణ్ మహరాజ్‌కు యివ్వమని ఆదేశించారు. ఆ రీతిన లభించిన ఆ వ్రాతప్రతి శ్రీ నారాయణ్ మహరాజ్ వద్ద జీవితాంతమూ వుండేది. శ్రీ గురుని నుండి వారికెట్టి ఆదేశమూ రానందువలన ఆ వ్రాతప్రతిని ఆ మహాత్ముని దేహంతో పాటు వారి సమాధిలో పెట్టేసారు. అరుదుగా దానిని శ్రీమహరాజ్ గారికి చదివి వినిపించే అదృష్టం కల్గిన ఒక భాగ్యశాలి నుండి రెండు విషయాలు తెలియ వచ్చాయి: ఆవ్రాతప్రతిలో చివరి అధ్యాయంగా "శ్రీగురుగీత", భాగవతం ఏకాదశ స్కంధంలో శ్రీకృష్ణుడు ఉద్ధవునికి చెప్పిన అవధూతోపాఖ్యానం గూడ వున్నాయని

తెలిసింది. అటువంటి వ్రాతప్రతుల ఆధారంగానే శ్రీవాసుదేవానంద సరస్వతీస్వామి తాము వ్రాసిన "శ్రీసంహితాయన గురుద్విసాహస్రి" అనే గ్రంథంలో యీ అవధూతోపాఖ్యానం పొందుపరచారు. ఇది మనకు యీనాడు లభించే ముద్రితమైన శ్రీగురుచరిత్ర గ్రంథాలలో కన్పించదు. ఈకారణంగానే శ్రీగురుచరిత్రలోని అధ్యాయాల సంఖ్య 51 అని కొందరు, 52 అని కొందరు, 53 అని కొందరు తలచడానికి కారణం అయింది.

అందువలన యీ మూడవ ముద్రణలో అవధూతోపాఖ్యానం అనుబంధంగా ముద్రించడమయింది. ఆ వ్రాతప్రతిలో "శ్రీగురుగీత" గూడ వుండడం వలన శ్రీగురుని భక్తులకు అదెంతో విలువైనదని స్పష్టమవుతున్నది. అంతేగాదు, శ్రీగురుని వంటి మహనీయుడు మాత్రమే నిజానికి గురువనదగిన వారని, ముముక్షువులు అట్టి వారిని మాత్రమే శ్రీగురుగీతలో చెప్పిన విధంగా ఆశ్రయించి సేవించాలనీ స్పష్టమవుతుంది. అర్హతలేని వారి వద్ద మంత్రోపదేశం పొందడం యెంతటి అనర్థమో యీ "శ్రీగురుచరిత్ర" చెబుతుంది. అందువలన త్వరలో "శ్రీగురుగీత" గూడ - పెక్కు వ్రాతప్రతులను పరిశోధించి, తాత్పర్యంతో కలిపి ముద్రించనున్నాము. ఇంకొక ముఖ్యాంశం వున్నది-

శిరిడీ సాయిబాబా భక్తులకు "శ్రీగురుచరిత్ర" పారాయణ యెంతో అవసరం. హరివినాయక్ సాఠే, అన్నాసాహెబ్ దభోల్కర్ వంటి వారికి శ్రీసాయిబాబా దర్శనము, అనుగ్రహము లభించడానికి "శ్రీగురుచరిత్ర" పారాయణమే కారణమయింది. కుశాభావు అనే భక్తుడి విషయంలో యీ సత్యం యింకెంతో స్పష్టంగా కన్పిస్తుంది. అతడిచేత యీ గ్రంథాన్ని 108 సార్లు పారాయణ చేయించడంలో సాయినాథుడు దీనికెంత ప్రాముఖ్యమిచ్చారో తెలుస్తుంది. ఆయన మహాత్ములందరిలోకి తలమానికము, కోహినూర్ - వంటి వారైనప్పటికీ తాను సద్గురువునని చెప్పక, అతి సామాన్యుడిలా జీవించారు. భక్తులు తమను గురువుగా యెలా సేవించాలో యెన్నడూ చెప్పలేదు. భగవద్గీతా శ్లోకాన్ని వివరించినప్పుడు ఆ విషయమై రత్నాల్లాంటి మాటలు ఒకటి రెండు మాత్రమే చెప్పారు. అందుకే ఆయనను ఆ రీతిన సేవించడానికి యెవరూ ప్రయత్నించలేదు. ప్రయత్నించిన కొద్దిమందీ గూడ చేయలేకపోయారు. అలాగాక, గురుచరిత్రలో శ్రీగురుడు యెన్నో పురాణోపాఖ్యానాల సహాయంతో యీ విషయం వివరించారు. అంటే భక్తులు

యెలా శ్రీసాయిని సేవించాలో "శ్రీగురుచరిత్ర" నుండి నేర్చుకోమని శ్రీసాయి సూచించారన్నమాట.

అంతేగాక, శ్రీగురునికి - సాయిబాబాకు సన్నిహితమైన పోలికలు యెన్నో వున్నాయి. జన్మించిన క్షణంనుండే యీ యిద్దరికీ తాము యెవరో తెలుసు. ఇద్దరూ లోకహితం కోసం అవతరించిన భగవత్స్వరూపులే. అయినప్పటికీ సత్సంప్రదాయాన్ననుసరించి ఇద్దరూ బాహ్యంగా గూడ ఒక గురువును ఆశ్రయించారు. శ్రీగురుడు శ్రీశైలంలో అంతర్థానమయినప్పుడు తమ శిష్యులకు పూలు ప్రసాదంగా అందజేసి, వాటిని ప్రాణప్రదంగా వుంచుకోమని చెప్పారు. సాయిబాబా తమ గురువు ప్రసాదించిన ఇటుక రాయిని అలానే పవిత్రంగా వుంచుకున్నారు. అది విరిగిపోయిన కొద్దికాలానికే ఆయన గూడ శరీర త్యాగం చేసారు. ఆయన తమను తమ గురువు ఒక బావిలోకి తలక్రిందులుగా వ్రేలాడదీసినట్లు చెప్పారు. గురుచరిత్రలో దీపకుడు, ఉపమన్యువు మొ॥న వారు చేసిన గురుసేవా విధానమంతా ఆ ఒక్క వాక్యానికి వివరణ అని తలచవచ్చు. శ్రీగురుడు యెంతోకాలం సన్యాసాశ్రమ ధర్మాన్ననుసరించి దేశసంచారం చేస్తూ లోకుల దృష్టినుండి గుప్తంగా వుండిపోయారు. ఒక్క నర్సోబావాడిలోనే 12 సం॥లు తపోనిష్ఠలో వున్నారు. శ్రీసాయి గూడ శిరిడీలో వేపచెట్టు క్రిందనున్న భూగృహంలో 12 సం॥లు వున్నారు. అందుండి బయటకు వచ్చాక గూడ సుమారు 30 సం॥లు గుప్తంగా పిచ్చి ఫకీరులా మాత్రమే జీవించారు. శ్రీగురుడు, తాము లోకానికి వెల్లడి కావలసిన సమయమొచ్చాకనే గంధర్వపురం చేరి ప్రకటమయినట్లు, శ్రీసాయి గూడ చివరి 23 సం॥లలోనే వెల్లడి అయ్యారు. కాకుంటే సాయి నైష్ఠిక బ్రహ్మచారి గనుక, యావజ్జీవితమూ తమ గురు సన్నిధిలోనే వుండిపోయారు. కేవలం ఆ గురువు ఆదేశించడం వల్లనే భక్తులనుద్ధరించడానికి మొదట్లో ఆయన దేశసంచారం చేసారని తలచవచ్చు. శ్రీగురుడు సంగమానికి వెళ్ళి రావడం నిత్యమూ మహోత్సవంగా జరిగినట్లే, శ్రీసాయి రోజూ లెండీకి రావడం, రోజు విడచి రోజు చావడికి వెళ్ళడమూ గొప్ప ఊరేగింపుగా జరిగింది. కొద్దిలో చెప్పాలంటే, సాయి చరిత్రలో గురుస్థానం (వేపచెట్టు మూలం) నర్సోబావాడి వంటిది; లెండీవనమే సంగమం; ద్వారకామాయియే గంధర్వపురం. ఈ మహనీయులిద్దరూ తమ16వ యేటనే బాహ్య ప్రపంచంలోనికి అడుగు పెట్టారు. ఇద్దరూ తమ

భక్తులకు కవితాశక్తిననుగ్రహించి, వారికి బిరుదులు గూడా యిచ్చారు. శ్రీగురుడు ఒకనికి 'యోగీశ్వర్' అని మరొకరికి 'కవీశ్వర్' అని బిరుదులిస్తే- శ్రీసాయి ఒకరికి 'దాసగణు' అని, మర్కొరికి 'హేమాద్పంత్' అని బిరుదులివ్వడమేగాక, జగేశ్వర్ భీష్మకు కవితాధారనిచ్చి 'సగుణోపాసన' వ్రాయించుకున్నారు. శ్రీగురుడు ఒక యవనరాజును అనుగ్రహించి అతనినుండి పూజలందుకున్నారు. సాయి యవనులందరిచేతా సేవించ బడుతున్నారు. ఇద్దరిదీ భిక్షా వృత్తియే. ఈ యిద్దరూ - కర్మ ఫలానికీ, జన్మ పరంపరలకూ యెంతో ప్రాముఖ్యమిచ్చారు. ఇలా ఆలోచించినకొద్దీ యింకెన్నో పోలికలు స్ఫురిస్తాయి. కనుకనే "శ్రీసాయిబాబా జీవిత చరిత్ర", "శ్రీగురుచరిత్ర" - ఒకదానికొకటి వివరణమని చెప్పాలి. ఆ రెండూ ఒకే దత్తాత్రేయుని చరిత్రలో వేర్వేరు అధ్యాయాలు. **కనుక సాయి భక్తులందరికీ, "శ్రీసాయిబాబా జీవిత చరిత్ర", "శ్రీగురుచరిత్ర", "శ్రీగురుగీత"లు కలసి ప్రస్థానత్రయము అనవచ్చు. ప్రస్థానత్రయమంటే సనాతనధర్మ మంతటికీ మూలమైన ఉపనిషత్తులు, బ్రహ్మసూత్రాలు, భగవద్గీత.**

"శ్రీ గురుచరిత్ర" - గ్రంథమాహాత్మ్యం

మహారాష్ట్ర దేశంలోని మాణ్గావ్ అనే గ్రామంలో గణేశభట్టు - రమాబాయి అనే పుణ్య దంపతులకు జన్మించాడు వాసుదేవశాస్త్రి. ఇతడు తన ఎనిమిదవయేట ఉపనయనమైన దగ్గరనుండి ఆదర్శ బ్రహ్మచారిగాను, వివాహమయ్యాక సదాచార సంపన్నుడైన గృహస్థుగాను జీవించాడు. గాయత్రీ అనుష్ఠానము, వేదాధ్యయనము, అగ్నిహోత్రము నిష్ఠతో ఆచరిస్తుండేవాడు. కేవలం వంశాచారంగా మాత్రమే మహారాష్ట్ర భాషలోని "శ్రీ గురుచరిత్ర" లాంఛనంగా నిత్య పారాయణ చేస్తుండేవాడు. తన తపశ్శక్తి వలన మానవులకు, పశుపక్ష్యాదులకూ గూడ వేద మంత్రోచ్చారణతో ఆరోగ్యం చక్కబరచడమేగాక, జ్యోతిశ్శాస్త్రంలో ప్రావీణ్యం గడించి, ఆర్తుల బాధలకు పరిష్కారం చెప్పి, ఆర్ష సాంప్రదాయ ప్రాశస్త్యాన్ని ప్రజలకు నిరూపిస్తూండేవాడు. ఉదాహరణకు, అతడొక రోగితో గోదానం చేయమని చెప్పాడు. ఆ గోవుపై ఆశతో వాసుదేవశాస్త్రికి తెలియకుండా అతని సోదరుడు ఆ దానం స్వీకరించి, వెంటనే జబ్బు పడ్డాడు. అపుడు వాసుదేవశాస్త్రి తన తమ్ముణ్ణి మందలించి, రెండింతలు దక్షిణతో ఆ గోవును మరొక బ్రాహ్మణునికి దానమిప్పించి, అతనిని రోగ విముక్తుని చేసాడు. **తపోబలంతో యితరుల కర్మదోషాలను గూడ భరించగలవారే దానం స్వీకరించాలనేవాడు శాస్త్రి.**

ఇతనికి "శ్రీ గురుచరిత్ర" పారాయణ వలన దత్తానుగ్రహం అనుభవమవుతూండేది. ఒకనాడతడు ఒక అడవిలోనుండి వెళ్తూండగా దత్తస్వామి సీతారాంజుడియా అనే వ్యక్తి రూపంలో దర్శనమిచ్చి, అతనిని ఒక పులిబారినుండి రక్షించారు. నాటి రాత్రి దత్తస్వామి స్వప్న దర్శనమిచ్చి, ఆ రహస్యం బైటపెట్టారు. తర్వాత ఒకసారి అతడు నరసోబావాడి వెళ్ళాలనుకుంటుండగా, ఒకనాటి రాత్రి దత్తస్వామి స్వప్నంలో కన్పించి, "నీ తల్లి అనుమతిస్తుంది; ప్రయాణానికి అవసరమైన పైకము, తోడూ గూడ దొరుకుతాయి" అని చెప్పారు. నిజంగానే తెల్లవారేసరికి అన్నీ అలానే సమకూడడం వలన అతడు బయల్దేరి, దారిలో గోరేగాంలో బసచేసాడు. నాటిరాత్రి దత్తస్వామి మరలా స్వప్నంలో కనిపించి, నరసోబావాడిలో గోవిందస్వామి అనే సిద్ధపురుషుడున్నారని, ఆయనను

దర్శించమనీ చెప్పారు. మరుసటిరోజు అతడు నరసోబావాడి చేరగానే, ఆ స్వామియే అతనికి యెదురై పేరుపెట్టి పిలిచి, అతని యోగక్షేమాలు విచారించారు. ఒకరోజు అచటి ఆలయ పూజారులు వాసుదేవుణ్ణి దత్తపాదుకలకు అభిషేకం చేయనివ్వలేదు. అపుడు దత్తస్వామి, ఆ సంగతి గోవిందస్వామికి తెలిపి, అతడు అభిషేకం చేసుకోవడానికి అనుమతి యిప్పించారు. మరొకరోజు అతనికి దత్తస్వామి కలలో కన్పించి, "శ్రీ గురుచరిత్ర" పారాయణ చేయమని ఆదేశించారు. అతనివద్ద ఆ గ్రంథం లేదని చెప్పగానే, మీరజ్‌లో వున్న శంకరభట్టువద్ద ఆ గ్రంథం తీసుకోమని చెప్పారు. ఈ భట్టు తన పారాయణ గ్రంథం యెవరికీ యిచ్చేవాడు గాదు. కాని దత్తస్వామి కలలో కనపడి ఆదేశించడం వల్లనే అతడాగ్రంథం వాసుదేవశాస్త్రికి యిచ్చాడు. తర్వాత ఒకనాడు వాసుదేవశాస్త్రిని "శ్రీ గురుచరిత్ర" పారాయణే ముఖ్యసాధనగా చేసుకొమ్మని గోవిందస్వామి చెప్పారు. "నేను శిష్టాచారం ప్రకారం సూర్యుణ్ణి, అగ్నినీ సేవిస్తున్నాను గదా! ఇంకా అదెందుకు?" అన్నాడు వాసుదేవశాస్త్రి. కాని నాటి రాత్రి స్వప్నంలో దత్తస్వామి అతనికి మంత్రోపదేశం చేసి అతనికి ప్రత్యక్ష గురువయ్యారు. తెల్లవారగానే అతనికి గోవిందస్వామి యెదురై, "రాత్రి నీకు ఉపదేశమైంది గదా?" అని చెప్పి, దాని అనుష్ఠాన విధానమంతా అతనికి బోధించారు!!

ఒకప్పుడు వాసుదేవశాస్త్రిని 7 సం॥లు కదలకుండా మాణ్గాంవ్‌లోనే వుండమని దత్తస్వామి ఆదేశించారు. అతడు ఒక దత్తమూర్తిని తీసుకు వెళ్ళదలచి కాగల్ అనే వూరు వెళ్ళాడు. అక్కడ బజారులో అకస్మాత్తుగా ఒక శిల్పి ఎదురై, ఒక దత్తమూర్తిని యిచ్చి, తనను ఆ స్వామియే అలా చేయమని ఆ ముందటి రాత్రి స్వప్నంలో ఆదేశించారని చెప్పాడు. శాస్త్రి మాణ్గాంవ్ చేరేసరికి అక్కడొక విధవరాలు అతనికి కొంచెం స్థలమిచ్చి "నిన్న నా భర్త కలలో కనిపించి, కొంత స్థలం ఒక సద్బ్రాహ్మణునికి దానమిమ్మని చెప్పారు" అని చెప్పింది. శాస్త్రి ఆ స్థలంలో ఒక దత్త మందిరం నిర్మించి, ఆ విగ్రహాన్ని అందులో ప్రతిష్ఠించారు. ఆ మందిరం లోని దత్తస్వామి పిలిస్తే పలికేవాడు. ఒక దత్త జయంతికి వాసుదేవ శాస్త్రిగారి బంధువొకరు మరణించారు. నాటి జయంతి కార్యక్రమానికి విఘ్నం

కలుగుతుందని వెరిచి, ఆ సంగతి శాస్త్రిగారికి యెవరూ చెప్పలేదు. ఆనాడు అతడు మందిరానికి వెళ్ళగానే దత్తస్వామి, "శివ శివ! నన్ను తాకవద్దు. నీకు మైల వచ్చింది" అన్నారు. అప్పుడు విచారిస్తే అసలు విషయం బైటపడింది. అలాగే, ఒక చంద్రగ్రహణమప్పుడు పంచాంగాలన్నీ ఆ ప్రాంతంలో గ్రహణం కనిపించదని చాటాయి. కాని ఆ ముందటి రాత్రి దత్తస్వామి శాస్త్రిగారికి దర్శనమిచ్చి, 'రేపు గ్రహణం కనిపిస్తుంది. కనుక నాకు భిక్ష, నైవేద్యము వద్దు" అన్నారు. మరుసటిరోజు ఆ మాట అక్షరాలా నిజమైంది!

ఒకసారి వాసుదేవశాస్త్రి, అతని తల్లీ నరసోబావాడి చేరి ఒక ధర్మశాలలో విడిది చేసారు. నాటిరాత్రి దత్తస్వామి ఆ యిద్దరికీ కలలో కన్పించి, "ఈధర్మశాల శిథిలమైంది, వేరొకచోటుకు వెళ్ళండి" అని చెప్పారు. ఉదయమే శాస్త్రి స్నానసంధ్యలు పూర్తిచేసుకొని, తన తల్లిని తీసుకొని ధర్మశాలనుండి బయటకు రాగానే ఆ భవనం కూలిపోయింది. అలానే ఒకప్పుడు వాసుదేశాస్త్రి తన భార్యను తీసుకొని దత్తక్షేత్రాలు దర్శిస్తూ గంగాఖేడ్ చేరుకొన్నాడు. అక్కడ ఒకనాటి రాత్రి దత్తస్వామి అతనికి స్వప్నంలో కన్పించి, "నేటినుండి నాల్గవ రోజున మీ యిద్దరినీ నా సన్నిధి చేర్చుకుంటాను" అన్నారు. శాస్త్రి "నేను సన్యసించాలి; కనుక మీరు ఆమెను మాత్రమే తీసుకుపోండి. " అన్నాడు. ఆమెకు మరురోజే కలరావచ్చి, కొద్దిరోజులలో మరణించింది. ఆమెకు కర్మచేసి, 14వ రోజున శాస్త్రి సన్యసించాడు. ఆ ముందటి రాత్రి దత్తస్వామి అతనికి గోవింద స్వామి రూపంలో స్వప్న దర్శనమిచ్చి ప్రణవముపదేశించి, మరుసటిరోజు నుండి భిక్షువుగా జీవించమని ఆదేశించారు. అంటే ఈయనకు అసలైన దీక్ష దత్తస్వామియే యిచ్చారన్నమాట! నాటినుండి ఈయన శ్రీవాసుదేవానంద సరస్వతీ స్వామిగా ప్రసిద్ధికెక్కాడు. అటు తర్వాత ఈయన అతి కఠోరంగా తమ ఆశ్రమ ధర్మాలు పాటిస్తూ దేశ సంచారం చేసారు. ఎన్నో ప్రాంతాలలో మొత్తంమీద 24 చాతుర్మాస్యాలు చేసారు. వీరు తమ పాదయాత్రలో ఒకసారి, నాటి శృంగేరీ జగద్గురు శంకరాచార్యులైన శ్రీ నృసింహ భారతీస్వామి వారిని దర్శించారు. శ్రీ శంకరాచార్య వీరినెంతగానో సన్మానించి, తమ శిష్యులతో, "అయంహి భగవాన్ సాక్షాత్ దత్తాత్రేయో స్వయం యతిః" - "ఈ యతి సాక్షాత్తూ దత్తాత్రేయుడే!" అని చెప్పారు - ఒకసారి శ్రీవాసుదేవానందులు

కలుగుతుందని వెరిచి, ఆ సంగతి శాస్త్రిగారికి యెవరూ చెప్పలేదు. ఆనాడు అతడు మందిరానికి వెళ్ళగానే దత్తస్వామి, "శివ శివ! నన్ను తాకవద్దు. నీకు మైల వచ్చింది" అన్నారు. అప్పుడు విచారిస్తే అసలు విషయం బైటపడింది. అలాగే, ఒక చంద్రగ్రహణమప్పుడు పంచాంగాలన్నీ ఆ ప్రాంతంలో గ్రహణం కనిపించదని చాటాయి. కాని ఆ ముందటి రాత్రి దత్తస్వామి శాస్త్రిగారికి దర్శనమిచ్చి, "రేపు గ్రహణం కనిపిస్తుంది. కనుక నాకు భిక్ష, నైవేద్యము వద్దు" అన్నారు. మరుసటిరోజు ఆ మాట అక్షరాలా నిజమైంది!

ఒకసారి వాసుదేవశాస్త్రి, అతని తల్లీ నరసోబావాడి చేరి ఒక ధర్మశాలలో విడిది చేసారు. నాటిరాత్రి దత్తస్వామి ఆ యిద్దరికీ కలలో కన్పించి, "ఈధర్మశాల శిథిలమైంది, వేరొకచోటుకు వెళ్ళండి" అని చెప్పారు. ఉదయమే శాస్త్రి స్నానసంధ్యలు పూర్తిచేసుకొని, తన తల్లిని తీసుకొని ధర్మశాలనుండి బయటకు రాగానే ఆ భవనం కూలిపోయింది. అలానే ఒకప్పుడు వాసుదేశాస్త్రి తన భార్యను తీసుకొని దత్తక్షేత్రాలు దర్శిస్తూ గంగాఖేడ్ చేరుకొన్నాడు. అక్కడ ఒకనాటి రాత్రి దత్తస్వామి అతనికి స్వప్నంలో కన్పించి, "నేటినుండి నాల్గవ రోజున మీ యిద్దరినీ నా సన్నిధి చేర్చుకుంటాను" అన్నారు. శాస్త్రి "నేను సన్యసించాలి; కనుక మీరు ఆమెను మాత్రమే తీసుకుపోండి. " అన్నాడు. ఆమెకు మరురోజే కలరావచ్చి, కొద్దిరోజులలో మరణించింది. ఆమెకు కర్మచేసి, 14వ రోజున శాస్త్రి సన్యసించాడు. ఆ ముందటి రాత్రి దత్తస్వామి అతనికి గోవింద స్వామి రూపంలో స్వప్న దర్శనమిచ్చి ప్రణవముపదేశించి, మరుసటిరోజు నుండి భిక్షువుగా జీవించమని ఆదేశించారు. అంటే ఈయనకు అసలైన దీక్ష దత్తస్వామియే యిచ్చారన్నమాట! నాటినుండి ఈయన శ్రీవాసుదేవానంద సరస్వతీ స్వామిగా ప్రసిద్ధికెక్కాడు. అటు తర్వాత ఈయన అతి కఠోరంగా తమ ఆశ్రమ ధర్మాలు పాటిస్తూ దేశ సంచారం చేసారు. ఎన్నో ప్రాంతాలలో మొత్తంమీద 24 చాతుర్మాస్యాలు చేసారు. వీరు తమ పాదయాత్రలో ఒకసారి, నాటి శృంగేరీ జగద్గురు శంకరాచార్యులైన శ్రీ నృసింహ భారతీస్వామి వారిని దర్శించారు. శ్రీ శంకరాచార్య వీరినెంతగానో సన్మానించి, తమ శిష్యులతో, "అయంహి భగవాన్ సాక్షాత్ దత్తాత్రేయో స్వయం యతిః" - "ఈ యతి సాక్షాత్తూ దత్తాత్రేయుడే!" అని చెప్పారు - ఒకసారి శ్రీవాసుదేవానందులు

కాలినడకన గిరినార్‌చేరి, బాగా డస్సిపోయారు. అప్పుడొక గుజరాతీ శ్రీమంతుడు కొన్ని పూరీలు తెచ్చి యివ్వబోయాడు. ఆయన తమ ఆచారాన్ననుసరించి, వాటిని స్వీకరించలేదు. అప్పుడతడు, "నేనే కేవలం కర్మసన్యాసిగా వుంటే, నీవు మాత్రం అలా యెందుకుండవు?" అని గదమాయించి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ రూపంలో వచ్చినది దత్తస్వామియేనని తర్వాత తెలిసింది.

శ్రీవాసుదేవానందులు దేశ సంచారం చేస్తున్నపుడు ఆంధ్రదేశంలో తిరుపతి, శ్రీకాళహస్తి, వెంకటగిరి, నెల్లూరు, శ్రీశైలం సందర్శించారు. ముక్త్యాలలో 1908లో చాతుర్మాస్యం చేసారు. తర్వాత హంసలదీవికి వచ్చి సాగరసంగమంలో స్నానం చేసారు. తర్వాత మచిలీపట్నం మీదుగా సప్తగోదావరిని సందర్శించారు. అక్కడ గోదావరినది వశిష్ఠ, కోటిలింగ, కౌశిక, వృద్ధ గౌతమి, భరద్వాజ, ఆత్రేయ, తురీయ అను ఏడు పాయలై సముద్రంలో కలుస్తుంది. తర్వాత రాజమండ్రి విచ్చేసి, అక్కడ నుండి పిఠాపురం చేరి, ఆ పట్టణ వాసులకు అక్కడ శ్రీపాద శ్రీవల్లభులు అవతరించారని చెప్పి, వారి జన్మస్థలం గూడ చూపి, అక్కడ దత్త పాదుకలు ప్రతిష్ఠించారు. తర్వాత కాకినాడ చేరి సముద్రస్నానం చేసారు. మరలా రాజమండ్రి చేరి అచట శృంగేరీ శంకరమఠంలో 'భక్త వత్సలుడు' అను పేర సం॥ 1910 ప్రాంతంలో దత్తమూర్తిని ప్రతిష్ఠించారు. చివరకు 1914 సం॥లో జ్యేష్ఠ బహుళ చతుర్దశినాడు ఆయన తన శిష్యులతో "రేపు రాత్రి అమావాస్య ఘడియలు వెళ్ళాక మేము శరీరము త్యజిస్తాము" అన్నారు. ఆ సమయానికి దత్తమూర్తి యెదుట ధ్యానంలో కూర్చుని పరమపదించారు. "శ్రీ గురుచరిత్ర" పారాయణ ద్వారా వీరిని దత్తస్వామి తమ ప్రతిరూపంగా రూపొందించడమేగాదు, వారి ద్వారా ఆయన మరొక అవతార మెత్తారు. ఆయన, "శ్రీ గురుచరిత్ర" లో కీర్తించబడిన శ్రీగురుడు గా అవతరించినపుడు చివరకు శ్రీశైలంలో అంతర్ధానమయ్యే ముందు "శ్రీ గురుచరిత్ర" గ్రంథం రూపంలో తామెల్లప్పుడూ వుంటామని ప్రమాణం చేసారు. ఒకప్పుడు ఆ గ్రంథాన్ని 7 వేల సంస్కృత శ్లోకాలలోకి అనువదించమని దత్తస్వామి ఆదేశించారు. మరొకప్పుడు వాసుదేవానందులతో ఈ గ్రంథాన్ని రెండువేల సంస్కృత శ్లోకాలలోకి అనువదించి దానికి "సంహితాయన గురుద్విసాహస్రి" అని పేరు పెట్టమని దత్తుడు చెప్పారు. అలానే

★★★ గురువారం పారాయణ ప్రారంభం ★★★

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 1

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీ గురుభ్యో నమః.
శ్రీ కులదేవతాయై నమః శ్రీ శ్రీపాద శ్రీ వల్లభ -
శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ - దత్తాత్రేయ గురుభ్యో నమః.

శ్లో॥ బాలార్క ప్రభమింద్రనీల జటిలం, భస్మాంగరాగోజ్వలం
శాంతం నాదవిలీన చిత్తపవనం శార్దూల చర్మాంబరం ।
బ్రహ్మజ్ఞైస్సనకాదిభిః పరివృతం సిద్ధైస్సమారాధితం
దత్తాత్రేయ ముపాస్మహే హృదిముదా ధ్యేయస్సదా యోగిభిః ॥

శ్రీ వాసుదేవానంద సరస్వతీ స్వామి వ్రాసిన ఉపోద్ఘాతము

మసక చీకటిలో త్రాడును చూచి పామని భ్రమించి భయపడతాము. కాని తర్వాత దీపం సహాయంతో అది త్రాడని తెలియగానే ఆ భ్రాంతి, భయము తొలుగుతాయి. అలానే వాస్తవానికి బ్రహ్మమనబడు పరమాత్మ ఒక్కడే వున్నాడు. అజ్ఞానం వలన మనకు ఆయన స్థానే జగత్తు గోచరించి భయము, ఆశ, దుఃఖము కల్గుతాయి. ఆత్మజ్ఞానమనే వెలుగు సహాయంతో పరమాత్మను తెలుసుకున్న క్షణంలోనే దుఃఖరహితము, ఆనందమయము అయిన బ్రహ్మమే సత్యమని అనుభవమవుతుంది. అపుడు భయానికి, దుఃఖానికీ కారణమైన జగత్తున్నదనే భ్రాంతి తొలుగుతుంది. అంటే యీ జగత్తు మిధ్యయని తేలిపోతుంది. సర్వత్రా నిండియున్న బ్రహ్మమే గురువు యొక్క నిజతత్త్వం. సచ్చిదానంద స్వరూపుడైన శ్రీ గురుదేవునికి హృదయపూర్వక నమస్కారము. ఆ పరబ్రహ్మమే సత్యమైనది. అజ్ఞానం వలన దుఃఖంలో మ్రగ్గుతున్న జీవులపై కరుణతో వాటికి ఆ దయానిధి తన నిజతత్త్వాన్ని బోధించడానికి అత్రిమహర్షి పుత్రుడై జన్మించి, శ్రీ దత్తాత్రేయుడని పేరు పొందాడు. భక్తితో తనను ఆశ్రయించిన కార్తవీర్యార్జునుడు, యదువు మొ॥న వారిని ఈ సంసారమనే దుఃఖసాగరం నుండి ఉద్ధరించాడు. ఆయనయే మరల శ్రీపాదవల్లభుడుగాను, తరువాత శ్రీ నృసింహసరస్వతియనే పేరుతోనూ అవతరించి, తన శిష్యులైన సిద్ధాదులనుద్ధరించాడు. పరమ గురువైన ఆ దత్తమూర్తి నేటికీ కృష్ణా - భీమా సంగమతీరంలోని గంధర్వపుర నివాసియై, స్మరించిన వారికి ప్రసన్నుడవుతున్నాడు.

అ పరబ్రహ్మమూర్తి జనన మరణాలకతీతుడు, అక్రియుడు, కోరికలు లేని వాడు, అద్వితీయుడు. అయినప్పటికీ ఒకప్పుడు తానే అనేకమవాలని సంకల్పించాడు. ఆ సంకల్పమే మాయాశక్తి. ఆయన త్రిగుణాత్మకమైన తన మాయ చేత యీ జగత్తును సృష్టించి, దాని రూపంలో ప్రకటమయ్యాడు. వెనుకటి ప్రళయానికి ముందున్న జీవులు ప్రళయంలో పరమాత్మయందు సూక్ష్మరూపంలో దాగి యుంటారు. వారు సాధన ద్వారా తరించగలందులకు పరమాత్మ అలా మరలా సృష్టి చేస్తాడు. ఆ శుద్ధ చైతన్యమే శ్రీ దత్తాత్రేయుడు. సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మ నుండి, స్థూలము, జడమూ అయిన స్తంభము వంటి వస్తువులు; సూక్ష్మము, సజీవములూ అయిన మన దేహాలు, బుద్ధి, ఇంద్రియాలూ మొదలుగా గల యీ చరాచర జగత్తూ యేర్పడ్డాయి. ఇలా యీ సృష్టిని చేసిన ఆ పురుషోత్తముడే ఆత్మజ్ఞానం వలన పొందదగినవాడు. ఇంద్రియాలు, వాటి విషయాలైన శబ్దము, స్పర్శ, రూపము, రసము (లేక రుచి), గంధము (లేక వాసన)లతో కూడిన అజ్ఞానం వలన మనలో రాగద్వేషాలు కలుగుతాయి. వాటిని యెవరు దైవీ సంపత్తితో జయిస్తారో అట్టివారే అజ్ఞాన, దుఃఖరూపమైన సంసారం నుండి ముక్తి పొందుతారు. (హృదయశుద్ధి, సుస్థిరమైన తత్త్వజ్ఞానము, యోగాభ్యాసము, దానము, ఇంద్రియ నిగ్రహము, యజ్ఞము, స్వాధ్యాయము, తపస్సు, అర్జవము (ధర్మనిష్ఠ), అహింస, సత్యము, క్రోధము లేకుండడం, త్యాగము, శాంతి, యితరుల దోషాలను ప్రకటించకుండడం, ప్రాణులయందు కనికరము, ఇంద్రియ విషయాల పట్ల వికారం చెందకుండడం, మృదు స్వభావము, లజ్జ (వలన అనుచిత కార్యములను చేయకుండడం), చాపల్యం లేకుండడము, సహనము, ఓరిమి, చెక్కు చెదరని యుక్తా యుక్త బుద్ధి, బాహ్యమైన శుద్ధి, వంచనలేకుండడం, నిగర్వము - యీ శుభ లక్షణాలను దైవీసంపద అంటారని భగవద్గీత చెబుతున్నది.) అటువంటి ముముక్షువుల కొరకే జనన మరణాలు లేని ఆ పరమేశ్వరుడు తన దివ్య మాయ చేత మానవరూపంతో జన్మించాడు. ఇలా ప్రతియుగంలోనూ అవతరించి ధర్మ రక్షణము, స్వధర్మ పాలనమూ చేసి, తర్వాత తన అవతార శరీరాలు విడిచి పెడతాడు. ఇలా బ్రహ్మదివసాన శ్వేత వరాహకల్పంలో యిప్పటికి 28 యుగ చతుష్టయాలు గడిచాయి. (432 కోట్ల సం॥లు ఒక బ్రహ్మదివసము. అది బ్రహ్మకు ఒక రోజు. దీనికి రెండింతలైన (బ్రహ్మ యొక్క) అహోరాత్రాల కాలం ఒక కల్పము. 3600 కల్పాలు బ్రహ్మదేవుని ఆయుర్దాయం. వీటిలో మొదటిది శ్వేత వరాహకల్పం.)

మానవులలో కలి ప్రభావం వలన సత్యము, ధర్మము సాటి జీవుల పట్ల ప్రేమ, దేవతల పట్ల భక్తి శ్రద్ధలూ కొరవడ్డాయి. యజ్ఞదాన తపస్సులు లోపించాయి. ఆ కారణంగా దేవతలు గూడ మానవుల పట్ల నిర్దయులయ్యారు. కనుక పరమాత్మయైన దత్తాత్రేయుడే ఈ సృష్టిని ఉద్ధరించడానికి స్వయంగా అవతరించాడు. కృష్ణా - అమరజానదీ సంగమ తీరంలో లోకపావనములైన దివ్యలీలలు చేస్తూ అక్కడే అదృశ్యంగా యిప్పటికీ వున్నాడు.

ఈయన మహాత్మ్యం చెప్పనలవిగానిది. పుట్టినవెంటనే ఏడిచే బదులు ప్రణవ ముచ్చరించాడు. ఇనుమును తాకి బంగారంగా మార్చాడు. అక్షరాభ్యాసం గూడ లేకుండానే శిష్యులకు వేదపాఠం చెప్పాడు. బాల్యంలోనే తల్లిదండ్రులకు జ్ఞానముపదేశించాడు. చిన్న వయసులోనే సర్వతీర్థ క్షేత్రాలూ పాదచారియై దర్శించి పావనం చేసాడు. అష్టాంగయోగమభ్యసించాడు. నానాటికీ పతనమవుతున్న సన్యాసమార్గాన్ని పునరుద్ధ రించాడు. అపథ్య భోజనంతో ఒక భక్తుని ఉదర రోగం పోగొట్టాడు. ఒక నిరుపేద బ్రాహ్మణుని దారిద్ర్యాన్ని పోగొట్టాడు. క్షణకాలంలో ఒక భక్తునికి త్రిస్థలీ (ప్రయాగ, కాశీ, గయ) యాత్ర చేయించాడు. చచ్చినవాణ్ణి బ్రతికించాడు. గొడ్డు బఱ్ఱెను పాడిగేదెగా చేసాడు. త్రివిక్రముడనే శిష్యునికి విశ్వరూపం చూపాడు. విద్వాంసుల విద్యాగర్వమణచాడు. తన ఆశీర్వచనం చేతనే అంత్యజుని నోట వేదం పలికించాడు. ఒక విధవరాలికి తిరిగి సౌభాగ్యమిచ్చాడు. కర్మభ్రష్టులైన ప్రజలకు పవిత్రమైన కర్మమార్గం బోధించాడు. ఎండిపోయిన మేడికట్టెను చెట్టుగా మార్చాడు. గొడ్రాలికి పుత్ర సంతానం కలిగేలా చేసాడు. తన అమృతదృష్టిచేత ఒకనికి కుష్టురోగం తగ్గించాడు. ఒక దీపావళినాడు ఒకే సమయంలో ఎనిమిది చోట్లకు వెళ్ళాడు. అకాలంలో కోసిన పంటచేనును మాటమాత్రం చేత తిరిగి సస్యసమృద్ధిగా మార్చాడు. ఇలాటి మహాకార్యాలు యిదివరకు చేసాడు; ఇప్పటికీ చేస్తున్నాడు; ఎప్పటికీ చేస్తాడు. ఆకాశంలోని నక్షత్రాలను, భూమిపైనున్న ఇసుక రేణువులను, సముద్రంలోని నీటి బిందువులనూ లెక్కపెట్టవచ్చునేమో గాని, ఆ భగవంతుని కల్యాణగుణాలను, శక్తులనూ లెక్కించడం సాధ్యం గాదు.

భగవంతుడు నిజానికి రూపంలేనివాడైనాగూడ తన మహిమ మరియు తన కల్యాణగుణాలరూపంలో అవతరించి భక్తుని చెవియనే ద్వారం గుండా అతని హృదయంలో ప్రవేశించి, అతని దుష్ట సంస్కారమనే పాపాన్ని దహించి వేస్తాడు. ఈ విధంగా క్రమంగా తన అంతఃకరణను శుద్ధం చేసుకున్న భక్తుడు, జీవించియుండగానే ముక్తుడవుతాడు. సుఖ దుఃఖాలనే ద్వందాల చేత స్పర్శించబడక, వాటిపట్ల నిర్లిప్తుడవుతాడు. ప్రారబ్ధకర్మరూపమైన అతడి దేహం నశించినా, నశించకపోయినా అజ్ఞానం వలన ఉత్పన్నమైన సుఖదుఃఖరూపమైన ద్వంద్వాలింకా మిగిలియున్నా, ప్రారబ్ధం అయిపోగానే పరబ్రహ్మాన్ని పొందుతాడు. సత్సంగం లేనివారికి, యింద్రియసుఖలోలురైన ఆసురీ సంపదగల వారికి, తమోగుణ ప్రధానులైన మోహాంధులకూ యీ సత్యం తెలియదు. స్వధర్మ మాచరిస్తూ సాధు, గురు, దేవతలయందు భక్తిగలవాడై, సత్సంగం వలన వివేకియై 'నేనేకర్తనూ, భోక్తను' అనే అభిమానం విడిచిపెట్టి ఉత్తమ సన్యాసియై ఈ మార్గంలోనే అతడు భుక్తీ, ముక్తీ పొందుతాడు.

గంగాధర సరస్వతీ స్వామి వ్రాసిన ఉపోద్ఘాతము

శ్రీ గురుని అనుగ్రహానికి పాత్రుడై, 'సాకరే' అనుపేర ప్రసిద్ధికెక్కిన సాయందేవుడను సద్బ్రాహ్మణుడు మా పూర్వీకుడు. ఆయనది ఆపస్తంభశాఖ. కౌండిన్యస గోత్రము. వారి కుమారుడు దేవరావు. అతని కుమారుడు గంగాధరుడే మా తండ్రిగారు. ఆయన శ్రీ గురునికి భక్తుడు. మా తల్లి యొక్క తండ్రిగారిది అశ్వలాయనశాఖ, కాశ్యపస గోత్రం. ఆయన జన్మ, భగీరధ మహర్షులవంటివాడు. మా తల్లి చంపాదేవి, పార్వతీదేవిని పోలిన పతివ్రత. ఈ రచనకు ముందు నా తల్లిదండ్రుల పాదాలకు నమస్కరించి, సద్గురువును స్మరించడం వలన నా బుద్ధి ప్రకాశవంతమవుతున్నది. ఆ గంగాధరుని కుమారుడనైన నా పేరు సరస్వతి.

వేదాధ్యయనపరులు, సన్యాసులు, యతులు, యోగీశ్వరులు, తపస్వులు, సద్గురు భక్తులు అయిన ఓ సుజనులారా! మీకు నా నమస్కారములు. నేను మీ పాదధూళివంటివాడను. రచనా సామర్థ్యం లేని నేను కేవలం వంశ పారం

పర్యంగా శ్రీ దత్తానుగ్రహం వుండడం వల్లను, శ్రీగురుని ప్రేరణవల్లనూ మాత్రమే ఈ రచనకు పూనుకున్నాను. 'అమృత కుంభం వంటి శ్రీ గురుచరిత్ర నీకు ప్రసాదించబడినది. నీవీ కథ వ్రాయి. దానివలన నీకు, నీ వంశస్థులకూ గూడ సర్వమూ సిద్ధిస్తాయి' అని శ్రీగురుడు నన్నాజ్ఞాపించారు. భక్తులు స్మరించినంతనే ప్రసన్నులయ్యే శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామి ఆదేశం కామధేనువు వలె యీ కార్యాన్ని నెరవేర్చగలదు.

త్రిమూర్తియైన శ్రీ దత్తావతారమైన శ్రీ గురుని చరిత్ర అపారము. దానిని సంపూర్ణంగా చెప్పడం యెవరితరమూ గాదు. ఆయన ప్రేరణతో వ్రాసిన యీ గురు కథను పారాయణ, శ్రవణము చేసేవారి వంశం పవిత్రమై రోగాలు, పీడలు లేకుండా కలకాలం సిరిసంపదలతో శోభిస్తుంటుంది. దీని సప్తాహ పారాయణ వలన వెంటనే కోరినవన్నీ ఫలిస్తాయి. ఇది నా స్వానుభవము. నేను అల్పుడ నైనప్పటికీ, శ్రీ గురుని అనుగ్రహం వలన నా నోటినుండి వెలువడే యీ దత్తాత్రేయ కథ - అల్పమైన తేనెటీగ నోటినుండి లభించే తేనెలాగ, విలువలేని ముత్యపు చిప్పనుండి లభించిన విలువైన ముత్యంలాగ, కాకి రెట్ట నుండి మొలచిన దివ్యమైన అశ్వత్థ (రావి) వృక్షంలాగ - అభీష్టాలు, జ్ఞానమూ గూడ ప్రసాదించగలదు.

ప్రస్తావన : ముముక్షువులు పూర్ణసిద్ధుడైన గురువును ఆశ్రయించి తీరాలని ప్రపంచములోని సర్వమత గ్రంథాలు, మహనీయులూ చెబుతున్నారు. కాని పూర్ణుడైన గురువు ఎలా దొరుకుతారు? ఆయనను గుర్తించడము ఎలా? అంతటి గురువు తారసిల్లినా, మనలోని దోషాల వలన వారిని గుర్తించలేము. ఇనుప ముక్కకున్న తుప్పును తొలగించేదాక అయస్కాంతం వైపు ఆకర్షించబడదు గదా! స్వల్పంగా పాపం చేసిన వారికి జపధ్యానాలు, ప్రాయశ్చిత్తాలూ ఉపయోగపడతాయి గాని, అధికంగా పాపాలే చేసే సామాన్యులకు సద్గురువు సేవ ఒక్కటే ప్రాయశ్చిత్త మని శాస్త్రం. మొదట ముముక్షువు 'గురుచరిత్ర' వంటి గ్రంథాలు పారాయణ, లేక శ్రవణం చేస్తే హృదయం పరిశుద్ధమై ముముక్షుత్వము, గురుభక్తి అంటే సద్గురు సమాగమం కోసం ఆకాంక్ష-తీవ్రతరమౌతాయి. అపుడే దైవకృపచేత సద్గురు సమాగమం జరుగుతుంది. ఈ గ్రంథమహిమ వలన స్వప్నంలో తానాశ్రయించ వలసిన సద్గురువెవరో తనకు తెలుపబడుతుంది. అంతవరకూ 'శ్రీ గురుచరిత్ర' పారాయణ ఈ అధ్యాయంలో నామధారకుడు చేసినట్లు, నిరంతర ప్రార్థనలు చేస్తూ, ముముక్షువు వేచియుండాలి. అపుడు మాత్రమే ఎట్టి సంశయానికీ తావులేకుండా పరిపూర్ణుడైన సద్గురువుతో సమాగమం ప్రాప్తిస్తుందని ప్రథమ కర్తవ్యం బోధిస్తుందీ అధ్యాయం.

కథారంభము

గంధర్వనగరంలో శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామి మహిమ లోక ప్రసిద్ధమై, దూర దూర ప్రాంతాలనుండి గూడ యెందరెందరో వచ్చి వారిని సేవించి, పెళ్ళికానివారు పెళ్ళి, సంతానము లేనివారు సంతానము, పేదవారు ధనము - యిలా యెవరికి అవసరమైనవి వారు పొందుతున్నారు. వారిని దర్శించాలను కొన్నప్పటినుండే కోరినవి నెరవేరుతున్నవారున్నారు. నామధారకుడనే బ్రాహ్మణుడు యెన్నో కష్టాలకు గురియై, యెన్ని చేసినా ఒక్కటీ తీరక యెంతో వ్యాకులపడ్డాడు. ఆ పరిస్థితులలో అతడు శ్రీ గురుని మహాత్మ్యం గురించి విని, వారి దర్శనంతో గాని అవి తీరవని నిశ్చయించుకున్నాడు. అది లభించకుంటే తన జీవితమే వ్యర్థ మని తలచి నిరంతరము వారి పాదాలను స్మరిస్తూ, ఆకలి దప్పులు గూడ మరచి కాలినడకన ఆ గ్రామాన్ని సమీపించాడు. ఆయన దర్శనమవకుంటే ప్రాయోపవేశం చేసుకోదలచి అతడు శ్రీ గురుని స్మరించి యిలా మొరపెట్టుకున్నాడు.

"అందరి కష్టాలూ తొలగించే మీ నామస్మరణతో నా కష్టాలెందుకు తొలగడం లేదు? అందుకు నా పాపాలే కారణమైతే, సర్వపాపహరమైన మీ నామం వాటినెందుకు నశింపజేయలేదు? అన్ని జీవులనూ కరుణించే మీరు నన్ను మాత్రం యెందుకు కరుణించడం లేదు? గురువే త్రిమూర్తి స్వరూపమని, తలచిన వెంటనే ఫలితమిస్తాడనీ వేదాలు, స్మృతులూ చెబుతున్నాయి. ఈ కలియుగంలో శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామియే అంతటి గురువని కీర్తి వచ్చిందిగదా, మరి నా పట్ల అదెందుకు నిరూపణ కావడంలేదు? మీరు సాటిలేని పెన్నిధియన్నది నిస్సంశయంగా అందరి అనుభవమున్నూ! కాని నా మనస్సులో మీపై భక్తి యెందుకు కల్గడం లేదు? నా మనస్సు మీపై స్థిరంగా నిలవడంలేదేమి? మీరే నా తల్లి, తండ్రి, గురువు, దైవము, తోడూ, నీడా అని నమ్మి యిపుడు మిమ్మల్నే ఆశ్రయించాను. పసితనంలోనే నాకు మీ పేరుపెట్టి నా తల్లిదండ్రులు, నన్ను మీకు అమ్మివేశారు. పరమాత్మా, మీరు దీనులపాలిటి కల్పవృక్షము, దయాళువూ, మహాదాత. దేవతలకే శక్తిని అనుగ్రహించి విశ్వమంతటినీ పోషిస్తున్న మీరు నన్ను ఉపేక్షిస్తున్నారెందుకు? మీరు సర్వసాక్షియని వేదాలు చెబుతున్నాయి గదా! మరి నా దుస్థితి మీకు తెలియడం లేదా? ఎవరినీ వుపేక్షించని మీరు నన్నెందుకు వుపేక్షిస్తున్నారు? నేను మీకేమీ సమర్పించలేదనా? సాక్షాత్తూ లక్ష్మీదేవియే సేవకురాలైన మీకు దరిద్రుడనైన నేనేమి యివ్వగలను? బిడ్డనుండి యేమి తీసుకొని తల్లి స్తన్యమిస్తున్నది? నన్ననుగ్రహించే సమయం యింకా రాలేదనడం సర్వసమర్థులైన మీకు తగదు. ఇంతకుముందు మీరే దిక్కని తలచి నేను మిమ్మల్ని సేవించనిమాట నిజమే. కాని సేవిస్తేనే ప్రసాదించేది దానమెలా అవుతుంది? [1] స్వామీ, లౌకికుడైన రాజు గూడ తన సేవకుల వంశంలో పుట్టినవారిని రక్షిస్తున్నాడు. మా పూర్వీకు లందరూ మిమ్మల్ని నిష్కామంగా సేవించినందుకైనా మీరు నన్ను రక్షించాలి. లేకుంటే సత్పురుషులకు ఫిర్యాదు చేసుకోనైనా నా ఋణం రాబట్టుకుంటాను. [2] మీరు నాపై కాఠిన్యం వహించినట్లు తోస్తున్నది. అది మీ సాటివారిపట్ల తగునేమో గాని, అల్పుడనైన నాయందు తగదు.

---

1. నిష్ఠ, ఓరిమిలతో గూడిన నిరంతర సేవ వలన మాత్రమే భక్తుని హృదయం శుద్ధమై, ఎప్పుడూ అన్ని జీవులపై వర్షిస్తుండే గురు కృప అనుభవమవుతుందని సాయిబాబా, రమణమహర్షి, అక్కల్కోట స్వామి వంటి మహనీయులందరూ చెప్పారు. అనుగ్రహమన్నది ప్రత్యేకించి ప్రసాదించేది కాదని ముందు ముందు సిద్ధుడు గూడ యితడికి చెబుతాడు.

2. గురు భక్తుడు యే మహాత్ములను దర్శించినా తనకు గురు కృప లభించేలా ఆశీర్వదించమని కోరాలి.

ఇందుకు కారణం నేను చేసిన తప్పులేమో! అజ్ఞానినైన నాకు దోషాలు చేయడం సహజమే. నా వంటి పాపిలేడు; కాని మీవంటి పాపహారకుడూ లేడు. కనుక నన్నుద్ధరించు. ఒకవేళ నేను మీ గురించి ఆడిన నిష్ఠూరాలే మీ కాఠిన్యానికి కారణమా? దయాసముద్రులైన మీరు - అలిగిన బిడ్డను తల్లి బుజ్జగించినట్లు - నన్ను బుజ్జగించాలి గాని, నాపై అలిగి అనుగ్రహించకుంటే నాకు దిక్కెవరు? లేకుంటే నేను చేసిన తప్పేమిటో అదైనా నాతోచెప్పవచ్చుగదా? 3 ఏమైనా మీరు నా దోషాలను క్షమించి నన్ను దయ చూడాలి. మీరే నాకు దిక్కు. మిమ్మల్నే నేను శరణుపొందుతున్నాను. చైతన్యమూర్తివి, దయానిధివీ అయిన నీ కారుణ్యమేమైంది ప్రభూ? మృత్యుముఖంలో వున్న నన్నెందుకు వుద్ధరించకుండా వున్నావు?" ఇలా దారిపొడుగునా నామధారకుడు అనేక విధాలుగా శ్రీ గురుని ఆర్తితో ప్రార్థిస్తూ వెళ్ళి చివరకు ఖిన్నుడై, శోషవచ్చి గంధర్వపురం దగ్గర ఒక చెట్టుక్రింద పడుకున్నాడు. అతనికి నిద్రతూగినపుడు కలలో గూడ అతడు శ్రీ గురుణ్ణే స్మరిస్తున్నాడు. ఆవు తననెడబాసి ఆర్తనాదం చేస్తున్న దూడ దగ్గరకు వాత్సల్యంతో పరుగున వచ్చినట్లు, భక్తులపాలిటి కామధేనువైన ఆ పరమేశ్వరుడు అవధూతవేషంలో నామధారకునికి స్వప్నంలో దర్శనమిచ్చాడు. ఆయన జడలు, విభూతి, పులి చర్మమూ ధరించి యున్నాడు. నామధారకుడు కలలోనే స్వామికి సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి, తన పొడవైన జుట్టుతో వారి పాదాలు తుడిచి, వాటితో అభిషేకించి, గంధమలంకరించి పూజించాడు. ఆ దర్శనంతో అతని హృదయం శాంతించి, అతని మనస్సులో ఆ రూపం స్థిరంగా నిలచింది. అపుడు ఆ యోగీశ్వరుడు అతనిని లేవనెత్తి ముఖాన విభూతి పెట్టి, తలపై చేయి వుంచి ఆశీర్వదించారు. ఆ వెంటనే అతనికి మెలకువ వచ్చింది. అయినా తన తలపై ఆ అవధూత చేయి పెట్టిన అనుభవమలానే వున్నది. 4 అతడు ఆశ్చర్యపోయి చుట్టూ చూచాడు. అక్కడ మరెవ్వరూ లేరు! అపుడతడు లేచి, తనకు స్వప్నదర్శనమిచ్చిన ఆ గురుమూర్తినే స్మరిస్తూ ముందుకు సాగిపోయాడు.

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

---

3. అతడు చేసిన తప్పేమో ముందు ముందు సిద్ధుడు చెబుతాడు. అయినా దానిని గూడ మన్నించి శ్రీ గురుడు అతనికి త్వరలో స్వప్న దర్శనమిస్తాడు. సిద్ధుని దర్శనం, సన్నిధి ప్రసాదిస్తాడు.

4. ఈ రీతిన శ్రీ గురుడు అతడు కోరినదానికి శతకోటి రెట్లు అధికంగా అనుగ్రహించి అతనిని తన శిష్యునిగా అంగీకరించారు. స్వప్నంలో లభించే గురు దర్శనము, గురు కృప ఉత్తమమైన శుభసూచనలని శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 2

శ్రీ గణేశాయ నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః

ప్రస్తావన : - "గురుచరిత్ర" పారాయణ వలన శుద్ధులైన ముముక్షువులకు ఒక వంక సద్గురు దర్శనాభిలాష, మరొకవంక విషయాలపై నిరపేక్ష తీవ్రమవుతాయి. అపుడు మొదట స్వప్నంలోను, తర్వాత ప్రత్యక్షంగాను గురుదర్శనమూ లభిస్తుంది. ఆ గురువు కూడ అనన్య గురుభక్తి చేత జీవన్ముక్తుడై ఉంటాడు. అట్టి సద్గురువు తారసిల్లినపుడు మన హృదయం ఆయనను నిస్సందేహంగా గుర్తిస్తుంది. వేరు నిదర్శనాలు అవసరం లేకనే, కేవలం దర్శనమాత్రం చేతనే శాంతి - ఆనందాలు కల్గుతాయి. అటుపైన వారిపట్ల మనకు కల్గినభావాన్ని నిశ్చలంగా నిల్పుకోవాలి. అందుకు గూడ వారి లీలలు, చరిత్ర పారాయణ, చింతనలే సాధనాలు. అంతటి పూర్ణ గురుని తెల్పే అనన్య గురు భక్తుడు లభించడం గూడ మన జీవితాకాశంలో ఉదయిస్తున్న గురుకృపకు చిహ్నమే. అంటే 'గురుచరిత్ర' పారాయణ చేసే అవకాశం గూడ యిట్టిదేనన్నమాట.

ఈ అధ్యాయంలోని గురుసేవ వృత్తాంతం కల్పితం గాదు. శ్రీ శిరిడీ సాయినాథుని గురుసేవ అక్షరాలా అలానే వుండడం గమనార్హం. సద్గురుసేవ, అనుగ్రహం వలన సచ్ఛిష్యుడు క్షణంలో వేదవేదాంగ పారంగతుడు అవచ్చని, అతనికి సకల సిద్ధులూ ప్రాప్తిస్తాయని పతంజలి మొ॥న మహర్షులు వ్రాసిన యోగశాస్త్ర గ్రంథాలు, 'శ్రీ గురుగీత' గూడ చెబుతున్నాయి. శ్రీ అక్కల్‌కోటస్వామి, తాజుద్దీన్‌బాబా మొ॥న వారి చరిత్రలలో గూడ యిందుకెన్నో తార్కాణాలు చూడవచ్చు.

కథారంభము

స్వప్నంలో జడలు, విభూతి, పులితోలు ధరించి దర్శనమిచ్చిన ఆ మూర్తి నామధారకుని మనస్సుపై చెరగరాని ముద్ర వేసుకున్నది. ఆయనను ప్రత్యక్షంగా దర్శించాలన్న ఆవేదన అతనిలో తీవ్రమైంది. అతడు కొద్ది దూరం వెళ్ళేసరికి ఒకచోట కృపాకరుడు, ద్వంద్వాతీతుడూ అయిన ఒక యోగి పుంగవుడు కనిపిం

చాడు. ఆయన పీతాంబరము, దానిపై పులిచర్మము, దేహమంతటా విభూతి, జడలు ధరించి వున్నాడు. ఆయన సాక్షాత్తూ అతనికి స్వప్నంలో కనిపించిన యోగియే! ఆయన దర్శనంతో నామధారకుడికి రోమాంచితమై, కంఠం గద్గదమై, కన్నులు ఆనంద భాష్పాలతో నిండాయి. అతడు పారవశ్యంతో నమస్కరించి "స్వామీ, నేను శ్రీగురుని దర్శనంకోసం తపించి, అది లభించకుంటే మరణించా లనుకున్నాను. కాని స్వప్నంలో మీ దర్శనమవగానే నాహృదయంలో సంతోషం ఉప్పొంగింది. కనుక నా దుఃఖం పోగొట్టగలవారు మీరేనని స్పష్టమయింది. స్వామీ, నాకు తల్లి, తండ్రి, భయహారకుడు, పోషకుడు, ఆచార్యుడు అన్నీ మీరే. వేరు దిక్కులేదు. నా అదృష్టం వలన మీ దర్శనమయింది. మానవులకు సిరిసంపదలు వున్నపుడు మాత్రమే బంధుమిత్రులు దగ్గరవుతారు. ఆపత్సమయంలో అందరూ వదిలిపెడతారు. సజ్జనులు మాత్రమే అట్టి సమయంలో ఆదరిస్తారు. ఇంతటి కష్టపరిస్థితిలో నాకు మీరు లభించారు. యోగీశ్వరా! అజ్ఞానమనే చీకటిని నశింపజేయగల జ్ఞానజ్యోతిస్వరూపులు మీరు. నా పేరు నామధారకశర్మ. తమ పేరేమి? ఎక్కడనుండి వస్తున్నారు? ఎక్కడికి వెళ్తున్నారు?" అని అడిగాడు.

ఆ యోగి యిలా చెప్పారు - "నాయనా, ఎవరి భక్తులు తప్పక భుక్తిని, ముక్తినీ పొంది తీరుతారో, ఎవరిని యోగులు గూడ ధ్యానిస్తారో అట్టి త్రిమూర్తియవ తారమైన శ్రీ నృసింహసరస్వతీ స్వామి శిష్యుణ్ణి నేను. ఆయనయే సద్గురువు. తననాశ్రయించిన వారికి సకల సంపదలు, సౌఖ్యాలూ అనుగ్రహిస్తారు. నన్ను సిద్ధుడంటారు. లోకానుగ్రహార్థం భూలోక, సురలోకాలలో తీర్థయాత్రలు చేస్తుంటాను."

నామధారకుడు, "స్వామీ! శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామి మహిమ గురించి యెందరో చెప్పగా విన్నాను. మా వంశీయులందరూ ఆయన భక్తులే. అందువల్లనే నాకు ఆయనయందు భక్తి కల్గింది. నేను యెల్లప్పుడూ ఆయనను స్మరిస్తున్నాను. కాని నేనెంత కష్టాలలో వున్నా, నేనెంతగా ఆయనను ప్రార్థించినా నన్నాయన అనుగ్రహించలేదేమి? ఆయన నాపై ఆగ్రహించారెందుకు?" అనడిగాడు.

సిద్ధయోగి వాత్సల్యంతో యిలా అన్నారు : "విప్రుడా! నేను చెప్పేది శ్రద్ధగావిని, యెప్పుడూ గుర్తుంచుకో! భక్తవత్సలుడైన సద్గురువు తన కృపను అన్ని జీవులపైనా,

ఎల్లప్పుడూ వర్షిస్తూనే వుంటాడు. అందులో యెట్టి లోపమూ వుండదు. ఆయన కృపకు పాత్రులైన వారికేగాక, వారి వంశంలో గూడ యెవరికీ యెట్టి దైన్యమూ కలుగదు. ఆయనను సేవించినా నీ దైన్యం పోలేదంటే యెంతో ఆశ్చర్యముగా వున్నది. నీవు మనస్సులో ఆయనను సంశయించి వుండాలి. అందువలననే నీకన్ని కష్టాలు వచ్చాయి. త్రికరణశుద్ధిగా ఆయననే నమ్మి సేవించేవారికి యెట్టి కొరవా వుండజాలదు. నీ గురుభక్తి యింకా దృఢంకాలేదు. శ్రద్ధలేనివాడు, సంశయాత్మ కుడూ యెవరిచేతా యెన్నడూ అంగీకరించబడడు. శ్రీగురుడు త్రిమూర్తి స్వరూపము. బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రులు తమ భక్తునిపై కోపించినా సద్గురువు తన భక్తుని సునాయాసంగా రక్షించగలడు. కాని ఆ సద్గురువే కోపిస్తే వానిని రక్షించగల వారు మరెవరూ లేరు. అయినా ఆయన యెన్నడూ యెవరిపైనా కోపించరు. అలాంటి శ్రీ గురుణ్ణే శంకించేవాణ్ణి అనుగ్రహించగలవారెవరు?"

అప్పుడు నామధారకుడు, "స్వామీ! సద్గురువు త్రిమూర్తి స్వరూపము యెలా అయ్యారు?" అనడిగాడు. సిద్ధుడు, "మొదట పరమాత్మ ఒక్కడే వున్నాడు. ఆయనొకప్పుడు, 'నేను అనేకమౌదునుగాక!' అని సంకల్పించి ఈ చరాచర విశ్వమయ్యాడు. అందులోని జీవులను ఉద్ధరించడానికి తిరిగి ఆయనయే సద్గురువుగా అవతరిస్తుంటాడు. అందువలన సద్గురువును తప్పక ఆశ్రయించాలి. శిష్యునికి తత్త్వజ్ఞానం కలిగించడం వలన, అజ్ఞానం నుండి రక్షించడం వలన, జన్మ పరంపరలను నశింపజేయడం వలన గురువు సృష్టి, స్థితి, లయాలకు కారణమైన త్రిమూర్తుల స్వరూపమయ్యారు" అని చెప్పాడు. అంతట నామ ధారకుడు, " స్వామీ, దేవతలు కోపించినా సద్గురువు రక్షించగలరంటిరే, అదెలా సంభవము? అందుకు తార్కాణమేమి? నా సందేహం తీర్చి నా మనస్సుకు స్థిరం ప్రసాదించండి" అని వేడుకున్నాడు.

సిద్ధుడు అతని జిజ్ఞాసకు సంతోషించి యిలా చెప్పాడు : "నీవు బుద్ధి మంతుడవు. మంచి ప్రశ్న వేశావు. మొదట ఒక్కడుగానున్న పరమాత్మ తాననేక మవాలని సంకల్పించాడు. ఆ సంకల్పమే ఈ జగత్తును సృష్టించిన మాయాశక్తి. మొదట ఆ నారాయణుని నాభినుండి ఒక కమలము, దానినుండి బ్రహ్మ పుట్టారు. అతడు శ్రీ మహావిష్ణువు యొక్క ఆజ్ఞననుసరించి, ఆయననుండి వెలువడిన వేదాలలో వివరించబడిన రీతిన విశ్వమంతటినీ సృష్టించాడు. మొదట ఆయన

బ్రహ్మనిష్ఠులైన సనక, సనందన, సనత్కుమార, సనత్సుజాతులనూ, తర్వాత ప్రజాపతులైన మరీచి, అత్రి, అంగిరస, పులహ, పులస్త్య, క్రతు, వశిష్ఠులనూ సృష్టించాడు. తర్వాత ముల్లోకాలను, దేవతలను, నానావిధములైన జీవరాశినీ, మానవులనూ సృష్టించాడు. వారి వారి పూర్వజన్మ సంస్కారములననుసరించి ఉత్తమమైన వర్ణాశ్రమ ధర్మాలనేర్పరచాడు. అలాగే నాలుగు యుగాలను సృష్టించి, క్రమపద్ధతిన వాటిని భూమిపై ప్రవర్తింపజేసాడు.

మొదటగా ఆయన, సత్యమే ఆకారముగా గలిగి, యజ్ఞోపవీతము, ఆభరణాలు ధరించియున్న కృతయుగాన్ని భూలోకంలో 17 లక్షల 28వేల సం॥లు ప్రవర్తించి రమ్మని ఆదేశించాడు. జ్ఞాన వైరాగ్యాలు యీ కృతయుగ లక్షణాలు. అది పూర్తయ్యాక ఆయన - దృఢమైన శరీరంగలిగియుండి, చేతిలో యజ్ఞసామగ్రి ధరించిన త్రేతాయుగాన్ని పిలిచి, భూమిపై 12 లక్షల 96వేల సం॥లు తన ధర్మాన్ని ప్రవర్తింపజేయమని ఆదేశించాడు. అందుకే ఆ యుగంలో అందరూ ధర్మశాస్త్ర మెరిగి, యజ్ఞ యాగాదులనుష్ఠించారు. అటు తర్వాత బ్రహ్మ - ఖడ్గము, మంచం కోడు, ధనుర్బాణాలూ ధరించిన ద్వాపరయుగాన్ని పిలిచి, భూమిపై 8 లక్షల, 64 వేల సం॥లు తన ధర్మాన్ని ప్రవర్తింపజేయమని ఆదేశించాడు. అందుకే ఆ యుగంలో శాంతి-ఉగ్రత్వము, దయ-కాఠిన్యము మొ॥న పరస్పర విరుద్ధములైన గుణాలతో మానవులు జీవించారు. అటు తర్వాత బ్రహ్మదేవుడు కలి పురుషుని పిలిచాడు.

ఈ కలి పురుషుడు మలినుడు. తగవులంటే అతడికెంతో యిష్టం. 'కలి' అంటేనే 'తగవు' అని అర్థం. అతడు క్రూరుడు, వైరాగ్యమే లేనివాడు. పవిత్రత అంటేనే గిట్టనివాడు. అతడు తన ఎడమ చేతితో తన మర్మావయాన్నీ, కుడిచేతితో నాల్కనూ పట్టుకుని ఆనందంతో గంతులువేస్తూ వచ్చాడు. పిశాచరూపం గల అతనిని చూచి బ్రహ్మ నవ్వి, వికృతమైన అతని చేష్టకు అర్థమేమని అడిగాడు. కలిపురుషుడు, 'నేను మానవులందరినీ కాముకులుగానూ, జిహ్వా చాపల్యం గలవారుగానూ చేసి, వారు ఉత్తమగతి పొందకుండా చూస్తానని ప్రతిజ్ఞపూనాను. అదే నా ఈ చేష్టకు అర్థం' అన్నాడు. అపుడు బ్రహ్మ అతనిని భూలోకానికి వెళ్ళి, అక్కడ 4 లక్షల, 32వేల సం॥లు అతని ధర్మాన్ని ప్రవర్తింపజేయమని ఆదేశించాడు. అపుడు కలిపురుషుడు భయపడి, 'స్వామీ! నేను నిద్ర, కలహము, దుఃఖములంటే

యిష్టపడేవాణ్ణి. సిగ్గులేనివాడను. ఇతరుల వస్తువులను, స్త్రీలనూ అపహరించేవారు; దంభము మాత్సర్యము గలవారు; కొంగజపంచేసే దొంగ సన్యాసులు; నమ్మినవారికి ద్రోహం చేసేవారు; ధర్మాచరణకవసరమైన పదార్థాలను నాశనం చేసేవారు; స్త్రీ పుత్ర ధన వ్యామోహాలలో చిక్కినవారు; వేదశాస్త్రాలను నిందించే వారు; శివకేశవులు వేరని తలచి వారిని దూషించేవారూ - నాకెంతో యిష్టులు. పుణ్యకార్యాలు చేసేవారు, ధర్మాన్ని పాటించేవారు నాకు శత్రువులు. ఎందరో ధర్మపరులున్న భూలోకానికి నేనెలా వెళ్ళగలను? బ్రహ్మజ్ఞానులను, భక్తులను, చిత్తశుద్ధితో జపధ్యానాదులు చేసేవారినీ చూస్తేనే భయంతో నాకు వణుకు పుడుతుంది' అన్నాడు.

అపుడు బ్రహ్మ, 'కలీ, నీవు భూలోకంలో ధర్మమాచరించే వారిని విడిచిపెట్టి, తదితరులలోని అధర్మాన్ననుసరించి వారిని లోబరుచుకొని, నీ ధర్మాన్ని ప్రవర్తింపజేయి. శివకేశవులొక్కరేనని తెలిసి పూజించేవారిని, తల్లి-తండ్రి-గురువులను సేవించేవారిని, కాశీలో నివసించేవారిని, గోవు-తులసి మొ॥న వాటిని పూజించే వారిని, వేద - శాస్త్ర - పురాణ - స్మృతులను ఆసక్తితో విని, వివేకం పొంది, ధర్మమాచరించేవారినీ నీవు బాధించవద్దు. ప్రత్యేకించి **గురు సేవయందు దీక్ష వహించినవారిని, గురు భక్తులనూ నీవేమీ చేయలేవు. నీవు వారిని బాధించవద్దు.** భూలోకంలో మిగిలినవారందరూ నీవక్కడ ప్రవేశించగానే నీకు లోబడి ప్రవర్తించ గలరు' అని చెప్పాడు.

కలి పురుషుడు, 'స్వామీ, గురువంటే యెవరు? అతని గురించి మీరు ప్రత్యేకించి చెబుతున్నారే, అతని గొప్పతనమేమిటి?' అని అడిగాడు. బ్రహ్మ యిలా చెప్పాడు : 'గురువు త్రిమూర్తుల స్వరూపము. ఆయనయే బ్రహ్మ, విష్ణువు, మహేశ్వరుడు. అందువలన గురువు సంప్రీతుడైతే త్రిమూర్తులు తృప్తిచెందుతారు. గురువు కోపించిన - వారిని ఆ త్రిమూర్తులలో యే ఒక్కరూ రక్షించలేరు. గురువు తన శిష్యునికి తత్త్వముపదేశించి, పాపము నశింపజేసి, అతనియందు బ్రహ్మజ్ఞానం కలిగించి అతనిని శాశ్వతంగా దుఃఖం నుండి తరింపజేస్తాడు. అలానే గురువు సంప్రీతుడైతే త్రిమూర్తులు సంప్రీతులవుతారు గాని, త్రిమూర్తులలో యే ఒక్కరు సంప్రీతులైనా గురువు సంప్రీతుడు గాకపోవచ్చు. కనుక యెవడు శాస్త్రానుసారం

గురువును సేవించి ఆయన ప్రీతికి పాత్రుడవుతాడో అట్టి శిష్యుడు తానే బ్రహ్మ అవుతాడు. అతనికి తీర్థయాత్రలు, వ్రతాలు, తపస్సు చేసిన ఫలితమంతా గురుసేవ వల్లనే లభిస్తుంది. గురువు వల్లనే శిష్యునికి వర్ణాశ్రమ ధర్మాలు, సదాచారము, సదసద్వివేకము, కర్మాచరణ, భక్తి, వైరాగ్యము, ముక్తి గూడ లభిస్తాయి. గురువు లేనిదే మోక్షం లభించదు. కారణం గురువు లేనిదే శాస్త్ర శ్రవణము, తత్త్వ శ్రవణము లభించవు. అవి లభించకుంటే మానవులకు నీ వలన భయం తప్పదు. శాస్త్రాలు స్వయంగా చదువుకుంటే అర్థమయ్యేవిగావు. శాస్త్రాలను సార్థకమైన రీతిన వివరించడం సద్గురువుకు మాత్రమే సాధ్యం. అందుకే ఆయన జ్ఞానజ్యోతి స్వరూపము. సద్గురుసేవ వలన సర్వమూ సిద్ధిస్తుంది. అందుకు తార్కాణం చెబుతాను విను:

పూర్వం గోదావరి తీరంలో అంగీరస మహర్షి ఆశ్రమంలో అనేకమంది సద్బ్రాహ్మణులు, వ్రతదీక్ష పూనినవారు, తపస్వులూ వుండేవారు. వారిలో పైలుని కుమారుడు వేదధర్ముడనే ముని వుండేవారు. ఆయనకెందరో శిష్యులుండేవారు. ఒకసారి ఆయన తన శిష్యుల భక్తిశ్రద్ధలను పరీక్షించదలచి, అందరినీ పిలిచి యిలా అన్నారు: "నా పూర్వ జన్మ పాపాలలో యెక్కువభాగం యీ జన్మలో తపస్సుతో నశింపజేసుకున్నాను. మిగిలివున్న కొంచెమూ అనుభవిస్తేగాని తీరదు. ఒకవేళ దానిని నా తపఃశక్తితో పోగొట్టుకొన్నా, అది నామోక్షానికి విఘ్నం కలిగిస్తుంది. అందువలన నేను సర్వపాపహరమైన కాశీనగరానికి వెళ్ళి ఆకర్మశేషం అనుభవించి దాన్ని నశింపజేసుకుంటాను. అక్కడ నా పూర్వ పాపాన్ననుసరించి గళత్కుష్టురోగిని, కుంటివాడిని, గుడ్డివాడినీ అయి 21 సం॥లు కర్మఫలం అనుభవిస్తాను. అంతకాలమూ అక్కడ నాకు తోడుగా వుండి సేవచేయగలవారు మీలో యెవరున్నారు?"

గురుసేవలో లోపమొస్తే యేమి ప్రమాదమోనన్న భయంతో శిష్యులంతా మౌనం వహించారు. దీపకుడనే శిష్యుడు ఆయనకు నమస్కరించి - "స్వామీ, మోక్షానికి విఘ్నం కలిగించే పాపశేషం వుంచుకోరాదు. కాని మీరనుమతిస్తే మీ బదులు ఆ పాపం నేనే అనుభవించి మీకు సేవచేస్తాను. అనుగ్రహించండి" అని విన్నవించుకున్నాడు. అపుడా గురువు సంతోషించి, "ఈ పాపం నేననుభవించ

వలసిందే. వేరొకరు అనుభవిస్తే తీరదు. రోగికంటే అతనికి సేవ చేసేవారి కష్టమే యెక్కువ. అందుకు యిష్టమైతే నీవు నాతో గూడ రావచ్చు" అన్నారు. దీపకుడంగీకరించి గురువును కాశికి తీసుకువెళ్ళాడు.

అక్కడ వేదధర్ముడు మణికర్ణికా ఘట్టంలో స్నానంచేసి మణికర్ణికకు నమస్కరించి విశ్వనాథుని పూజించాడు. అటు తర్వాత కంబలాశ్వతర ప్రదేశములో దీపకుడు నిర్మించిన కుటీరంలో నివశించసాగాడు. వెంటనే ఆయనకు గళత్కుష్టురోగము, కుంటితనము, గుడ్డితనము వచ్చాయి. ఆయన శరీరమంతా కుష్టురోగంతో కుళ్ళిపోయి, పురుగులుపడి దుర్వాసన కొట్టసాగింది. దానికితోడు మతిస్థిమితం గూడ తప్పింది. సహజంగా యెంతో ప్రేమమూర్తియైన ఆ ముని యెంతో క్రూరంగా ప్రవర్తించసాగాడు. దీపకుడు మాత్రం తన గురువు సాక్షాత్తూ విశ్వనాథుడని విశ్వసించి నిత్యమూ ఆయన శరీరం శుభ్రంచేసి, సర్వోపచారాలతో పూజచేసి, అన్నం తెచ్చి పెడుతుండేవాడు. ఆ మునిమాత్రం అతనిని యెన్నో రీతుల బాధిస్తుండేవాడు. అతడు మంచి అన్నం తెచ్చినాగూడ కొంచెమే తెచ్చాడని కోపించి, ముని దానిని నేలపై విసిరి కొట్టేవారు. దీపకుడు ఎక్కువగా భోజనం తెచ్చినపుడు, ఆయన దానిని రుచి చూచి బాగాలేదని విసిరికొట్టి, రుచికరమైన భోజనం తెచ్చిపెట్టమని వేధించేవారు. ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రేమతో, "అబ్బాయి, నీవుఉత్తమశిష్యుడివి. నా కోసం నీవెంతో కష్టపడుతున్నావు!" అని లాలించేవారు. కాని మరుక్షణమే కోపించి, "దుర్మార్గుడా, నీవు నన్నెంతో పీడిస్తున్నావు. నీవు వెళ్ళిపో! నా శరీరంలో దుర్వాసన పోయేలా కడగడం లేదు. అందువలన ఈగలు నన్ను కుడుతున్నాయి. తోలకుండా చూస్తావేమి?" అని కసురుతారు. దీపకుడు ఆ పని చేయబోతే ఆయన, "దుష్టుడా, ఆకలితో నా ప్రాణం పోతున్నది. ఇంకా భిక్షకుపోయి అన్నం తీసుకురాలేదేమి?" అని తిట్టేవారు, కొట్టేవారు. దీపకుడు మాత్రం కొంచెం గూడ చలించలేదు. పాపము ఎక్కువగా వున్నవారికి కష్టాలతోపాటు దుష్టత్వం గూడ కల్గుతుందని తెలుసుకుని, దీపకుడు గురువును భక్తితో సేవిస్తున్నాడు. గురువే సకలదేవతా స్వరూపమని నమ్మిన అతడు కాశీక్షేత్రయాత్ర గూడ చేయక, అచటి దేవతలను గూడ దర్శించక, గురుసేవలోనే లీనమయ్యాడు. అతడెవరితోనూ మాట్లాడేవాడుగాదు. తన శరీరానికి కావలసిన పనులుగూడ చేసుకునేవాడు గాదు.

ఒకనాడు కాశీ విశ్వనాథుడు అతని గురుభక్తికి మెచ్చి, దర్శనమిచ్చి, వరం కోరుకోమన్నాడు. అతడు తన గురుదేవుని అనుజ్ఞ లేకుండా యెట్టి వరమూ కోరలేనన్నాడు. తన గురువు వద్దకు వెళ్ళి, వారి వ్యాధి తగ్గేలా తాను వరం కోరడం అయనకు యిష్టమేనా అని వేదధర్ముణ్ణి విచారించాడు. అపుడాయన, "ఏమిరా, నా సేవ చేయడం నీకంత కష్టంగా వుందా? నాకోసం నీవెట్టి వరమూ కోరనక్కరలేదు. వరం వలన యీ రోగం పోగొట్టుకుంటే దానిని మరొక జన్మలో అనుభవించవలసి వస్తుందని శాస్త్రం చెబుతోంది. కనుక నేను ఈ జన్మలోనే ఈ పాపం అనుభవించి, నా మోక్షానికి ఆటంకం తొలగించుకుంటాను" అని చెప్పారు. కాశీ విశ్వనాథుడు దీపకునిద్వారా ఆ విషయం తెలుసుకొని నిర్వాణ మండపానికి వచ్చి, దేవతలందరి సమక్షంలో ఆశ్చర్యంతో ఆ విషయం విష్ణుమూర్తితో చెప్పాడు. విష్ణుమూర్తి ఆనందించి, ఆ గురు శిష్యులను చూడడానికి వెళ్ళాడు. ఆయనను చూడగానే దీపకుడు నమస్కరించి, "స్వామీ, వరాలు కోరి మీకోసం తపస్సు చేస్తున్న వారిని వుపేక్షించి, మిమ్మల్ని యెన్నడూ సేవించని నాకు దర్శనమిచ్చారేమి?" అని అడిగాడు. విష్ణుమూర్తి "నాయనా, గురువును భక్తితో సేవిస్తే నన్ను సేవించినట్లే! అట్టి శిష్యోత్తమునకు నేను అధీనుడను. తల్లిదండ్రులను విద్వాంసులను, విప్రులను తపస్వులను, యతులను పూజించేవారు, పతియే దైవమని విశ్వసించి అతనిని సేవించే పతివ్రతలు గూడ నన్ను సేవించినవారే అవుతారు" అని చెప్పి వరం కోరుకోమన్నాడు. దీపకుడు ఆయనకు నమస్కరించి "గురువే సకలదేవతా స్వరూపమని, సకల తీర్థస్వరూపియనీ వేదాలు,శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి. మీరిచ్చే వరం గురువు యివ్వగలడుగదా?" అన్నాడు. శ్రీమన్నారాయణుడు, "మేమిద్దరమూ ఒక్కటే, మాయిద్దరి సంతోషం కోసం వరం కోరుకో! నేను అది ప్రసాదించి యెల్లప్పుడూ నీ అధీనంలోనే వుంటాను" అన్నాడు. దీపకుడు, "స్వామీ, అలా అయితే, నా గురుభక్తి నిరంతరమూ వృద్ధిచెందేలా అనుగ్రహించు" అని కోరాడు. విష్ణువు సంతోషించి, "నీవు గురుసేవ వలన తరించావు. నీవీ లోకంలోనే బ్రహ్మానందము పొందగలవు. నీ వెల్లప్పుడూ నీ గురుదేవుణ్ణి యిలానే సేవిస్తూండు. వేదము, వేదాంగాలు, వేదాంతవాక్యాల అర్థం తెలుసుకొని, గురువే పరమార్థమని, పరబ్రహ్మమనీ తెలుసుకొని గురువును యెవరైతే సేవిస్తారో, వారికి దేవతలందరూ వశమవుతారు. నిరంతరమూ

సద్గురువును సేవించేవారు గూడ లోకపూజ్యులే. త్రిమూర్తులమైన మా అనుగ్రహంవల్లనే మానవులకు సద్గురువు లభిస్తారు" అని చెప్పి విష్ణువు అంతర్ధానమయ్యాడు.

తర్వాత దీపకుడీసంగతి చెప్పకముందే వేదధర్ముడు జరిగినదంతా చెప్పి, దీపకుని గురుభక్తికి మెచ్చి. "చిరంజీవ! నీవు కాశీలోనే నివశించు. అష్టసిద్ధులు, నవనిధులు నిన్ను సేవిస్తుంటాయి. నిన్ను స్మరించిన వారి కష్టాలు గూడ నశిస్తాయి" అని ఆశీర్వదించి, వెంటనే ఆరోగ్యవంతుడయ్యాడు. కాశీక్షేత్ర ప్రభావము తెల్పడానికి, శిష్యుణ్ణి పరీక్షించడానికి, స్వధర్మాన్ని బోధించడానికీ వేదధర్ముడు కుష్టురోగివలె కన్పించాడేగాని, నిజానికి ఆయనకు పాపమెక్కడిది? ఆయన తన శిష్యులనుద్ధరించడంలో అమిత కుశలుడు, లోకప్రియుడు, జీవన్ముక్తుడు. ఆదర్శప్రాయుడైన ముముక్షువు తన ప్రారబ్ధాన్ని సంతోషంగా యెలా అనుభవించాలో సాధకులకు తెల్పడానికీ, శిష్యుని భక్తిని, నిష్ఠ - ఓరిమిలను, విశ్వాసాన్ని పరీక్షించడానికి మాత్రమే కుష్టురోగగ్రస్థుడయ్యాడు. ఇటువంటి గురుసేవా వృత్తాంతాలు అనేకమున్నాయి. ఇవి చెప్పేవారి దోషాలను, వినేవారి పాపాలనూగూడ పోగొడతాయి. ఓ కలిపురుషా! కలియుగమారంభమవ వలసియున్నది. గనుక నీవు భూలోకానికి వెళ్ళు. కాని **సద్గురు భక్తుని నీవు కంటితోనైనా చూడవద్దు సుమా!"** అని బ్రహ్మదేవుడు ఆదేశించాడు. అది విని కలి పురుషుడు ఆయనకు నమస్కరించి భూలోకానికి వెళ్ళాడు.

గురువుయొక్క మహిమ యింతటిదని చెప్పడానికి వీలవుతుందా? నామధారకా! ఎవరు సాత్త్వికమైన ఓరిమిని పొంది దృఢభక్తితో దైవాన్ని, భక్తితో సద్గురునీ భజిస్తారో వారు తప్పక కృతకృత్యులవుతారు. కాబట్టి నీవు పరమ శ్రేయస్సు కోరితే నిస్సంశయంగా శ్రద్ధాన్వితుడవై నరదేహంతో అవతరించిన శ్రీగురుని సేవించు" అని సిద్ధుడు చెప్పారు.

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయనమః. శ్రీనృసింహ సరస్వత్యైనమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 3

శ్రీ గణేశాయ నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః.

ప్రస్తావన : సద్గురు కృప కలుగుతున్నట్టు గుర్తు నామధారకునికి వలె గురు మహిమను గురించి తెలుసుకోవాలన్న జిజ్ఞాస అంతకంతకూ అధికమవడం. ఇదే నిజమైన భక్తికి చిహ్నము. 3,4 అధ్యాయాలు ఈ విషయాన్నే వివరిస్తాయి.

సృష్టి వికాసం కోసం అవతరించినవారు అత్రిమహర్షి. ఆ కార్యాన్ని నెరవేర్చ డానికి తనను తాను దత్తం చేసుకున్న పరమేశ్వరుడే దత్తాత్రేయుడు. అందుకు దోహదకారియైన దూర్వాస శాపాన్ని గూడ స్వీకరించాడు. ఆయన త్రిమూర్త్యాత్మకు డైనందువలన గురుధ్యాన శ్లోకం ఆయనకు సంపూర్ణంగా వర్తిస్తుంది. సిద్ధ పురుషు లందరి రూపంలో మానవాళిని సదా అనుగ్రహించేది ఆయనే. అంటే భగవంతుడే మానవాళికి గురువుగా అవతరించిన దత్తాత్రేయుడు అన్నమాట. అందుకే దత్తావ తారాలయిన శ్రీపాద వల్లభుడు, నృసింహ సరస్వతి, మాణిక్య ప్రభువు, అక్కల్‌కోట స్వామి, శిరిడీ సాయిబాబా వంటి సద్గురువులకు స్కాంద పురాణాంతర్గతమైన 'గురుగీత' లోని గురుస్తుతి శ్లోకాలు యథాతథంగా సరిపోతాయి. అట్టి వారినే ముముక్షువులాశ్రయించాలని, తదన్యులను కాదనీ భగవద్గీత, 4:34లో శ్రీ కృష్ణుడు ఆదేశిస్తారు. ముముక్షువు యిటువంటి దత్తావతారాల చరిత్రలను, బోధలనూ శ్రద్ధగా పారాయణ, శ్రవణాదులు చేసి శ్రీ దత్తానుగ్రహానికి పాత్రుడవ్వాలి. అపుడే తగు రీతిన గుర్వనుగ్రహం ప్రాప్తిస్తుంది. అందుకే సాయినాథుడు తన భక్తుడైన కుశాభావు చేత 'శ్రీ గురుచరిత్ర' 108 సార్లు పారాయణ చేయించారు. ఆ తరువాతనే అతడు పూర్ణదత్తావతారమైన సాయినాథుని అనుగ్రహానికి పాత్రుడు కాగలిగాడు.

కథారంభము

నామధారకుడు నమస్కరించి, "ఓ సిద్ధమునీ, మీరు నా సందేహాలన్నీ తొలగించారు. నాకు గురువుయొక్క యదార్థతత్త్వం తెలిసింది. మీకు జయము. ఇంతకూ మీ నివాసమెక్కడ? మీకు భోజనమెలా లభిస్తున్నది?" అని అడిగాడు. సిద్ధయోగి అతనిని కౌగిలించుకొని ఆశీర్వదించి నవ్వుతూ, "నేను యెప్పుడూ

శ్రీగురుని చెంతనే వుంటాను. శ్రీగురుస్మరణమే నాకు ఆహారం. వారి మహిమయే నాకు అమృతతుల్యమైన పానీయము. ఈ 'శ్రీగురుచరిత్ర' గ్రంథము శ్రవణము చేస్తుంటే భుక్తి, ముక్తి శీఘ్రంగా లభిస్తాయి. పరిశుద్ధులై దీనిని ఏడు రోజులలో పారాయణ లేక శ్రవణము చేసిన వారి పాపాలు నశించి, సంతానము, ధన ధాన్యాలు, దీర్ఘాయువు, జ్ఞానము - ఎవరు కోరినది వారికి లభిస్తుంది. నిష్కాము లకు ముక్తినిస్తుంది" అని చెప్పి, తమ వద్దనున్న గ్రంథం చూపారు.

నామధారకుడు యెంతో ఆసక్తితో ఆయన పాదాలకు నమస్కరించి, "మీరీ గ్రంథం సంగతి చెబుతుంటే నాకు - ఎంతో దూరం నడచి దప్పికగొన్న వాడికి సాక్షాత్తూ అమృతమే పోసినట్లున్నది. ఇది వినడం వలన నా అజ్ఞానమింకా తొలగి పోగలదు. దీనిని శ్రవణం చేయాలనిపిస్తున్నది. నా సందేహాలు తొలగించి నాకింత మేలు చేస్తున్న మీరే నా గురుదేవులు, నన్నునుగ్రహించండి!" అని వేడుకున్నాడు. సిద్ధముని సంతోషించి అభయమిచ్చి, అతనిని చేయి పట్టుకొని వెనుక శ్రీగురుడు పావనం చేసిన అశ్వత్థ (రావి) వృక్షం దగ్గరకు తీసుకుపోయాడు. నామధారకుణ్ణి దానిక్రింద తమ దగ్గరగా కూర్చొబెట్టుకొని యిలా చెప్పారు. "నాయనా! అజ్ఞానం వలన నీకు శ్రీగురునియందు దృఢమైన భక్తి కుదరలేదు. ఆయనను సందేహించడం వలననే నీకిన్ని కష్టాలు వచ్చాయి. సదాచార సంపన్నుడైన గురువును పూర్ణమైన భక్తితో విశ్వసించి సేవించగలవారికే వారి నిజతత్త్వం అర్థమవుతుంది. అట్టివారికే కష్టాలు తొలిగి అభీష్టాలు నెరవేరుతాయి. నిజానికి సద్గురువు తన - పర - భేదం లేకుండా అందరిపైనా అపారమైన దయ కురిపిస్తుంటాడు. నీరు ఎత్తైన ప్రాంతంలో నిలువజాలనట్లు, దాంభికులకు ఆయన కృప లభించదు. గురువుకు సాటియైనదేదీ లేదు. కల్పవృక్షము, చింతామణీ కోరినవి మాత్రమే ప్రసాదించగలవు గాని గురువు మనం కోరనిదానినిగూడ ప్రసాదిస్తారు. ఆయన స్పర్శదీక్షతోనే మనకు ప్రపంచమంతా బ్రహ్మమయముగా దర్శింపజేస్తారు. ఆయననే శంకించే వారికి ఆయనేమి చేయగలడు? తనను సంపూర్ణ విశ్వాసంతో సేవించేవారి వెంటనంటి కాపాడటమే ఆయన ధర్మం! కాని పామరులు కష్టమొచ్చినప్పుడు, యెవరో చెప్పగా ఆయనను సేవిస్తారు గాని, శ్రద్ధ, విశ్వాసాలతో సరియైన పద్ధతిలో సేవించరు. కనుకనే కొందరి అభీష్టాలు నెరవేరవు. అపుడు వారు తమకు గురువేమీ చేయలేదని ఆయనను నిందిస్తారు.

నామధారకుడాయనకు నమస్కరించి, "స్వామీ, నాకు శ్రీగురుని లీలలు వినిపించి కృతార్థుని చేయండి. శ్రీగురుడు త్రిమూర్త్యాత్మకమైన భగవంతుడంటిరి గదా? ఆయన మొదట అలా యెందుకు అవతరించారో సెలవీయండి" అని వేడుకున్నాడు.

సిద్ధముని సంతోషించి, "శ్రీగురునిపట్ల నీకిట్టి శ్రద్ధ కలగడం యెంతో శుభసూచకం. ఇంతవరకు శ్రీగురుని లీలలు గురించి యింత ప్రీతితో యెవరూ అడుగనే లేదు. ముముక్షువులకు మాత్రమే యిట్టి అభిరుచి కలుగుతుంది. నీకు తప్పక పురుషార్థాలు ప్రాప్తిస్తాయి. నీ శ్రద్ధ నాకెంతో ఆనందాన్ని కలిగిస్తున్నది. నీవడిగినది చెబుతాను. శ్రద్ధగా విను.

జగత్తుకు మూలకారణమైన భగవంతుడు మొదట అనేకమవాలని సంకల్పించినపుడు, ఆయన శక్తి త్రిగుణాత్మకంగా మారి, బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరుల రూపం ధరించింది. వాటిలో రజోగుణము ప్రకోపించినపుడు సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మరూపంలో ఆ శక్తే సర్వాన్నీ సృష్టించింది. సత్త్వగుణము బలీయమై, విష్ణురూపంలో సర్వాన్నీ పాలిస్తుంది. తమోగుణం బలీయమైనపుడు, అదే మహేశ్వరుడై సర్వాన్నీ సంహరిస్తుంది. అంతేగాని, నిజానికి ఆ ముగ్గురికీ భేదమేలేదు.

పూర్వం సూర్యవంశానికి చెందిన అంబరీషుడనే రాజు నిరంతరము హరి చింతన, అతిథి సేవలతోపాటు దృఢమైన నిష్ఠతో ఏకాదశీ వ్రతం ఆచరించేవాడు. ఒకరోజు ద్వాదశి తిథి ఒక్క ఘడియ మాత్రమే వుందనగా, దూర్వాస మహర్షి, శిష్యప్రశిష్యులతో కలిసి అతని వద్దకొచ్చారు. అంబరీషుడు ఆయనను పూజించి, త్వరగా అనుష్ఠానం పూర్తి చేసుకొని భోజనానికి రమ్మని ప్రార్థించాడు. అపుడా మహర్షి, స్నానానికని నదికి వెళ్ళి పారణ సమయం [1] మీరిపోతున్నాగాని రాకుండా అలస్యం చేయసాగారు. తిథిమించి పోతే అంబరీషునికి వ్రతభంగమవుతుంది. అలా అని అతడు భోజనం చేస్తే, అతిథిని అలక్ష్యం చేసినట్లవుతుంది. అందుకని

1. ద్వాదశి నాడు సూర్యోదయమైన తర్వాత 1-30 గంటల లోపల పూజ ముగించి, ప్రసాదం భుజించాలన్నదే పారణ నియమం.

అతడు ఆ రెండింటినీ పరిరక్షించుకోదలచి, కొద్ది తీర్థం మాత్రం త్రాగాడు. ఇంతలో దూర్వాసుడొచ్చి, కోపించి, 'రాజా, నీవు నానాయోనులలో జన్మింతువుగాక!' అని శపించాడు. అంబరీషుడు భయపడి శ్రీహరిని శరణుపొందాడు. అపుడాయన సాక్షాత్కరించి దూర్వాసునితో, 'మహర్షీ, నా భక్తుడు నీ శాపాన్ని భరించలేడు. అతనిని రక్షించడం నా ధర్మం. అయినా మహర్షులైన మీ శాపం వ్యర్థం కాకూడదు కనుక, ఆ శాపాన్ని నాకు వర్తింపజేయి' అన్నారు. అలాగైనా శ్రీహరి తిరిగి తిరిగి అవతరిస్తూ లోకోపకారం చేయగలడని తలచి సంతోషించి దూర్వాసుడు, 'విశ్వాత్మా! మీగురించి తపస్సు చేస్తున్న యోగులకు ప్రత్యక్ష దర్శనమివ్వడానికి, జంతుయోనులలో జన్మించిన పాపులనుద్ధరించడానికీ మీరు భూలోకంలో యెప్పుడూ అవతరిస్తూ వుండండి' అన్నారు. అందువల్లనే విష్ణువు మత్స్యాది అవతారాలెత్తాడు. కాని వాటిలో కొన్ని గుప్తంగా వుండి, ఉత్తమ తపస్వులకు మాత్రమే తెలుసుకొన సాధ్యమవుతాయి. ఇట్టి అవతారాలలో ఒకటి దత్తాత్రేయుడు. ఈయన అత్రి అనసూయలకు జన్మించాడు."

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయనమః. శ్రీనృసింహ సరస్వత్యైనమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం -4

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీగురుభ్యో నమః.

దూర్వాసశాపం వలన భగవంతుడు ధరించిన అవతారాలలో ఉత్తమ సాధకులకు మాత్రమే తెలియబడే శ్రీ దత్తాత్రేయ అవతారం గురించి చెప్పమని నామధారకుడు కోరగా సిద్ధయోగి యిలా చెప్పసాగారు :

"పూర్వం ఒక కల్పాంత ప్రళయం తర్వాత నారాయణుని నాభికమలం నుండి బ్రహ్మ ఉద్భవించి సనకాది యోగులను, మరీచి మొ॥న సప్త ప్రజాపతులను తన మానస పుత్రులుగా అవతరింపజేసాడు. తర్వాత శతరూప - మనువులను సృష్టించాడు. వారి కుమార్తె దేవహూతి కర్దముని భార్యయైంది. ఆమెకు కల్గిన కుమార్తెలలో అనసూయాదేవి అత్రిమహర్షికి భార్యయై, మహా పతివ్రతగా ప్రసిద్ధికెక్కింది. ఆమె పాతివ్రత్య ప్రభావానికి వెరచి కొండలు, శిలలతో గూడి యెంతో కఠినమైన భూమి ఆమె పాదాలక్రింద మృదుత్వాన్ని వహించింది. సర్వాన్ని తపింపజేసే సూర్యుడు, అన్నింటినీ దహింపజేసే అగ్నిగూడ ఆమెకు చల్లదనం యివ్వసాగారు. వాయువు ఆమెచెంత తన ప్రచండ వేగం మాని మందంగా, మలయ మారుతంగా వీచేవాడు. దేవతలందరూ తమ వలన ఆమెకు కష్టం కలిగినా, లేక యే అల్పుడైనా ఆమె అనుగ్రహం పొందినా అతడు తమను గూడ జయింపగలడని భయపడుతుండేవారు.

ఒకసారి త్రిలోక సంచారియైన నారద మహర్షి బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరుల నివాసాలకు వెళ్ళి, అక్కడ అనసూయాదేవి పాతివ్రత్యాన్ని యెంతగానో ప్రశంసించాడు. అత్రి మహర్షి ఆదేశంమేరకు ఆమెవలె అతిథిఅభ్యాగతులను ఆదరించే సాధ్వి మరొకరు లేరన్నాడు. అప్పుడు త్రిమూర్తుల భార్యలు గూడ దేవతలందరివలెనే భయపడి, అసూయచెంది, ఆమె పాతివ్రత్య మహిమను తగ్గించమని తమ భర్తలను నిర్బంధించారు. అప్పుడు త్రిమూర్తులు అతిథి వేషాలలో అత్రిమహాముని ఆశ్రమానికి చేరుకున్నారు. అనసూయాదేవి వారికి యెదురేగి

స్వాగతం చెప్పి, అర్ఘ్య - పాద్యాదులు సమర్పించి, 'అయ్యలారా, మీ రాకచేత మా ఆశ్రమం పావనమైంది. మీకు నేనేమి చేయాలో సెలవీయండి. అత్రి మహర్షి తపస్సుకోసం అరణ్యంలోకి వెళ్ళారు' అని చెప్పింది. అపుడా అతిథులు, 'అమ్మా! మాకెంతో ఆకలిగా వున్నది. నీ భర్త యెప్పుడు వస్తారో చెప్పలేము గదా? మాకు వెంటనే భోజనం పెట్టు' అన్నారు. ఆమె లోపలకు వెళ్ళి విస్తళ్ళు వేసి, అయ్యలారా! భోజనానికి దయచేయండి' అని ప్రార్థించింది. అపుడు వారు, 'సాధ్వీ, నీవు మాకు ఆతిధ్యమిస్తానని మాట యిచ్చావు. కాని మాదొక షరతు వున్నది. నీవు కట్టుకున్న గుడ్డలు విడిచి నగ్నంగా వడ్డిస్తేనే మేము భోంచేస్తాము. లేకుంటే యిలా ఆకలితోనే వెళ్ళిపోతాము' అన్నారు.

వారు ఆకలితో వెళ్ళిపోతే ఆమె అత్రిమహర్షి ఆదేశాన్ని మీరినట్లవుతుంది. అంతేగాక, ఆకలితో తిరిగిపోయిన అతిథి, గృహస్థుల పుణ్యాన్నీ, తపస్సునూ తీసుకుపోతాడని శాస్త్రం. కాని పరపురుషుల యెదుటకు నగ్నంగా వస్తే పాతివ్రత్యం భంగమవుతుంది! పరస్పర విరుద్ధమైన ధర్మాల మధ్య తనను చిక్కించుకోజూచిన అతిథులు సామాన్యులుగారని ఆమె వెంటనే గ్రహించింది. వారి విచిత్రమైన షరతుకు ఆమె తనలో తానే నవ్వుకున్నది. 'తపోమూర్తియైన అత్రిమహర్షి సంసర్గంవలన పవిత్రురాలనైన నాకు కామ భయంలేదు. ఆకలిగొని అన్నమడిగిన వీరు ధర్మం ప్రకారం నా బిడ్డలేగాని పరపురుషులుగారు' అనుకొని ఆ సాధ్వి, 'అయ్యాలారా! అలానే చేస్తాను, భోజనానికి లేవండి!' అని చెప్పి ఆశ్రమం లోపలకు వెళ్ళి, అత్రిమహర్షి పాదుకలతో, 'స్వామీ! నేను మీ ఆజ్ఞమేరకు వారు నాబిడ్డలన్న భావంతో భోజనం వడ్డిస్తాను' అని చెప్పుకొన్నది. ఆమెయొక్క పాతివ్రత్య మహిమాన్వితమైన సంకల్పంవలన ఆమె భోజనం వడ్డించడానికి నగ్నంగా వెళ్ళేసరికి ఆ ముగ్గురూ పసిపిల్లలయ్యారు. ఆమె భావాన్ననుసరించి ఆమెకు బాలింతరాలికివలె స్తన్యమొచ్చింది. ఆమె వెంటనే మరలా వస్త్రాలు ధరించి ఆ బిడ్డలకు తృప్తిగా పాలిచ్చింది. నిరంతరం సృష్టిచేసి అలసినవాడిలా బ్రహ్మ దేవుడూ, ప్రపంచాన్ని పాలించి అలసిన వాడిలా శ్రీ మహావిష్ణువు, జగత్సంహార కార్యం వలన సొలిపోయిన వానిలాగా శంకరుడూ అనసూయాదేవి యొక్క పాతివ్రత్య మహిమను గ్రోలి విశ్రాంతి చెందారు. ఆ మహా పతివ్రత తన దివ్యదృష్టి వలన ఆ ముగ్గురూ త్రిమూర్తులని తెలుసుకొని ఊయలలో పెట్టి, ఆ జరిగిన కథనే జోలగా పాడుచున్నది.

ఇంతలో అత్రి మహర్షి వచ్చి, ఆమె నుండి సర్వమూ తెలుసుకుని ఊయలలోని త్రిమూర్తులను దర్శించి, ఆ రూపాలలో ప్రకటమైన పరమాత్మను యిలా స్తుతించాడు: 'ఓ మహావిష్ణూ! నీవు సృష్టి-స్థితి-లయకారణుడవు. జగత్సాక్షివి, విశ్వమయుడవు. విశ్వాధారుడవు. ఓ పరమేశ్వరా! నీవు సహజంగా ఒక్కడవే అయినా నీ లీలచేత త్రిమూర్తులుగా మారి క్రీడిస్తున్నావు. వాస్తవానికి ఈ జగత్తు నీ కంటె వేరుగాకపోయినా, మసక చీకటిలోని త్రాడు దానికి భిన్నమైన పాముగా గోచరించినట్లు, "నేను-నాది' అనే మాయతో గూడిన భావన వలన నీకంటె వేరయినట్లు జీవులకు గోచరిస్తున్నది.

ఊయలలోని పిల్లలు హాయిగా నిద్రపోతున్నారు. త్రిమూర్తులు ఆ స్తోత్రానికి తృప్తిచెంది, తమ నిజరూపాలతో గూడ ప్రత్యక్షమై, వరం కోరుకోమన్నారు. అప్పుడాయన సాభిప్రాయంగా భార్యవైపు చూస్తూ, 'సాధ్వీ, వీరు మనస్సు చేతగూడ పొందడానికి వీలుగానివారు. అయినా నీ భక్తి వలన యిలా వచ్చారు. నీ అభీష్టమేమిటో నివేదించుకో!' అన్నాడు. అనసూయాదేవి, 'స్వామీ! ఈ సృష్టియొక్క వికాసం కోసమే మీరు భగవంతుని చేత సృష్టించబడ్డారుగదా! కనుక ఈ మూడు మూర్తులుగా ప్రత్యక్షమైన వీరిని పుత్రులుగా పొంది, మీ అవతారకార్యం నెరవేర్చుకోవడమే నా అభీష్టము' అన్నది. అత్రిమహర్షి సంతోషించి, 'మీరు మాకు పుత్రులుగా పుట్టి మమ్ముద్ధరించండి' అని కోరాడు. అపుడు వారు, 'మహర్షీ! మమ్మ నీకు సంపూర్ణంగా దత్తం చేసుకున్నాము' అన్నారు. ఆ పతివ్రతా ప్రభావం చేత త్రిమూర్తులు అత్రికోరిన వరమునను గ్రహించి తమ లోకాలకు వెళ్ళి వారి భార్యలను కలుసుకున్నారు. తర్వాత అత్రి అనసూయలకు ముగ్గురు పుత్రులు కలిగారు. సద్గురువైన అత్రిమహర్షికి ఆత్మ సమర్పణ చేసుకొని సేవించిన ఫలితంగా, తనకు వ్రతభంగంచేసి శపించడానికి వచ్చిన త్రిమూర్తులను బిడ్డలుగా పొందింది అనసూయాదేవి!

తర్వాత అత్రిమహర్షి బాలవిష్ణుమూర్తికి దత్తుడనీ, దర్శన మాత్రం చేత అందరి హృదయాలకూ ఆహ్లాదాన్నిచ్చే బ్రహ్మదేవునికి చంద్రుడనీ, ప్రళయకర్త అయిన రుద్రుడికి దూర్వాసుడనీ నామకరణం చేసాడు. ఈ ముగ్గురూ అత్రియొక్క సంతానం గనుక వీరిని ఆత్రేయులని, దత్తుణ్ణి 'దత్తాత్రేయు' డనీ వ్యవహరిస్తారు. ఈయనే సాక్షాత్తూ పరమేశ్వరుడు; శృతులకు గూడ అందని సచ్చిదానంద స్వరూపుడు; మానవులకు అభీష్టాలు నెరవేర్చి యోగము, జ్ఞానము ప్రసాదించేవాడు;

స్మరించిన తక్షణంలోనే అనుగ్రహిస్తూ సర్వత్రా సంచరిస్తూంటాడు. దూర్వాసుడు మిక్కిలి కోప స్వభావం గలవాడైనా, ఆయన కోపం గూడ లోకానికి కళ్యాణమే చేకూర్చింది. చంద్రుడు సర్వజీవులనూ పోషిస్తుంటాడు. తర్వాత బ్రహ్మ (చంద్రుడు), శివుడు (దుర్వాసుడు) తమ దివ్యాంశలను దత్తాత్రేయుని యందుంచి తల్లి అనుమతితో తపస్సుకు వెళ్ళిపోయారు.

నామధారకా! అలనాటి దూర్వాస శాపం వల్లనే పరమాత్మయైన శ్రీదత్తుడు శాశ్వతంగా భూమి మీద సంచరిస్తూ భక్తులనను గ్రహిస్తుంటాడు. అసలు ఆయన అవతరించినదే అందుకు! స్థూలదృష్టికి అలా కన్పించినా, నిజానికి యితర అవతారాలు తమ కార్యం తీరగానే శరీరాలు త్యాగం చేసి వైకుంఠానికి వెళ్ళిపోయినట్లు, భగవంతుడు ఈ దత్తావతారంలో చేయడు. శ్రీ రాముడు రావణాది రాక్షస సంహారం కోసము, శ్రీకృష్ణుడు దుర్యోధనాది దుష్టులను సంహరించి భూభారం తగ్గించడానికి అవతరించారు. ఆ కార్యాలు తీరగానే ఆ యిద్దరూ తమ శరీరాలు వదలివేశారు. కాని సర్వజనోద్ధరణమనే దత్తావతారకార్యం సృష్టివున్నంత వరకూ కొనసాగవలసిందే. కనుక దత్తస్వామి అవతార త్యాగం చేయకుండా నిత్యమూ భూమిపై సంచరిస్తుంటాడు. శ్రీదత్తాత్రేయుడే ఆది గురువు. పూర్వం భగవంతుడు మత్స్య, కూర్మ రూపాలలో అవతరించాడు. అలాగే ఈ కలియుగంలో గూడ యిప్పటికి రెండుసార్లు అవతరించాడు. కలియుగంలో అజ్ఞానులకు గోచరం గాకపోయినా, ఆ రెండవతారాలూ యిప్పటికి గూడ భక్తుల అభీష్టాలు నెరవేరుస్తున్నారు. ఇతర యుగాలలో కర్మచేత దప్ప సిద్ధించని పుణ్యం ఈ కలియుగంలో పరిమితకాలంలో సత్సంకల్పం చేతనే సిద్ధిస్తుంది. కనుక యిట్టి కలియుగంలో జన్మించి, బుద్ధి పూర్వకంగా శ్రీగురుణ్ణి ఆరాధించి తరించడమెంతో సులభం. అట్టి అవకాశం పూర్వ పుణ్యం చేత నీకు లభించింది. కనుక నేను చెప్పే గురు కథలు శ్రద్ధతో విను" అన్నారు సిద్ధయోగి. నామధారకుడు దత్తావతరణం గురించి విని ఆనందించి, "ఆహా! అలనాటి అనసూయాదేవి పాతివ్రత్యం వలన మానవాళికి గురు పరంపర, అందువలన మా వంటి అజ్ఞులకు మీ వంటి గురువు యొక్క కృపా లభించాయి" అన్నాడు.

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః

శ్రీగురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 5

శ్రీ గణేశాయ నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః.

ప్రస్తావన : శ్రీ గురుని మహిమ విని, భక్తి కల్గి, ఆయన మహిమ గురించి చింతన చేస్తూ ఆయన దర్శనం కోసం తపిస్తున్న నామధారకుడికి మొదట స్వప్న దర్శనము, తర్వాత అవధూత ప్రత్యక్ష దర్శనమూ కల్గుతాయి. ఇది నిర్దుష్టమైన పద్ధతి. రాజు, సుమతి కూడా దత్తమహిమ తెలిసి, ఆయన భక్తులై, అతిథులను ఆయన రూపంగా భావించి సేవిస్తుండగా స్వామి భిక్షురూపంలో మొదట దర్శనమిచ్చి అనుగ్రహిస్తారు. తపస్వియైన అత్రిమహర్షికి గూడ దత్తస్వామి మొదట ధ్యానంలో దర్శనమిచ్చి, అటు తర్వాతనే మానవాకృతిలో అతిథులుగా ఆశ్రమానికి వచ్చినట్లు 16 దత్తావతారాల వృత్తాంతంలో "దత్త భాగవతము" లో వున్నది. ఆధునిక యుగంలో గూడ శ్రీ వాసుదేవానంద సరస్వతీ స్వామి అనుభవమూ అలానే వున్నది. శ్రీ సాయిబాబా, అక్కల్‌కోట స్వామి చరిత్రలలో కూడ "శ్రీ గురుచరిత్ర", "శ్రీ గురుగీత", పారాయణ చేసే ఎందరికో మొదట ఆ మహనీయులు స్వప్న దర్శనమిచ్చి, అటు తర్వాత వారికి ప్రత్యక్ష దర్శనం లభించడం చూడవచ్చు. పారాయణ వలన ముముక్షుత్వము, దైవీ సంపద, సద్గురు దర్శనాభిలాష మొదట తీవ్రతరమై, సేవించుకోగల సంస్కారం గూడ హృదయానికి కల్గుతుంది. ఈ నిర్దుష్టమైన పద్ధతి విడచి, మనకై మనమే సద్గురువు కోసం అన్వేషిస్తే, కలి వైపరీత్యం వలన కపట సద్గురువుల బారినపడడం తథ్యం. ఒక మహనీయుడు చెప్పినట్లు, మనం అజ్ఞులం కనుక మన నిర్ణయం ఆ విషయంలో గూడ లోపభూయిష్టంగా వుండి తీరుతుంది.

దత్తానుగ్రహం నామధారకశర్మకు సిద్ధుని దర్శనంగా మాత్రమే గాక, ఆయన నిత్యమూ చదువుకునే "శ్రీ గురుచరిత్ర" గ్రంథం రూపంలోనూ, అందుండి గురు లీలలు శ్రవణం చేసే భాగ్యంగానూ లభించింది. ప్రత్యక్షంగా శ్రీ గురుని సేవించిన సిద్ధుడు వ్రాసినది గనుక ఆ గ్రంథం యదార్థంగా, దాని రూపంలో, పారాయణ సమయంలో సిద్ధుడే మనకది చెప్పినట్లవుతుంది. కనుక తగిన శ్రద్ధతో పారాయణ చేయాలి.)

కథారంభము

నామధారకుడు, "మహానుభావా! భగవంతుడు కలియుగంలో గూడ రెండుసార్లు అవతరించారంటిరిగదా, వాటిని వివరించండి" అన్నాడు. అతని శ్రద్ధా భక్తులకు సంతోషించి సిద్ధుడిలా చెప్పాడు: "మంచిది. ఆ కథలు వినడం వలన నీకెంత ప్రయోజనమో, అవి చెప్పడం వలన నాకూ అలాంటి ప్రయోజనమే కలుగుతుంది. గనుక చెబుతాను, శ్రద్ధగా విను".

ధర్మాన్ని, ధర్మాత్ములనూ రక్షించి దుష్టుల దౌష్ట్యాన్ని రూపుమాపడానికే భగవంతుడు తన లీలచేత మానవ రూపంలో అవతరిస్తుంటాడు. ఈ కలియుగంలో గూడ అలానే, ఇపుడు మనం కూర్చున్న గంధర్వపురానికి తూర్పు దిక్కున దూరంగా, పవిత్ర గోదావరీ సమీపంలో వున్న పిఠాపురమనే అగ్రహారంలో ఆయన అవతరించారు. పిఠాపురంలో అప్పలరాజు శర్మ, సుమతి అనే పుణ్య దంపతులుండేవారు. వారు బ్రాహ్మణులు, ఆపస్తంభశాఖకు చెందినవారు. దత్తభక్తులు. వారికి యెందరో పిల్లలు పుట్టారుగాని అందరూ చనిపోగా, యిద్దరు మాత్రమే బ్రతికారు. వారిలో ఒకడు కుంటివాడు, మరొకడు గుడ్డివాడు. తర్వాత గూడ యిద్దరు పిల్లలు పుట్టి చనిపోయారు.

నిత్యమూ భిక్షకై వచ్చేవారిని శ్రీ దత్తరూపాలుగా భావించి, వారు భిక్ష సమర్పించేవారు. ఒక అమావాస్యనాడు వారింట్లో బ్రాహ్మణులను పిలిచి శ్రాద్ధకర్మ ప్రారంభించారు. అలాటి రోజున బ్రాహ్మణభోక్తలు భోజనం చేయకముందు మరెవ్వరూ భోజనం చేయరాదని శాస్త్రం. కాని ఆనాడు బ్రాహ్మణులకు భోజనం వడ్డించకముందే వారింటికి దండకమండలు ధారియైన ఒక సన్యాసి వచ్చి భిక్ష కోరాడు. శ్రాద్ధ కలాపంలో నిమగ్నుడైవున్న యింటి యజమానికీ సంగతి తెలియదు. ఇల్లాలైన సుమతి, ఆ వచ్చిన సంయమీంద్రుడు శ్రాద్ధ భోక్తయైన పరమేశ్వరుడేననీ, తమ కులదైవమైన శ్రీదత్తాత్రేయుడేననీ విశ్వసించి ఆయనకు భిక్షయిచ్చింది. ఆమె భక్తి విశ్వాసాలకు సంప్రీతుడైన ఆ యతీంద్రుడు యదార్థమైన తన దత్తాత్రేయ స్వరూపంలో దర్శనమిచ్చారు.

నామధారకా! అప్పటి ఆ స్వామిని చూడడానికి వేయికనులు చాలవు. వర్ణించడానికి యెన్నివేల నాలుకలైనా సరిపోవు. రెండు చేతులలో శంఖచక్రాలు, రెండు చేతులలో ఢమరు - త్రిశూలాలు, మిగిలిన రెండు చేతులలోనూ జపమాల-కమండలాలూ ధరించి, ఆరు బాహువులతో, మూడు ముఖాలతో స్వామి వెలిగిపోతున్నాడు. వెండికొండవలె తెల్లని కాంతితో ఆయన, మూర్తీభవించిన శుద్ధసత్త్వమా అన్నట్లు ప్రకాశిస్తున్నాడు. ప్రపంచంలోని దీనులనుద్ధరించడానికి ఆరుచేతులు చాలక, అనేకమైన బాహువులే ఆయన శిరస్సు నుండి వచ్చాయా అన్నట్లు ఆయన జటాజూటంనుండి జుట్టు పాయలుగా వ్రేలాడుతున్నది. ఆ తల్లి సుమతీదేవి, తన జన్మ సార్ధకమయ్యేలా ఆ అమృతమూర్తిని ఒడలెల్లా కళ్ళు చేసుకొని, ఆ కన్నులతోనే పానం చేయసాగింది.

అపుడా కరుణాకరుడు, 'తల్లీ, అచంచలమైన నీ విశ్వాసానికి సంప్రీతుడనయ్యాను. శ్రాద్ధబ్రాహ్మణులు భోజనం చేయకముందే నేను పరమేశ్వరుడనన్న విశ్వాసంతో భోజనం పెట్టావు. నీ అభీష్టమేమిటో చెప్పు. నేను తప్పక నెరవేర్చగలను' అన్నాడు. స్వామి మాటలు అమృతధారలై ఆమె చెవులద్వారా శరీరంలోని సర్వధాతువులలోకీ ప్రవహించాయి. జగన్మోహనమైన శ్రీదత్తాత్రేయస్వామి దర్శనంతోఆమె కన్నులు,ఆయన యొక్క అమృత వాక్కులు వినడం వలన ఆమె చెవులు - బ్రహ్మవాక్కులైన వేదాలను వినిన ఋషిసత్తముల చెవులవలె- పరమ పావనమయ్యాయి. ఆమె కృతజ్ఞతతో, 'పరమాత్మా! యోగులను గూడ ముగ్ధులను చేసేలా దర్శనమిచ్చావు. అంతేగాక, నా చేతి అన్నం స్వీకరించావు. ఇంతకంటె నాకేమి కావాలి? నేను ధన్యురాలను. ఈనాటి శ్రాద్ధదేవతలైన మా పితృదేవతలు గూడ ధన్యులయ్యారు. నీవు భక్తుల కోరికలీడేర్చే కల్పవృక్షానివి. నీవు నన్ను 'తల్లీ' అని సంబోధించావు. కనుక నేను ప్రత్యేకంగా నిన్ను వరమడుగవలసిన పనిలేదు. నీవిచ్చిన మాటను నిలుపుకోచాలు' అన్నది.

భక్తిశ్రద్ధల వలన జాగృతమైన ఆమె బుద్ధి శక్తికి ఆశ్చర్యచకితుడైన శ్రీ దత్తాత్రేయస్వామి 'ఇదివరకు అత్రిమహర్షి అడిగినట్లే, ఈమెగూడ లోకానుగ్రహార్ధమైన కోరిక కోరుతున్నది' అనుకున్నాడు. ఆయన, 'అమ్మా! నాతో సమానుడైన పుత్రుడే నీకు జన్మిస్తాడు. కాని నీవు పుత్రవ్యామోహంతో అతని మాటను

పట్టించుకొనక నీవు చెప్పినట్లే అతడు చేయాలని నిర్బంధించకూడదు. అతడు చెప్పినదే అక్షరాలా అమలు జరపాలి' అన్నారు. ఆ దర్శనంతో మరింత నిశితమైన బుద్ధిశక్తిగలిగిన ఆమె, 'స్వామీ! నేను మానవమాతృరాలిని. నాకు పుత్ర వ్యామోహం కలగడం సహజం. అది లేక మాతృవాంఛ పరిపూర్ణమయ్యేదెలా? కనుక పుత్రుడు జన్మించాక సమయానుకూలంగా అట్టి వివేకాన్ని నీవే అనుగ్రహించాలి!' అని ప్రార్థించింది. ఆమె సమయస్ఫూర్తికి మెచ్చి దత్తస్వామి నవ్వి, ఆశీర్వదించి అంతర్హితులయ్యారు.

సుమతీదేవి ఆనంద పారవశ్యంతో యింటిలోనికి వెళ్ళి, పితృశ్రాద్ధాది కార్యకలాపాన్ని కొనసాగిస్తున్న భర్తను ప్రక్కకు పిలచి, 'స్వామీ! నేనీనాడు ఒక అపరాధం చేసాను. చేసిన అపరాధం చెబితే దోషం పోతుంది. శ్రాద్ధ బ్రాహ్మణులింత వరకూ భోజనం చేయలేదుగదా? కాని యిపుడే ఒక సన్యాసి వచ్చి భిక్షమడిగాడు. ఆయనే యజ్ఞపతి, శ్రాద్ధ ఫలభోక్త అయిన శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వామియని భావించి భిక్ష యిచ్చాను. ఆయన సంతోషించి తన నిజరూపమైన దత్తాత్రేయ స్వామిగా దర్శనమిచ్చారు!" అని చెబుతూంటే ఆమె శరీరం రోమాంచితమై, కంఠం గద్గదమై, కన్నులు ఆనందభాష్పాలతో నిండాయి. ఆ మాటలు విన్న రాజుశర్మ ఆమె ముఖంలో తాండవిస్తున్న ఆనంద పారవశ్యానికి ఆశ్చర్యచకితుడై, సంతోషంతో, 'సాధ్వీ, మనము బ్రాహ్మణులకు భోజనం పెట్టి, ఆ శ్రాద్ధకర్మను యజ్ఞభోక్తయైన విష్ణువుకే గదా అర్పిస్తాము? అటువంటప్పుడు నీవు పెట్టిన భిక్ష భగవంతుడే స్వయంగా గ్రహించాడంటే అది మన మహద్భాగ్యం. అది కేవలం నీ విశ్వాసఫలమే! నీవు చేసిన ఈ మంచికార్యం వలన నీవేగాక, అందరమూ కృతార్థులమయ్యాము. శ్రీ దత్తాత్రేయస్వామి మధ్యాహ్న సమయంలో అనేక రూపాలలో భక్తులనుద్ధరించడానికై అతిథివలె సంచరిస్తుంటాడని విన్నాము. ఆచరణలో జరిగిన లోపం వలన అతిథి ఆకలితో తిరిగిపోతే సాక్షాత్తూ ఆ శ్రీ హరే తిరిగిపోయినట్లు, నీవు చేసినపని యెంతో కళ్యాణకరమైనది' అని ప్రశంసించాడు.

అపుడా పరమ సాధ్వి, తనకు స్వామి వరమిచ్చిన సంగతి వివరంగా చెప్పింది. రాజుశర్మ ఆనందభరితుడై, 'కళ్యాణీ! నీవు మన వంశానికి, ప్రపంచానికీ గూడ మంగళకరమైనదే కోరావు. నేను ధన్యుణ్ణి' అని ఆమెను మనసారా అభినందించి, మిగిలిన శ్రాద్ధ కలాపాన్ని యధావిధిగా పూర్తిచేసాడు.

త్వరలో ఆ సతీమతల్లి సుమతీదేవి గర్భం ధరించి ఒక భాద్రపద శుక్ల చతుర్థినాడు ఉదయం శుభ ముహూర్తంలో కాలాతీతుడు, పుట్టుక లేనివాడూ అయిన భగవంతునికి పుట్టుకనిచ్చింది. దైవజ్ఞులు ఆ శిశువుయొక్క జన్మలగ్నము, గ్రహస్థితీ గణించి, సాక్షాత్తూ కల్పవృక్షమే వారింట వెలసిందని, సాక్షాత్తూ దత్తాత్రేయుడే అవతరించాడనీ అన్నారు. రాజు శర్మకు కల్గిన అదృష్టాన్ని పూర్వం అత్రిమహర్షికి ప్రాప్తించిన మహాద్భాగ్యంతో పోల్చారు. ఆ శిశువు పాదాలలో దివ్యచిహ్నాలు మొ॥న శుభలక్షణాలతోనూ, అప్రతిమాన తేజస్సుతోనూ ప్రకాశిస్తూండడం వలన అతనికి 'శ్రీపాదుడు' అని నామకరణం చేసారు. నామధారకా! అది కలియుగంలో శ్రీ దత్తాత్రేయస్వామి యొక్క మొదటి అవతారం.

పుట్టినది మొదలు శ్రీ పాదస్వామి శుక్లపక్ష చంద్రునిలాగా అందరికీ ఆహ్లాదాన్ని అందిస్తూ, ఆనందం చిందిస్తూ, ముద్దులు మూటగడుతూ పెరిగి ఎనిమిదేండ్ల వాడయ్యాడు. అతని ముద్దుముచ్చటలు తల్లిదండ్రులే గాక, ఆ ఊరివారందరూ తనివితీరా అనుభవించారు. అతని పాదస్పర్శతో ఆ ఊరు - అతని జననము, బాల్యజీవితాల వలన ఆ పవిత్ర గోదావరీ ప్రాంతమూ యెంత ధన్యత పొందాయో చెప్పతరమా? ఎనిమిదవ యేట అతని తల్లిదండ్రులు ఒక శుభముహూర్తంలో అతనికి ఉపనయనం చేసారు. సామాన్యంగా అటు తర్వాత వటువును తగిన గురువు వద్ద అధ్యయనం చేయిస్తే గాని వేదం రాదు. కాని యీ శ్రీ పాదస్వామి తనకు ఉపనయనమైన మరుక్షణమే శిష్యులకు వేదపాఠాలు చెప్పి, వెనుక శ్రీ దత్తాత్రేయస్వామి సుమతీదేవికి యిచ్చిన మాట యదార్థమని నిరూపించుకున్నాడు. ఇది ఆ భగవంతుడికి తప్ప వేరొకరికి సాధ్యమా? ఇలా శ్రీ పాదుడు పదహారేండ్ల ప్రాయము గలవాడయ్యాడు.

ఇంతలో రాజుశర్మ తన కుమారునికి వివాహం చేయాలని కన్యాన్వేషణ చేయసాగాడు. అది తెలిసి ఒకనాడు శ్రీ పాదస్వామి తండ్రితో, 'నాయనా! నీవు నాకు వివాహం చేయడానికై తగిన కన్య కోసం అన్వేషించనవసరం లేదు. సర్వ శుభ లక్షణాలూ కల్గి, నాకు తగిన కన్య సిద్ధంగా వున్నది. ఆమె పేరు యోగశ్రీ. నేను ఆమెను చేపట్టి సన్యాసినౌతాను. నేను శ్రీవల్లభుడను గనుక నాకు సంతానం లేకపోయినా నిత్యముక్తుడనే' అని నిశ్చయంగా చెప్పాడు. ఆ తండ్రికి ఆ మాటలు

మనస్తాపాన్ని కల్గించాయి. కన్నుల నీరు కారుతుంటే రాజు శర్మ గద్గదస్వరంతో, పెల్లుబుకుతున్న పుత్ర వ్యామోహంతో, స్వామితో యిలా వాపోయాడు : 'అబ్బాయీ! నీవు గనుక సన్యసించి మా దగ్గర లేకుండా పోతే, మేము నీటినుండి బయటపడిన చేపపిల్లల వలె శోకంతో విలవిలలాడి మరణిస్తాము. నీవు సాక్షాత్తూ పరమేశ్వరుడవే అయినా, మా పుణ్యం వలన మాకు బిడ్డవై జన్మించావు. అట్టి నీవే తల్లిదండ్రులమైన మమ్ములను శోకసాగరంలో ముంచి వెడలిపోవడం ఉచితమేనా? భగవంతుడవు, ధర్మగోప్తవూ,ధర్మరక్షకుడవూ అయిన నీవే పుత్రధర్మాన్ని నిర్వహించకుంటే ఎలా?'

'నామధారకా! ఈ దంపతులకు శ్రీ పాదస్వామియే గాక, కుంటివాడు, గ్రుడ్డివాడు అయిన మరి యిద్దరు కొడుకులున్నారు గదా! రాజు శర్మ ఆ యిద్దరినీ శ్రీ పాదస్వామి వద్దకు తెచ్చి, 'నాయనా! నిన్ను స్మరించడం చేతనే సంసారబంధం తొలగిపోతుంది. కాని అవిటివారైన నీ సోదరులిద్దరినీ చూచినపుడు మాత్రం మాకు మరలా ఈ సంసారబంధాలు పెనవేసుకుంటాయి. వీరితో మా గతియేమి?' అని దుఃఖించాడు. సుమతీదేవి గూడ పొరలుకొస్తున్న దుఃఖం అణచుకుంటూ శ్రీపాదుని సమాధానం కోసం ఎంతో ఆర్తితో ఎదురుచూచింది. వారి బాధను గుర్తించిన శ్రీ పాదస్వామి అన్నలిద్దరినీ తన అమృతహస్తంతో స్పృశించాడు. సంజీవినీ స్పర్శచేత చనిపోయిన వారికి ప్రాణమొచ్చినట్లు, స్వామి స్పర్శచేత తక్షణమే వారిద్దరూ పాద, నేత్రవంతులై సుందర సుకుమారమైన రూపాలతో ప్రకాశింపసాగారు. సర్వతంత్రస్వతంత్రుడు, సకల జగన్నియామకుడూ అయిన భగవంతుని మహిమకు సాధ్యాసాధ్యాలు లేవు.

ఈ అద్భుత సన్నివేశం కన్నులారా చూచిన ఆ తల్లితండ్రులకు శ్రీ పాదుడు కేవలం తమ పుత్రుడన్న భ్రాంతి పటాపంచలైంది. అతడు లేనిచోటే లేదు గనుక, అతడు తమ దగ్గర లేకుండా పోతున్నాడన్న వ్యామోహం అంతరించింది. ఈ ప్రపంచమంతా తన సంతానమే అయిన ఆ ప్రభువును తమ పుత్రుడని భ్రమించి ఇంట కట్టిపెట్టుకొనడం అపరాధమని తోచి, సుమతీదేవి స్వామినిలా ప్రార్థించింది.

'ప్రభూ! నీ మాయ చేత నీవు నా పుత్రుడవని భ్రమించాను. నీకు పాలిచ్చి పెంచడం వలన నీవు సర్వలోకాలను పాలించే జగన్మాతకు ప్రభువవన్న సంగతి

మరచాను. అనంతకోటి బ్రహ్మాండాలు నీయందే యిమిడియున్నాయి. నా భ్రాంతి తొలగించు!' అపుడు ఆయన తన యదార్థ రూపాన్ని తల్లికి మరొక్కసారి దర్శింపజేసాడు. ఆ దివ్య మనోహర మంగళ సుకుమార సుందరమూర్తి ఆమె చూస్తుండగానే కోటి సూర్యుల కాంతితో, కోటి చంద్రుల చల్లదనంతో, చూచేవారి దేహాలలోని ప్రతి అణువునూ అమృతంతో ముంచివేసేలా దర్శనమైంది. అపుడు స్వామి అన్నాడు : 'అమ్మా! నీవిపుడు దర్శించిన రూపాన్ని నిరంతరమూ ధ్యానిస్తూండు. త్వరలో నీవు ఈ అజ్ఞానాంధకారాన్ని దాటి, నా సాయుజ్యం పొందగలవు. ఈ కొడుకులిద్దరూ నూరేండ్లు సుఖంగా జీవించి, మిమ్ములను భక్తితో సేవిస్తారు. వీరికి విద్య, సంపద, కొడుకులు, మనుమలు - అన్నీ పుష్కలంగా సమకూరుతాయి. వీరు గూడ లోకవంద్యులవుతారు.'

ఆ సోదరులిద్దరూ శ్రీపాదస్వామిని భక్తితో స్తుతిస్తూంటే వారితో ఆయన, 'మీరు తల్లిదండ్రులను ప్రత్యక్ష దైవాలుగా భావించి, సేవించి తరించండి. నేను సన్యసించాలి' అని చెప్పి, తన తల్లిదండ్రులకు ముమ్మారు ప్రదక్షిణం చేసి, వారి అనుజ్ఞ తీసుకొని వెంటనే సన్యసించి, పాదచారియై ద్వారక, కాశీ, బృందావనము మొదలైన క్షేత్రాలు దర్శిస్తూ బదరీ వెళ్ళి, అటు తర్వాత గోకర్ణ క్షేత్రానికి చేరాడు. అక్కడ మహాబలేశ్వరలింగ రూపంలో సాక్షాత్తూ శంకరుడే నివసిస్తుంటాడు. ఆ లింగాన్ని ప్రతిష్ఠించిన వారు గణేశ్వరుడు. ఆ క్షేత్రం సజ్జనులకు నెలవు. అందువలననే ఆ క్షేత్రాన్ని, సజ్జనులనూ ఉద్ధరించడానికే శ్రీపాదస్వామి అక్కడకు వెళ్ళారు' అని సిద్ధుడు చెప్పారు.

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 6

శ్రీ గణేశాయ నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః.

ప్రస్తావన : సూక్ష్మరూపియైన జీవుడు మాతృగర్భంలో ప్రవేశించి తల్లి శరీరం చేత సంపాదించబడిన అన్నరసంతో తన దేహం నిర్మిస్తాడు. తర్వాత దానిని కేంద్రంగా తీసుకొని తన జీవనాన్ని సాగిస్తాడు. అలానే కేవలం చైతన్య స్వరూపుడైన పురుషుడు - ప్రకృతి సహాయంతో ఈ సృష్టి రచన చేస్తాడు. అలా ఏర్పడిన మానవదేహంలోని కొన్ని కీలక స్థానాలలో ప్రాణశక్తి ప్రత్యేకంగా కేంద్రీకృతమై యున్నట్లే, ఈ భూమి మీద కూడా కొన్ని క్షేత్రాలు ప్రత్యేకమైన ఆధ్యాత్మికశక్తి కేంద్రాలుగా ఏర్పడుతాయి. వాటినే పుణ్యక్షేత్రాలంటాము. ఆయా శరీర కేంద్రాలలో రక్తకణాల ద్వారా శరీర గత ధాతువులన్నీ వాటి మాలిన్యాన్ని పరిత్యజించి పవిత్రమైనట్లు, భూమి మీద మానవాళి గూడ ఆ క్షేత్రాలను దర్శించి పవిత్రులౌతారు. నిరంతరం ఇట్టి క్రియ జరగడం వలన శరీరగత కేంద్రాలు కాలగతినను సరించి, మిగిలిన శరీరమంతటిలాగే శిథిలమవుతూ, ప్రాణశక్తి చేత మరల మరల పునరుజ్జీవనం చేయబడుతుంటాయి. అలానే అసంఖ్యాకులైన మానవులను ఆధ్యాత్మికంగా పరిశుద్ధం చేసే పుణ్యక్షేత్రాలు గూడ కాలగతిలో మలినమవుతాయి. అపుడు సిద్ధపురుషులు వాటిని దర్శించి, పునరుజ్జీవనం చేస్తారు. "తీర్థకుర్వంతి తీర్థాని - తీర్థ్వాన్నిపునః ప్రతిష్ఠిస్తారు", అని శాస్త్రాలు చెబుతాయి. అలానే శ్రీ పాదస్వామి చేత పవిత్రం చేయబడిన ఒక క్షేత్రం గురించి ఈ అధ్యాయం చెబుతుంది. అటువంటి క్షేత్రం దర్శించినపుడు దానిని పునరుద్ధరించిన శ్రీ పాదస్వామి యొక్క లీలను, ఆ క్షేత్రవాసాన్ని స్మరించాలి. అటువంటి అవతార పురుషులీ క్షేత్రంలో కొద్దికాలమున్నా అటు తర్వాత సూక్ష్మ రూపంలో వారెల్లప్పుడూ అక్కడ వుంటారని గుర్తించుకోవాలి. 6, 7 అధ్యాయాలు ఈ విషయాన్నే వివరించాయి.

కథారంభము

నామధారకుడు యిలా అన్నాడు: "కాశీ, బదరీ, కేదారంవంటి క్షేత్రాలు ప్రసిద్ధమైనందువలన శ్రీపాదస్వామి అక్కడకు వెళ్ళారు. కాని వారు గోకర్ణానికి వచ్చారని మీరు చెప్పారు. ఆ క్షేత్ర ప్రాధాన్యత వివరించగోరుతున్నాను"

దానికి సిద్ధుడిలా చెప్పారు. "పూర్వం రావణాసురుని తల్లి కైకసి కైలాసాన్ని పొందగోరి, నిత్యము మట్టితో చేసిన శివలింగాన్ని పూజిస్తుండేది. బలగర్వితుడైన రావణుడు అది చూచి శంకరునితో గూడ కైలాస పర్వతాన్ని తెచ్చి తన తల్లికి సమర్పించాలనుకున్నాడు. అతడు అక్కడకు వెళ్ళి తన శక్తినంతా ప్రయోగించి ఆ పర్వతాన్ని నెత్తికెత్తుకున్నాడు. అపుడు, భూమి కంపించిపోయింది. లోకాలన్నీ అకాల ప్రళయంలో నశిస్తాయని తలచి, అట్టి ఆపదను నివారించమని పార్వతీదేవి శివుణ్ణి ప్రార్థించింది. శివుడు, రావణున్ని కైలాస పర్వతం క్రింద అణగిపోయేట్లు త్రొక్కాడు. అపుడు రావణుడు ప్రాణాపాయంలోబడి, దీనాతిదీనంగా శంకరుని ధ్యానించాడు. కరుణాసముద్రుడైన కైలాసపతి అతని ధ్యానానికి ప్రసన్నుడై, రావణుని లేవనెత్తాడు. అపుడు రావణుడు రాగయుక్తంగా, సుస్వరంగా మధురగానం చేసాడు. మనోహరమైన అతని గానానికి ప్రీతిచెందిన శంకరుడు అతనిని వరం కోరుకోమన్నాడు. అపుడా రాక్షసరాజు, 'దేవా! బంగారంతో చేయబడిన నా లంకాపురం వంటిది యింకెవరికీ లభించేదిగాదు. సాక్షాత్తూ లక్ష్మీదేవియే నాకు దాసి; చతుర్ముఖుడైన బ్రహ్మే నా జ్యోతిష్కుడు. యమధర్మరాజు నా సేవకుడు; సర్వదేవతలూ నా పరిచారకులు. అటువంటి నాకు యెక్కడా యేదీ దుర్లభంగాదు. ఇపుడు నా తల్లి కోరిక ప్రకారం కైలాసపర్వతాన్ని తీసుకుపోదామని వచ్చాను. శంకరా! నీవు వరమీయదలచుకుంటే నేనీకైలాసాన్ని నీతో సహా లంకకు తీసుకుపోయేలా అనుగ్రహించు' అని కోరాడు. అపుడు కైలాసపతి, 'రావణా! ఈ కైలాసపర్వతంతో యేమి సాధిస్తావు? దానిని మించిన నా ఆత్మలింగం ప్రసాదిస్తాను. దీని వలన నీవు నా అంతటివాడవవుతావు. నీ లంకానగరమే కైలాసమంతటి శ్రేష్ఠమవుతుంది' అని అతనికి ఆత్మలింగం అనుగ్రహించాడు. దానిని తీసుకొని సంతోషంతో రావణుడు లంకకు బయల్దేరాడు.

ఇదంతా చూచిన నారదుడు యీ వృత్తాంతం బ్రహ్మకు, విష్ణువుకూ విన్నవించాడు. ఆ ముగ్గురూ శివుని దగ్గరకు వెళ్ళి, 'ఎంతపని చేసావు! రావణుడికి ఆత్మలింగమెందుకిచ్చావు? సర్వప్రాణికోటికీ కంటకప్రాయుడు, లోకభయంకరుడూ అయిన రావణుడు నీ అంతటివాడు కావడం తగునా?' అని వాపోయారు. అపుడు శంకరుడు, 'అతని గానానికి పరవశించి ఆత్మలింగమిచ్చాను. వాడిప్పటికింకా లంకకు చేరివుండడు. ఉపాయమాలోచించు' అని విష్ణువుతో చెప్పాడు. అది విని శ్రీహరి, దుర్మార్గుణ్ణి మోసంతోనే జయించి యెలాగైనా ఆత్మలింగాన్ని చేజిక్కించుకోమని నారదుణ్ణి, గణపతినీ ప్రేరేపించాడు. అపుడు దేవర్షియైన నారదుడు మనోవేగంతో రావణుని వద్దకు పోయి, 'రావణా! ఎక్కడనుండి వస్తున్నావు? ఎక్కడకు పోతున్నావు?' అన్నాడు. రావణుడు, 'శివుని ప్రసన్నం చేసుకొని ఆత్మలింగాన్ని పొంది లంకకు పోతున్నాను' అని దానిని చూపాడు.

రావణున్ని మాటలతో యేమార్చాలని నారదుడు, "రావణా! పూర్వమొక భయంకరమైన జంతువు అడవిదున్నలనన్నింటినీ చంపుతుండేది. త్రిమూర్తులు దానిని వేటాడి, సంహరించి, దాని కొమ్ములలో నుంచి తలా ఒక లింగము తీసుకొన్నారు. ఆ లింగాలనే వారు తమ ఆత్మ లింగాలుగా భావించారు. ఈ లింగం తత్సంబంధమైనదే గాబోలు. ఈ శివలింగం యెంతో పవిత్రమైనది. సాక్షాత్తూ శివ సాయుజ్యం ప్రసాదింపగలదు' అని దాని ప్రభావం వివరించబోయాడు. రావణుడు, 'మహర్షీ, దీని ప్రభావం వినడానికి నాకిపుడు తీరికలేదు. తొందరగా వెళ్ళాలి' అన్నాడు. ఆ దేవర్షి, 'రావణా, సంధ్యా సమయం దాటిపోతున్నదే! నీవెలా వెడతావు?' అని అక్కడే కూర్చున్నాడు.

ఇంతలో ఒక బ్రహ్మచారి వేషంలో గణపతి అక్కడికి వచ్చాడు. అతనిని చూచి రావణుడు, 'నీవెవరు? ఎవరి పిల్లవాడవు? ఎక్కడకు పోతున్నావు?' అని అడిగాడు. ఆ బ్రహ్మచారి, 'నేను ఉమాశంకరుల పుత్రుణ్ణి, నన్ను పోనివ్వు, నిన్ను చూస్తేనే నాకు భయమేస్తోంది' అన్నాడు. అపుడు రావణుడు, 'ఓ బ్రహ్మచారీ! నేను సంధ్యవార్చుకొని వచ్చేవరకూ యీ శివలింగాన్ని పట్టుకో, నాకీ సహాయం చేస్తే నీకు సువర్ణమయమయిన నా లంకా పట్టణం చూపిస్తాను, నీకిష్టమైతే అక్కడే హాయిగా వుండవచ్చు' అన్నాడు. ఆ వటువు, 'అమ్మో, ఇంత బరువైన

శివలింగాన్ని నేనంతసేపు మోయగలనా? అయినా రాక్షస నివాసం చేత భయంకరమైన ఆ లంకాపురికి నేను రాను బాబూ!' అన్నాడు. రావణుడు ఆ బ్రహ్మచారిని ప్రాధేయపడి శివుడిచ్చిన ఆత్మలింగాన్ని అతని చేతిలో పెట్టి, సంధ్యోపాసనకై సమీపంలోని సముద్రం వద్దకు బయల్దేరాడు. ఆ బ్రహ్మచారి, 'రావణా! దీనినిక మోయలేనపుడు ఎలుగెత్తి మూడుసార్లు పిలుస్తాను. అపుడు నీవు రాకపోతే దీనినిక్కడే స్థాపిస్తాను' అన్నాడు.

రావణుడు ప్రక్కకు వెళ్ళినదే తడవుగా గణపతి అతనిని మూడుసార్లు పిలిచి, అతడు రాని కారణంగా, స్వర్గంలోని దేవతలందరూ చూస్తుండగా హరిని ధ్యానించి, ఆ లింగాన్ని భూస్థాపితం చేసాడు. తరువాత రావణుడు తిరిగివచ్చి పట్టరాని కోపంతో లింగాన్ని పెకలింప చూచాడు. భూమి కంపించిందే గాని, ఆ లింగం కొంచెమైనా కదల్లేదు. అందుకే దానికి మహాబలేశ్వర లింగమని పేరు వచ్చింది. అది ఆవు చెవి ఆకారాన్ని పోలియుండడం వలన ఆ క్షేత్రానికి గోకర్ణమని పేరు వచ్చింది. నామధారకా! దానిని భూకైలాసమనవచ్చు. అక్కడ శివుడు సపరివారంగా నివశిస్తాడు. అందుకే అది సజ్జనులెందరికో ఆశ్రయమైంది. అక్కడ దేవర్షులు గూడ నివశిస్తారు. ఆ క్షేత్రంలో దేవర్షులు, రాక్షసులు, మానవులు, చివరకు పశుపక్ష్యాదులు గూడ శివుని అనుగ్రహం వలన తమ అభీష్టాలను పొందారు. అంత పవిత్రమైన క్షేత్రం వేరొకటి లేదు."

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 7

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీ గురుభ్యో నమః.

నామధారకుడు సిద్ధయోగికి నమస్కరించి, "స్వామీ, ఈ గోకర్ణక్షేత్ర మహిమ యింకొంచెం విపులంగా వివరించండి. మనదేశంలో యెన్నో పుణ్య తీర్థాలు వుండగా శ్రీ పాదస్వామి యీ క్షేత్రాన్నే యెందుకు ఆశ్రయించారో చెప్పండి" అని వేడుకున్నాడు.

అప్పుడు సిద్ధయోగి యిలా చెప్పారు: "పూర్వం ఇక్ష్వాకు వంశంలో మిత్రసహుడను పేరు గల రాజు వేదమార్గతత్పరుడై రాజ్యాన్ని ధర్మంగా పాలిస్తుండేవారు. ఒకనాడతడు అడవికి పోయి క్రూరజంతువులను వేటాడుతూ ఒకచోట భయంకరుడైన ఒక రాక్షసుణ్ణి చూచాడు. రాజు అతని మీద బాణాలు వేయడంతో ఆ రాక్షసుడు నేలకూలి ప్రాణాలు విడుస్తూ తన సోదరుని పిలిచి, రాజుపై ప్రతీకారం తీర్చుకోమని ఆదేశించాడు. అతని సోదరుడు తన రాక్షసమాయ చేత ఒక సామాన్య మానవరూపంలో రాజువద్దకొచ్చి, ఎంతో వినయంతో అతనికి సేవ చేయసాగాడు. ఒకరోజు ఆ రాజు తన యింట పితృశ్రాద్ధానికి వశిష్ఠాది మహర్షులను భోక్తలుగా ఆహ్వానించాడు. ఆనాడు ఆ కపట సేవకుడు వంటలో రహస్యంగా నర మాంసం కలిపాడు. భోజన సమయంలో వశిష్ఠ మహర్షి అది తెలుసుకొని రాజుపై కోపించి, 'రాజా! నీవు మాకు నిషిద్ధమైన నరమాంసం వడ్డించావు గనుక నీవు బ్రహ్మరాక్షసుడవవుతావు!' అని శపించాడు. ఆ ముని తనను నిష్కారణంగా శపించినందుకు రాజు కోపించి ఆయనకు ప్రతిశాపమివ్వ బోతుంటే పతివ్రతయైన అతని భార్య దమయంతి అడ్డుపడి, గురువును శపించబూనడం మహాపాపమని హెచ్చరించి, ఆ శాపజలాన్ని తన పాదాలపైనే పోసుకోమని ప్రార్థించింది. రాజు తన కోపాన్ని నిగ్రహించుకుని, శాపకల్మషమైన (అపవిత్రమైన) తన చేతిలోని జలాన్ని తన పాదాలపై పోసుకొని, వశిష్ఠ శాపం వలన బ్రహ్మరాక్షసుడై, పై కారణంగా కల్మషపాదుడనే పేరు గ్రహించాడు. అపుడు

శాపవిముక్తికై మహారాణి ప్రార్థించగా, వశిష్ఠ మహర్షి జాలిచెంది 'అమ్మా, నీ భర్తకు 12 సం॥ల తర్వాత బ్రహ్మరాక్షసత్వం పోతుంది' అని ఆశీర్వదించి, తమ ఆశ్రమానికి వెళ్ళిపోయారు.

అప్పటినుండి కల్మషపాదుడు ఘోరమైన ఆ అరణ్యంలో నివసిస్తూ అచ్చటి క్రూరజంతువులను, మనుషులను పట్టుకొని తింటుండేవాడు. అతని బ్రహ్మరాక్షసరూపం ఛాయలా అతనినెప్పుడూ వెంటాడుతుండేది. ఒకసారి అతడొక బ్రాహ్మణ శ్రేష్ఠుని చంపితిన్నాడు. అందుకా బ్రాహ్మణుని భార్య శోకంతో, 'నీకు వశిష్ఠ శాపం తీరి నీ పూర్వరూపాన్ని పొందాక, నన్నూ, నా భర్తనూ యెడబాటు చేసిన పాపానికి భార్యా సంగమం చేస్తే నశిస్తావు' అని శపించింది. కొంతకాలానికి వశిష్ఠ శాపం నుండి విముక్తుడైన రాజు తన నగరంలో ప్రవేశించాడు. అతని రాకకై భార్య యెంతో ఆతృతతో ఎదురుచూస్తున్నది. ఆమెను చూస్తూనే రాజు కన్నీటితో తనకు క్రొత్తగా సంక్రమించిన బ్రాహ్మణపత్నీ శాపం గురించి చెప్పాడు. భార్యాభర్తలిద్దరూ ఖిన్నులై, ఆ శాపవిముక్తికై తీర్థయాత్రలు చేసారు. మార్గమధ్యంలో వారు గౌతమమహర్షిని దర్శించి తమ విషాదగాథ విన్నవించుకున్నారు. అది విని జాలి చెందిన గౌతమ మహర్షి, 'రాజా, భయపడవద్దు, పాపాలన్నింటినీ పారద్రోలి అభీష్టాలనిచ్చే పవిత్రమైన గోకర్ణక్షేత్రముండగా బ్రహ్మహత్యా పాతకం నిన్నేమి చేయగలదు; ఆ క్షేత్రంలోని నీరంతా పుణ్యతీర్థమే. అక్కడ శిలలన్నీ శివలింగాలే! ఆ పవిత్ర క్షేత్రంలో మానవులకు పొందరానిదేమున్నది? ఆ క్షేత్రమహత్మ్యాన్ని తెల్పే విషయమొకటి నేనక్కడ చూచినది చెబుతాను. ఆ క్షేత్రంలో మరణించిన ఒక ఛండాల స్త్రీని కైలాసానికి తీసుకుపోవడానికై శివకింకరులు వచ్చారు. వారిని అడగ్గా వారిలా చెప్పారు :

"పూర్వము ఈమె సౌదామిని అను అందమైన ఒక బ్రాహ్మణకన్య. ఆమెకు యుక్తవయస్సు దాటిన తర్వాత ఆలస్యంగా ఒక పేద బ్రాహ్మణునితో యిష్టంలేని వివాహం బలవంతంగా చేసారు. కొద్దికాలానికే, ఆమెకు పిల్లలు కలుగక ముందే, ఆ బ్రాహ్మణుడు మరణించాడు. ఆమె కామవశం చేత ఒక కోమటివాని నుంచుకున్నది. జారత్వమెన్నటికీ దాగదు గదా! త్వరలో ఆ రహస్యం బంధువులందరకూ తెలిసి, వారామెను వెలివేసి ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకున్నారు. అప్పటినుండి ఆమె నిర్భ యంగా ఆ వైశ్యునితో జీవించనారంభించింది. అతని దుస్సాంగత్యంతో

మద్య పానానికి గూడా అలవాటు పడింది. ఒకనాడామె కల్లు త్రాగిన మైకంలో ఆవుదూడనొకదానిని మేక అనుకొని చంపి, దాని తలను మరునాటికని దాచి, మిగిలిన దేహాన్ని వండుకొని భుజించింది. మరునాడు విటుడు రాగానే ఆమె వంట చేయబోయి, ఆవుదూడ శిరస్సును చూచి నిజాన్ని కప్పిపుచ్చుతూ, 'అయ్యయ్యో! ఆవుదూడను పులి తినిపోయింది' అని వలవల ఏడ్చింది. ఆమె యిటువంటి పాపాలనేకం చేసి, నరకంలో శిక్షలనుభవించి కర్మశేషం వలన ఈ జన్మను పొందింది. ఈ జన్మలో ఆమె పుట్టుగ్రుడ్డి, కుష్ఠురోగియై కొంతకాలం పాటు తన తల్లిదండ్రులచేత పోషించబడింది. వారు మరణించాక దిక్కులేక ఆకలితో అలమటిస్తూ, ఒక శివరాత్రినాడు అందరినీ భిక్షకోసం యాచించింది. ఆనాడు అన్నమెవరూ వండరు గనుక, ఆమె చేతిలో కొద్ది మారేడు దళాలు మాత్రముంచారు. అవి తినడానికి పనికిరావని తలచి, ఆమె వాటినన్నింటినీ జారవిడిచింది. ఆ బిల్వమంతా ఒక లింగం మీద పడింది. అదే ఆమె చేసిన శివపూజ. ఆ రోజంతా తిండి లభించనందువలన ఆ రాత్రి ఆమెకు నిద్ర రాలేదు. ఈ విధంగా ఆమె ఉపవాసము, జాగరణ గూడ చేసినట్లైంది. ఆ రోజంతా ఆమె శివనామ సంకీర్తనం విన్నది. తెలియక చేసిన ఆ వ్రతం వలన ఈమె పుణ్యాత్మురాలైంది. ఇప్పుడీమెను కైలాసానికి తీసుకురమ్మని మమ్ములను శంకరుడు పంపాడు" అని చెప్పారు. అపుడా శివదూతలు ఆమె మృతదేహంపై అమృతం చల్లి, దేవ విమానం మీద ఆమెను కైలాసానికి తీసుకువెళ్ళారు. అబుద్ధిపూర్వకంగా చేసిన ఆమె వ్రతానికే యింతటి ఫలితముంటే, యిక మీరు బుద్ధిపూర్వకంగా చేసిన దాని ఫలితం చెప్పతరమా? కనుక ఓ రాజా! నీవు గోకర్ణ క్షేత్రానికి వెళ్ళి మహాబలేశ్వరుని సేవించు. బ్రాహ్మణి శాపం నుండి విముక్తుడవవు తావు' అని గౌతమ మహర్షి ఆ క్షేత్ర మాహాత్మ్యాన్ని యింకా యిలా వివరించారు :

'గోకర్ణమంతటి పవిత్రక్షేత్రం యింకొకటి లేదు. మిగిలిన క్షేత్రాలన్నీ చంద్రుడు, నక్షత్రాల వంటివనుకుంటే, గోకర్ణం పాపమనే కారుచీకట్లను నశింపజేసే సూర్యునివంటిది. ఆ క్షేత్ర దర్శనము, స్మరణముల వలన గూడ సర్వ పాపాలూ నశిస్తాయి. అక్కడ ఇంద్రాది దేవతలందరూ తపస్సు చేసి శివానుగ్రహము వలన తమ అభీష్టాలు పొందారు. అక్కడ మహాబలేశ్వరునికి బ్రహ్మ, విష్ణువు, ఇంద్రుడు, విశ్వదేవతలు, మరుద్గణాలు, సూర్య చంద్రులు, అష్ట వసువులు తూర్పు

ద్వారంలోనూ, యమధర్మరాజు, చిత్రగుప్తుడు, అగ్నిదేవుడు, ఏకాదశ రుద్రులు, పితృ దేవతలు దక్షిణ ద్వారంలోనూ; వరుణుడు మొ॥న దేవతలు పడమటి ద్వారంలోనూ, కుబేరుడు భద్రకాళి, వాయుదేవుడు, సప్తమాతృకలు ఉత్తర ద్వారంలోనూ; విశ్వావసువు, చిత్రరథుడు మొ॥న గంధర్వులు నిత్యము నిలిచి ఆయనను ఉపాసిస్తుంటారు. కశ్యపుడు, అత్రి, వశిష్ఠుడు, కణ్వుడు మొ॥న మునీశ్వరులు; కృతయుగంలో విశ్వామిత్రుడు, జాబాలి, భరద్వాజుడు మొ॥న మహర్షులు, సనకసనందనాది బ్రహ్మ మానసపుత్రులు, నారదాది దేవర్షులు, సిద్ధులు, సాధ్యులు, మునీశ్వరులు, యతులు, నిత్యము గోకర్ణేశ్వరుని ఉపాసిస్తున్నారు. రావణుడు మొ॥గు రాక్షసులు గూడ ఆ క్షేత్రంలో తపస్సు చేసి శివుని నుండి వరాలు పొందారు. కనుకనే ఈ క్షేత్రంలో చేసిన తపస్సు, ఆధ్యాత్మిక సాధనలు, లక్షరెట్లు మంచి ఫలితమిస్తాయి." అపుడా రాజు, భార్యా సమేతంగా గోకర్ణం వెళ్ళి మహాబలేశ్వరుని సేవించి శాపవిముక్తుడయ్యాడు.

కనుక ఓ నామధారకా! ఎందరో సజ్జనులకాశ్రయమైన ★గోకర్ణక్షేత్రం, వారి తపస్సు చేత యిదివరకే పరమపవిత్రమయింది. అందుకే గణపతి అక్కడ శివుని లింగాన్ని స్థాపించడం గూడా జరిగింది. అందుకే సాధుజీవనుడైన శ్రీపాదస్వామి గూడ ఆ క్షేత్రాన్ని దర్శించి, అక్కడ మూడు సంవత్సరాలుండి, ఆ క్షేత్ర మహాత్మ్యాన్ని పునరుద్ధరించారు. తరువాత ఆయన కృష్ణా తీరంలోని కురుపురానికి వెళ్ళి అక్కడ తమ స్థూలరూపాన్ని మరుగుపరచారు".

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

★ గోకర్ణం దర్శించినపుడు భక్తులు ఈ అధ్యాయం చదువుకుని దత్తస్వామిని పూజించుకుంటే ఉత్తమ ఫలితం ఉంటుంది.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 8

శ్రీ గణేశాయ నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః.

ప్రస్తావన : శ్రీ పాదస్వామి ఒక కుపుత్రవతియైన బ్రాహ్మణ స్త్రీ చేత శివపూజ యావజ్జీవితమూ చేయించి, మరుజన్మలో ఆమె గర్భాన తామే అవతరించ సంకల్పించాడు. సద్గురువును ఆశ్రయించి ఆయన అనుగ్రహంతో నిర్వర్తించబడిన పూజాది కార్యాలకు విశేష ఫలితముంటుందని అర్థం. అలాగాక మనకై మనమే ఆచరించే పూజాదుల ఫలితం సామాన్యంగానే వుంటుంది. కారణం మహాత్ముల సాన్నిధ్యం మనలో సత్వగుణాన్ని విశేషంగా వృద్ధి చేస్తుంది. సత్త్వాదిగుణ ప్రాబల్యాన్ని బట్టే యజ్ఞదానతపః కర్మల ఫలితముంటుందని "భగవద్గీత" చెబుతుంది. అందుకే తత్త్వదర్శియైన సద్గురువును ముముక్షువులాశ్రయించి తీరాలని భగవద్గీతకు హృదయమని చెప్పదగిన "తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన....." అన్న శ్లోకం (4:34) చెబుతుంది.

మూఢుడైన ఒక బ్రాహ్మణ బాలుణ్ణి శ్రీ పాదస్వామి ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం మాన్పించినట్లే శ్రీ అక్కల్‌కోట స్వామి, సాయిబాబా తమ భక్తులను ఆదరించారు. తర్వాత శ్రీ పాదస్వామి హస్తమస్తక సంయోగం చేత తృటిలో ఆ మూఢ బాలుణ్ణి వేద వేదాంగ పారంగతుణ్ణి చేసిన లీల గూడ అతిశయోక్తి గాదు. దత్తాత్రేయ స్వరూపులయిన "శ్రీ స్వామి సమర్థుల జీవిత చరిత్ర" (1856-1876) లో అట్టి లీల వుండడం గమనార్హం.

శ్రీపాదస్వామి చేసిన ఇట్టి అద్భుత లీలలను 8,9,10 అధ్యాయాలలో చూడవచ్చు.

కథారంభము

నామధారకుడు, "స్వామీ! శ్రీపాద శ్రీవల్లభులు గోకర్ణ క్షేత్రంలో యెంత కాలమున్నారు? అసలు భగవదవతారమైన ఆయనకు పుణ్యక్షేత్ర సందర్శనము చేయవలసిన పనియేమి? నాకీ సందేహనివృత్తి చేసి, అటుపై శ్రీ పాదస్వామి చరిత్ర తెల్పండి' అని కోరాడు. సిద్ధయోగి యిలా చెప్పారు: "శ్రీపాదస్వామి గోకర్ణ

క్షేత్రంలో 3 సం॥లు నివసించి, తర్వాత శ్రీశైలం వెళ్ళారు. అక్కడ నాల్గు నెలలుండి, భక్తులననుగ్రహించి. అక్కడ నుండి నివృత్తి సంగమానికి వెళ్ళి, స్నానం చేసి, తర్వాత కురువపురం వెళ్ళారు. అక్కడ కృష్ణ - వేణీ అనే రెండు నదులు కలవడం వలన అది యెంతో పవిత్రమైనది. దానికి తోడు భగవంతుడైన శ్రీపాదస్వామి అక్కడ స్థిరనివాసం చేయడం వలన ఆ క్షేత్రం లోకవిఖ్యాతమయింది. ఇప్పుడు దానిని "కురుగుడ్డి' అంటారు. అక్కడ శ్రీ పాదస్వామిని శ్రద్ధాభక్తులతో కొలిస్తే సర్వకామ్యాలూ సంప్రాప్తమవుతాయి. అక్కడ శ్రీపాదస్వామి అదృశ్యులై, మరొక అవతారం ధరించారు. అయినా యిప్పటికీ ఆ కురుపురంలో ఆయన గుప్త రూపంలో స్థిరంగా వున్నారు.

శ్రీ పాదవల్లభులు సాక్షాత్తూ భగవంతుడే. వారి పాదాలలో సర్వతీర్థాలూ వుంటాయి. అయినప్పటికీ పుణ్యక్షేత్రాలన్నింటినీ పావనం చేయడానికీ, ఆయా క్షేత్రాలలోని ముముక్షువులను ఉద్ధరించడానికీ గూడ ఆయన దేశాటనం చేసారు. పుణ్యక్షేత్రాలు, పుణ్యనదులూ తమను సేవించిన భక్తుల పాపాలు చిరకాలం కడిగివేయడం వలన చివరకు అవే మలినమవుతాయి. అపుడు శ్రీ పాదులవంటి మహాత్ముల పాదస్పర్శ వలన తిరిగి పవిత్రమవ్వాలని అవి తపించిపోతుంటాయి. ఈ విషయం శాస్త్రాలు చెప్పాయి గూడ. ఇక శ్రీపాదుల వృత్తాంతం వివరిస్తాను. శ్రద్ధగా విను.

కురుపురంలో వేదవిదుడైన ఒక సద్బ్రాహ్మణుని భార్య అంబిక మహా పతివ్రత. కాని పూర్వకర్మ వలన ఆమెకెందరో పిల్లలు పుట్టి గూడ కొద్దికాలంలోనే చని పోతుండేవారు. ఆమె యెన్నో దానాలు, వ్రతాలు చేసింది. ఎన్నో తీర్థక్షేత్రాలు దర్శించింది. కొంతకాలానికి ఆమెకొక కొడుకు పుట్టాడు. కాని దురదృష్టవశాత్తు ఆ పిల్లవాడు స్థబ్దుడు, బుద్ధిహీనుడు, జడుడూ అయ్యాడు. అయినప్పటికీ, లేక లేక కలిగిన అతనిని తల్లిదండ్రులు యెంతో గారాబంగా పెంచుతున్నారు. ఎని మిదవ సంవత్సరము రాగానే తండ్రి అతనికి ఉపనయనం చేసి వేదాధ్యయనం చేయించాలని చూచాడు గాని, ఆ మందమతి యెంతకాలానికీ ఒక్క వేద మంత్రమైనా సరిగా నేర్చుకోలేకపోయాడు. ఆ మంత్రానుష్ఠానం ద్వారానైనా అతనిని బుద్ధిమంతునిగా చేయాలని తండ్రి అతనిని కొడుతుండేవాడు. అది చూడలేక అంబిక అడ్డువచ్చి, 'వీడు లేక లేక కలిగిన పిల్లవాడు. మందమతియైన వీనిని

దండిస్తే మటుకు యేమి లాభం? వీనికి విద్య రాకున్నా సరే, మీరు వాణ్ణి కొట్టవద్దు. బ్రతికినంతకాలం వీనిని యికనైనా సుఖంగా బ్రతుకనివ్వండి. ఇక మీదట మీరు వానిని శిక్షిస్తే, నేను మీ యెదుటే బావిలో దూకి మరణిస్తాను' అన్నది. ఆ బ్రాహ్మణుడు గూడ ఆలోచించి, ఆ పిల్లవాడు 'అజాగళస్తనం'[1], వలె వ్యర్థుడని తలచి నిరాశ చెంది వూరుకున్నాడు.

కొంతకాలానికి ఆ బ్రాహ్మణుడు ఆ దిగులుతోనే మరణించాడు. దిక్కులేక అతని భార్య అంబిక తన కొడుకుతో గూడ బిచ్చమెత్తుకుని బ్రతుకుతూండేది. ఆ బాలుణ్ణి చూచి గ్రామస్తులు, 'ఓరీ! పండితపుత్రా! నీ బ్రతుకు వ్యర్థం. నీవు నీ కులానికే మచ్చ తెచ్చావు. నీ తల్లి బిచ్చమెత్తుకొస్తే కూర్చుని తింటున్నావు. సిగ్గులేదా? నదినుండి మంచినీరు మోసియైనా బ్రతుకరాదా? నీ వలన నీ పితృదేవతలకు గూడ అధోగతి కలుగుతుంది. నీ బ్రతుకుకేమి ప్రయోజనం? పవిత్రమైన భిక్షా వృత్తి నీవంటి అసమర్థుడికి తగదు. ఇలా బ్రతికేకంటే ఈ కృష్ణానదిలో దూకి చావరాదా?" అని పరిహసించేవారు. చివరకు ఆ బాలుడు లోకుల పరిహాసాన్ని భరించలేక ఆత్మహత్య చేసుకోదలచి నది వైపుకు పరిగెత్తాడు. అతనిని వారించగల శక్తిని కోల్పోయిన అతని తల్లి గూడ నిస్సహాయురాలై, తాను గూడ ఆత్మహత్య చేసుకోదలచి అతని వెంట పరుగెత్తసాగింది. దారిలో శ్రీపాదస్వామి యెదురై అతనిని నిలిపి, 'బ్రాహ్మణుడా! తొందర పడవద్దు. పూర్వకర్మ వల్ల నీకీ దుస్థితి దాపురించింది. దానికి తోడు నీవిప్పుడు బలవంతంగా మరణిస్తే నీకు బ్రాహ్మణ హత్య, ఆత్మహత్యా దోషాలు చుట్టుకుంటాయి. అవి నివారింపరానివి. అందువలన నీవు జీవించి, యెంతటి కష్టాలైనా ఓరిమితో అనుభవించి దుష్కర్మనుండి శాశ్వతంగా విముక్తుడవవడం మంచిది' అన్నారు.

అంబిక శ్రీపాదస్వామికి నమస్కరించి, 'స్వామీ! ఒకవంక భర్తను కోల్పోయి, మరొకవంక వ్యర్థుడైన ఈ పుత్రుని వలన యెటువంటి సద్గతీ ఆశింపజాలని నన్ను చూడడమే మహాపాపంగా లోకులు పరిగణిస్తున్నారు. నేనిక బ్రతికి మాత్రం చేయగలిగినదేమున్నది?' అన్నది. ఆమె మాటలు విని, కరుణార్ద్ర హృదయుడైన శ్రీపాదస్వామి. 'అమ్మా! ఆత్మహత్య వలన రాబోయే జన్మలో మరొక పాపం గూడ

1. మేక మెడకుండే వ్యర్థమైన చన్నులు

అనుభవించవలసి వస్తుందే గాని వేరే ప్రయోజనమేమున్నది? కనుక నీవు మిగిలిన జీవితమంతా శివపూజలోనే గడుపు. అలా చేస్తే వచ్చే జన్మలో నా వంటి కుమారుని పొందగలవు' అన్నారు. ఆమె ఆలోచించి, 'స్వామీ, నేను మీరు చెప్పినట్లే చేస్తాను. కాని దానివలన ప్రయోజనమేమో నాకు తెలియలేదు. దయచేసి వివరించండి' అన్నది.

శ్రీపాదస్వామి, 'అమ్మా! ఉజ్జయినీ పట్టణాన్ని చంద్రసేనుడనే రాజు పాలించేవాడు. అతని మిత్రుడు మణిభద్రుడనేవాడు, శివుని వరప్రభావం వలన చింతామణిని పొందాడు. ఆ మణియొక్క విలువ లెక్కకు మీరినదని తెలుసుకొని, దానినెలాగైనా చేజిక్కించుకోవాలని కొందరు రాజులు చతురంగ బలాలతో యుద్ధానికి తరలివచ్చారు. ఆ సమయంలో మణిభద్రుడు, చంద్రసేన మహారాజు - ఇద్దరూ ఏకాగ్రమనస్కులై ప్రదోష కాలంలో శివపూజ చేయసాగారు. ఒక త్రయోదశీ శనివారంనాడు ప్రదోష సమయంలో వారు పూజ చేస్తుంటే చూచి ఆ పట్టణంలోని గోపబాలకులు గూడ తమ యిండ్ల ముంగిళ్ళలో ఆకులతోనూ, పూలతోనూ పూజ చేయసాగారు. వారి తల్లులు ఆ పిల్లలను భోజనం కోసం యిండ్లలోకి లాక్కుపోయారు. వారిలో ఒకరివద్దనుండి వాని తల్లి పూజా సామగ్రి లాగివేసి, వాడిని బలవంతంగా లేవదీసింది. అప్పుడా బాలుడు తన శివపూజకు విఘ్నం కలిగినందుకు చాలా దుఃఖపడి, ఆ దోషపరిహారానికి మరణించడానికి సంసిద్ధుడయ్యాడు. అపుడు విశ్వసాక్షియైన పరమేశ్వరుడు అతనికి ప్రత్యక్షమై వరం కోరుకోమన్నాడు. ఆ బాలుడు ఆ దివ్యమూర్తికి ప్రణామం చేసి తన తప్పును మన్నించమని ప్రార్థించాడు. శివుడు, 'వత్సా! భక్తి చేత నీవు నా సాయుజ్యం పొందగలవు. నీ తల్లి తెలియక అపరాధం చేసింది. అయినా నీ అర్చనావిధానం చూచింది గనుక మరుజన్మలో విష్ణుజనని అవుతుంది' అని వరమిచ్చి అంతర్ధానమయ్యాడు.

అక్కడున్న లింగము దివ్య తేజస్సుతో వెలిగిపోతున్నది. యుద్ధానికి వచ్చిన రాజులంతా యిదిచూచి, సూర్యుడు రాత్రిపూట గూడ ప్రకాశిస్తున్నాడని తలచారు. అంతటి భక్తిశ్రద్ధలు ప్రజలలో కలిగించిన పుణ్యాత్ముడైన చంద్రసేనుడికి మేలు చేయదలచి, అంతటి మహానుభావునితో యుద్ధం చేయాలనుకోవడం బుద్ధి

తక్కువని పశ్చాత్తాపం చెంది, వారంతా సగౌరవంగా చంద్రసేన - మణిభద్రులను దర్శించడానికి వచ్చారు. అపుడే పూజను ముగించిన రాజు ఆ ప్రకాశానికి కారణం తెలుసుకుని, తనను చూడవచ్చిన ఆ రాజులతో కలిసి ఆ ప్రదేశానికి వెళ్ళి, ఆ దివ్యలింగాన్ని చూచి ఆనందించాడు. ఆ గోపబాలకుడు చెప్పగా ఆ వృత్తాంతమంతా విన్న చంద్రసేనుడు, మిగిలిన రాజులూ ఆ పిల్లవాడికి గోపాధిపత్యమూ, ధనమూ యిచ్చి వెళ్ళిపోయారు. తరువాత ఆ గోపాలుని తల్లి యశోదగా జన్మించి విష్ణువుకు జనని అయింది. కనుక అమ్మా! శివపూజా మహిమ వలన మరుజన్మలో నీవు గూడ అలాగే అవుతావు' అన్నారు.

ఈ కథ విని అంబిక యిలా అడిగింది : 'స్వామీ! శివపూజ వలన కలిగే ఫలితం వచ్చే జన్మలో గదా? ఈ జీవితశేషం నేనెలా గడపాలి? మహానుభావా! అందరి పరిహాసాలకూ గురియవుతున్న నా బిడ్డడు యే క్షణాన ఆత్మహత్య చేసుకుంటాడో తెలియదు. నన్ను మాతృత్వంతో రక్షించు' అని వేడుకున్నది. ఆ కరుణాసముద్రుడి హృదయం కరిగి, తన చేతిని ఆమె కుమారుని తలపై పెట్టి ప్రణవముచ్చరించాడు. ఆ మూర్ఖ బాలుడు తక్షణమే బృహస్పతియంతటి జ్ఞానీ, వక్తా అయ్యాడు. అపుడతనిని మాతృసేవకు నియోగించి, శ్రీపాదస్వామి ఆమెతో, 'అమ్మా! దుఃఖం విడిచి నీ జీవిత శేషమంతా శివపూజలో గడుపు. వచ్చే జన్మలో నాయంతటి కుమారుడు కలుగుతాడు' అని వరమిచ్చాడు. ఆమె పరమానంద భరితురాలై పుత్రునితో తన ఊరికి వచ్చి, జీవితమంతా శివార్చనలో గడిపి ధన్యురాలయింది."

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం -9

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీ గురుభ్యో నమః.

సిద్ధ సరస్వతి, నామధారకునితో, యింకా యిలా చెప్పారు. శ్రీ పాదుల రూపంలో అవతరించిన దత్తాత్రేయ స్వామి సాక్షాత్తు భగవంతుడు, సకల తీర్థ స్వరూపుడు. అయినా గూడ సాధకులకు సన్మార్గం చూపడానికి ప్రతిరోజూ మూడు కాలాలలోనూ కృష్ణానదికి వెళ్ళి స్నానము, అర్ఘ్యము మొ॥న విధులన్నీ నిర్వర్తించుకుని మఠానికి తిరిగి వస్తుండేవారు. ఎవరి కృపాదృష్టి వలన భక్తులకు గంగా స్నానఫలం కంటె గూడ యెక్కువ పవిత్రత, పుణ్యమూ కలుగుతాయో, అటువంటి స్వామికి నదీ స్నానం వలన కలుగబోయే పుణ్యమేముంటుంది?

ఆ గ్రామంలో ఒక చాకలి వుండేవాడు. ఒకరోజతడు కృష్ణానదిలో బట్టలు వుతుకుతుండగా శ్రీపాదస్వామి స్నానానికని అక్కడకు వచ్చారు. ప్రశాంతత, దివ్య వర్చస్సులతో వెలిగిపోతున్న స్వామిని చూడగానే ఆ చాకలివాని హృదయంలో ఆయనపై అపారమైన భక్తిశ్రద్ధలు కలిగాయి. వారి రూపాన్ని చూస్తుంటేనే అతని మనస్సుకెంతో శాంతి, చెప్పలేని ఆనందమూ కలుగుతున్నాయి. నాటినుండి అతడు స్వామి నదీ స్నానానికి వచ్చినప్పుడల్లా దారిలో ఆయనకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేసుకుంటూండేవాడు. ఒకరోజతడు నమస్కరించుకున్నపుడు శ్రీపాదస్వామి అతనితో, 'నాయనా, నీవు నిత్యమూ యింత శ్రద్ధాభక్తులతో నమస్కరిస్తున్నావు. నీ సేవ వలన మాకు సంతోషమయింది' అన్నారు. నాటినుండి అతడికి సంసారచింత నశించి, మరింత భక్తిశ్రద్ధలతో స్వామిని సేవించసాగాడు. ప్రతిరోజూ అతడు స్వామియొక్క ఆశ్రమ ప్రాంగణమంతా శుభ్రంగా చిమ్మి నీళ్ళు చల్లుతుండేవాడు. అటుతర్వాతనే తన కులవృత్తి చేసుకోవడానికి వెళ్తుండేవాడు.

ఒక వసంతఋతువులో, వైశాఖ మాసంలో, ఒకరోజున స్వామి నవ్వుతూ అతనితో, 'ఒరే! నువ్వు రాజువై జన్మించి రాజ్యమేలుతావురా!' అన్నాడు. అతనికామాటలర్థం కాలేదు. తర్వాత ఒకరోజతడు గుడ్డలుతుక్కోవడానికి నదివద్దకెళ్ళినపుడు అక్కడ, సుందరయువతీ జనంతో కలిసి విహారార్థమై నదికి

వచ్చిన ఒక యువరాజును, అతనివెంట వైభవంగా తరలివచ్చిన పరివారాన్నీ చూచాడు. ఆ దృశ్యాన్ని చూచి అతడు సమ్మోహితుడై, తాను నిరంతరం చేసుకొనే నామస్మరణ మరచి, తన్మయుడై కొంతసేపు ఆ దృశ్యాన్ని చూస్తూ వుండిపోయాడు. తర్వాత అతడు, 'మానవజన్మమెత్తాక యిటువంటి వైభవము, సుఖము అనుభవించకపోతే జీవితమే వ్యర్థము. ఈ రాజు యెంతటి అదృష్టవంతుడో! ఇతనికింత వైభవం రావడానికి అతడు ఎంతటి భక్తితో గురువును సేవించాడో! నాకిటువంటి వైభవం ప్రాప్తించడం కలలోని మాట!'' అనుకొన్నాడు. ఇంతలో మధ్యాహ్నమయింది. శ్రీపాదస్వామి స్నానం చేయడానికి నదికి వచ్చారు. అతడు స్వామికి నమస్కరించి, 'స్వామీ, ఆ యవనరాజు యొక్క వైభవం చూస్తుంటే ఆశ్చర్యము, సంతోషమూ కలుగుతున్నాయి' అని మళ్ళీ, 'అజ్ఞానం వలన నేనిలా భ్రమించానే గాని, నిజానికి మీ స్థితియే నిజమైన సౌఖ్యమివ్వగలదని యిప్పుడు తోస్తున్నది' అన్నాడు. శ్రీపాదస్వామి, 'దానికేమున్నది? నీవు పుట్టినది మొదలూ కష్టం చేసుకునే జీవిస్తున్నావు. అందువలన అతనిని చూడగానే నీకు రాజ్యభోగాలపై ప్రీతి కలగడంలో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు. నాయనా! నీవు రాజువుగావాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకున్నావు గదా! నిస్సంకోచంగా చెప్పు' అన్నారు. చాకలి వెంటనే స్వామికి నమస్కరించి, 'స్వామి! నా అజ్ఞానం మన్నించి నన్ననుగ్రహించు' అని వేడుకున్నాడు. స్వామి, 'నాయనా! మనస్సులో బలంగా కలిగిన సంకల్పం నెరవేరవలసిందే. లేకుంటే యిలాంటి వాసనలు మిగిలివున్నంతవరకు మళ్ళీ మళ్ళీ జన్మిస్తూండవలసిందే. నీకు ఆ రాజ్యసుఖాలు ఈ జన్మలోనే కావాలా? లేక మరుజన్మలో కావాలా? సంకోచించకుండా చెప్పు!' అన్నారు. అప్పుడతడు సిగ్గుతో తలవంచుకుని, 'ఇప్పుడు నేను ముసలివాడనయ్యాను. ఈ జన్మలో అంతటి సుఖం లభించినా తృప్తిగా అనుభవించలేను. కనుక నాకవి మరుజన్మలో లభిస్తే వాటిని ఆజన్మాంతమూ అనుభవించగలుగుతాను' అన్నాడు.

అప్పుడు స్వామి 'నాయనా! ఇలాంటి కోరికలు తమోగుణం వలన కలుగుతాయి. అవి కలిగాక ఇంద్రియాలను, మనస్సును తృప్తిపరచుకోవాలి. లేకుంటే మనసు నిర్మలమవక యెన్నో జన్మలకు కారణమవుతుంది. నీలో రాజ్యకాంక్ష, సుఖలాలస బలీయంగా వున్నాయి. కనుక నీవు మరుజన్మలో 'మృధుర' [1] దేశంలో యవనరాజవంశంలో జన్మిస్తావు' అన్నారు. అది విని రజకుడు,

'స్వామీ, మీరిచ్చిన వరం నాకిష్టమైనదే కాని, వచ్చే జన్మలో నాకు రాజ్యం లభించినా నన్ను మీకు దూరం చేయవద్దు. మీయందు దృఢభక్తి వుండేలా అనుగ్రహించు. అపుడు నాకు మతద్వేషం వుండకూడదు' అని వేడుకున్నాడు. శ్రీ పాదస్వామి, 'ఇపుడు నీవెట్టి వైభవం చూచావో అట్టిదే మరుజన్మలో పొందుతావు. అపుడు మేమవతరించవలసిన అవసరమొస్తుంది. అపుడు మేము "నృసింహసరస్వతి" అనే సన్యాసిరూపంలో వుంటాము. వృద్ధాప్యంలో నీకు మా దర్శనమవుతుంది. తక్షణమే నీకు జ్ఞానోదయమవుతుంది. భయంలేదు. ఇక నీవు వెళ్ళిరావచ్చు' అని ఆశీర్వదించి, ఒక వింతైన నవ్వుతో అతనివైపు చూచారు. ఆ రజకుడు అక్కడికక్కడే క్రిందపడి మరణించాడు.

శ్రీపాదులు యిలాంటి లీలలెన్నో చేసి భక్తులననుగ్రహిస్తూ యింకొంతకాలం కురుపురంలోనే వున్నారు. ఆయన నివాసం వలన ఆ కురుపురం యెంతో ప్రసిద్ధికెక్కింది. ఒకప్పుడాయన, 'నేనింతకుముందు అంబికకు జీవితాంతమూ శివపూజ చేస్తే, మరుజన్మలో నావంటి పుత్రుడు కలుగుతాడని ఆశీర్వదించాను. నాతో సమానుడు మరొకడు లేడు గనుక, నేనే ఆమె గర్భవాసాన అవతరించి నామాట నిలబెట్టుకోవాలి' అని తలచారు. అటుతర్వాత ఒక ఆశ్వయుజ మాసం, కృష్ణపక్ష ద్వాదశి, హస్తా నక్షత్రమునాడు శ్రీపాద శ్రీవల్లభులు కృష్ణానదిలో (మునిగి) అంతర్హితులై, మరొకచోట వేరొకరూపంలో అవతరించారు. అయినప్పటికీ సూక్ష్మ రూపంలో యిక్కడే వున్నారని తెల్పే సంఘటనలు యెన్నో వున్నాయి. భక్తి శ్రద్ధలతో కురుపురం దర్శించేవారికి ఆ స్వామి ప్రత్యక్షుడే. అందువల్లనే కురుపురం అంతటి శ్రేష్ఠమయిన క్షేత్రం."

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

★★★ గురువారం పారాయణ సమాప్తము ★★★

---

1. మూలంలోని 'మృధుర' అన్నది సంస్కృతంలోని 'వైదుర' యొక్క రూపాంతరం. 'వైదుర' అనీ, 'విదర్భ' అనీ, 'వైఢూర్య నగర' మనీ కొందరంటారు. ఇది 'బిదర్' అని కొందరంటే, 'బీజపూర్' అని ఒక ప్రఖ్యాత చరిత్రకారుడు చెప్పాడు. అయితే ఆ రెండూ ఒక రాజ్యంలోనివే. నిజానికొక రాజభవనం గూడ బీజపూర్ రాజ్యంలోనే వున్నది.

★★★ శుక్రవారం పారాయణ ప్రారంభం ★★★

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 10

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీ గురుభ్యో నమః.

సిద్ధయోగి చెప్పినదంతా శ్రద్ధగా వింటున్న నామధారకుడు, "స్వామీ! శ్రీపాదవల్లభులు కృష్ణానదిలో అంతర్ధానమై, వేరొకచోట మరొక అవతారమెత్తారని చెప్పారు గదా? అటువంటప్పుడు ఆయన గుప్త రూపంలో కురువ పురంలో వున్నారని, యిప్పటికీ అక్కడ తమను ప్రార్థించిన భక్తులను రక్షిస్తున్నారనీ గూడ చెప్పారే! అదెలా సాధ్యం?" అని అడిగాడు.

"నాయనా! శ్రీపాదస్వామి సాక్షాత్తూ భగవంతుడే. భగవంతుని మహిమకు అంతులేదు. ఆయన యేమైనా చేయగల సమర్థుడు. మొదట ఒక్కడుగా వున్న ఆయన తర్వాత త్రిమూర్తులరూపం ధరించి, వేరు వేరు కార్యాలు చేయడం లేదా? శ్రీపాదులు ఆ త్రిమూర్తుల స్వరూపమే. ఆయన మహిమకు సంభవము, అసంభవమూ అన్నది లేదు. ఆయన అంతర్ధానమయ్యాక గూడ ఆ క్షేత్రంలో తమనాశ్రయించిన భక్తులను రక్షిస్తున్నారని తెలిపే దివ్యలీలనొకదానిని చెబుతాను విను.

కాశ్యపస గోత్రీకుడైన వల్లభేశుడనే బ్రాహ్మణుడు వాణిజ్యం చేసుకుని జీవిస్తుండేవాడు. అతని కుటుంబం చాలా పెద్దది. కురువపురంలో అంతర్హితుడైన శ్రీపాదస్వామి, తమను సేవించిన భక్తులను రక్షిస్తూ సూక్ష్మ రూపంలో ఆ క్షేత్రంలోనే వున్నారని విని, అతడు స్వామికి భక్తుడయ్యాడు. అతడు ప్రతి సంవత్సరమూ నియమంగా ఒక్కసారైనా కురువపురం దర్శించి స్వామిని సేవిస్తుండేవాడు. ఒకనాడతడు స్వామిని స్మరించి తనకు వ్యాపారంలో మంచి లాభమొస్తే స్వామి దర్శనానికి కురువపురం వెళ్ళి, అక్కడ ఆయన ప్రీతికొరకు వేయిమంది బ్రాహ్మణులకు సంతర్పణ చేస్తానని మ్రొక్కుకున్నాడు. అప్పటినుండి అతడు స్వామిని స్మరించి యే పట్టణానికి వెళ్ళినా, అక్కడ స్వామి దయ వలన

అతడాశించిన కంటే ఎన్నో రెట్లెక్కువగా లాభం రాసాగింది. అందువల్ల అతని భక్తి విశ్వాసాలు మరింత దృఢమయ్యాయి. అతడు తనకొచ్చిన లాభానికెంతో సంతోషించి, తన మ్రొక్కు చెల్లించడానికి కావలసినంత డబ్బు మూటగట్టుకొని కురువపురానికి బయల్దేరాడు. నలుగురు దొంగలు అతని వద్ద యెంతో డబ్బున్నదని పసిగట్టి, యాత్రికుల వేషాలు ధరించి అతనికి తోడైనారు. తాము గూడ ప్రతి సం॥ము కురువపుర యాత్ర చేస్తుంటామని చెప్పి, అతనితో యెంతో ఆదరంగా ప్రవర్తించి అతనిని నమ్మించారు. ఇలా రెండు మూడు రోజులు ప్రయాణం చేసి, వాళ్ళంతా ఒక నిర్మానుష్యమైన ప్రదేశానికి చేరగానే ఆ దొంగలతనిపై పడి అతని తల నరికి, అతని వద్దనున్న ధనం అపహరించారు. తర్వాత ఆ సంగతి యెవరికీ తెలియకుండా చేయాలని తలచి, ఆ దేహాన్ని దహనం చేయడానికి సిద్ధమయ్యారు. వల్లభేశుడు, మరణించే ముందు చివరిక్షణంలో, 'శ్రీపాద వల్లభా!' అని కేక పెట్టాడు. అందువలన భక్తరక్షకుడైన శ్రీపాద శ్రీవల్లభులు జడలు, భస్మము, త్రిశూలము ధరించిన యతి రూపంతో ఆ దొంగలకు ప్రత్యక్షమై, త్రిశూలంతో వాళ్ళను పొడిచి చంపాడు. అపుడా దొంగలలో ఒకడు ఆయన పాదాలపై బడి, 'ప్రభూ! నేను దుష్టబుద్ధితో ఈ బ్రాహ్మణుని వెంబడించలేదు. నేను తెలియక వీరిని దారిలో కలిసాను. నిజానికి నేనెన్నడూ దొంగతనం చేసి యెరుగను. సర్వసాక్షియైన మీరు అంతర్దృష్టితో గమనిస్తే మీకే తెలుస్తుంది. స్వామీ, నన్ను క్షమించి విడిచి పెట్టవలసినది' అని ఆయనను శరణు వేడాడు.

స్వామి అతనికి అభయమిచ్చి, కొంచెం విభూతి ప్రసాదించి, దానిని వల్లభేశుని శరీరంపై చల్లి, తెగిపడియున్న తలను మొండానికి అతికించమని ఆదేశించారు. అతడలా అతికిస్తుండగా శ్రీ పాదస్వామి వల్లభేశుని శిరస్సుపై తమ అమృతదృష్టిని సారించి, మరుక్షణమే అంతర్ధానమయ్యారు! వల్లభేశుడు తిరిగి బ్రతికాడు. అతనికి పూర్తి స్పృహ వచ్చేసరికి సూర్యోదయమైంది. అతని ప్రక్కన ఒక వ్యక్తి మాత్రమే వున్నాడు. వల్లభేశునికి అంతకుముందు జరిగినదేమీ గుర్తు లేదు. అందువలన అక్కడ చచ్చిపడియున్న దొంగలను చూచి ఆశ్చర్యపడి, 'వీళ్ళందరూ యెలా మరణించారు? నీవొక్కడివే యెలా బ్రతికి వచ్చావు? ఇంత జరిగినా నీవొక్కడివే యింకా యిక్కడే వున్నావేమిటి?' అని అడిగాడు. అపుడాతడు, 'అయ్యా! ఇప్పుడొక అద్భుతమైన దైవలీల జరిగింది. మననుసరించి వచ్చినవారు దొంగలే గాని,

యాత్రికులు గారు. వారు నిన్ను చంపి నీ ధనమపహరించారు. ఇంతలో ఒక తపస్వి వచ్చి ఈ దొంగలను చంపి, నిన్ను బ్రతికించారు. నీకు నన్ను కాపలాగా వుంచి ఆయన అంతర్థానమయ్యారు. ఆ మునీశ్వరుడెవరో గాని, సాక్షాత్తూ పరమ శివునిలా వున్నారు!' అని చెప్పాడు. ఆ మునీశ్వరుడు సాక్షాత్తూ శ్రీపాదవల్లభులేనని తెలుసుకొని భగవంతుడైన ఆయన దర్శనం తనకు లభించనందుకు వల్లభేశుడెంతో పరితపించాడు. అతడు వెంటనే అమితోత్సాహంతో ఆ ధనం తీసుకొని కురువపురం చేరాడు. అక్కడ శ్రీ పాదుని పాదుకలను సకలోపచారాలతో పూజించి ముందు తాననుకున్నట్లు వేయిమందికి గాక, నాలుగువేలమంది బ్రాహ్మణులకు తృప్తిగా భోజనం పెట్టి, దక్షిణ తాంబూలాలతో వారందరినీ సత్కరించి సంతోషపెట్టాడు.

ఈ విధంగా శ్రీ పాదస్వామి కురువపురంలో అదృశ్యంగా వుంటూ, ఇలాంటి లీలలెన్నో చేసారు. నేటికీ సజ్జనులకు అక్కడాయన దర్శనమిస్తారు. అయినప్పటికీ ఆయన శ్రీ నృసింహ సరస్వతియనే యతిగా వేరొకచోట అవతారమెత్తి లోకోద్ధరణ చేసారు. భక్తులెక్కడున్నప్పటికీ శ్రీ పాదస్మరణ చేస్తే చాలు. వారికి స్వామి అభీష్టాలనిచ్చి రక్షిస్తాడు. అట్టి స్మరణకనుగుణమైన నామం తరతరాలుగా యిలా వున్నది'' అన్నారు సిద్ధముని -

"దిగంబరా, దిగంబరా, శ్రీ పాదవల్లభ దిగంబరా ।
దిగంబరా, దిగంబరా - అవధూత చింతన దిగంబరా ॥

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః
శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః, శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 11

శ్రీ గణేశాయ నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః.

ప్రస్తావన : ఈ పదకొండవ, పంన్రెండవ అధ్యాయాలలో శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వామి యొక్క రెండవ కలియుగ అవతారమైన శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామి వారి వృత్తాంతము చెప్పబడుతుంది. ఇందులో గమనించవలసిన ముఖ్యమైన అంశాలివి :

1. శ్రీ పాదస్వామి గాని, శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామి గాని, తాము భగవదవతారములని లోకానికి చాటుకోలేదు. శ్రీరాముడు కూడా "ఆత్మానం మానుషం మన్యే", "నేను మానవుడననే తలుస్తున్నాను" అన్నాడు. శ్రీ కృష్ణుడు తాను భగవదవతారమని అర్జునుడి వంటి అంతరంగికులకు కొద్దిమందికి మాత్రమే చెప్పాడు గాని లోకానికి చాటలేదు. దీనిని బట్టి నిజమైన అవతార పురుషుడు తన నిజతత్త్వాన్ని లోకానికి చాటుకోడని తెలియాలి. వేదవ్యాసుల వంటి సత్యద్రష్టలు కొద్దిమంది మాత్రమే ఈ రహస్యాన్ని గుర్తించి లోకానికి తెలియబరచారు.

2. ఈ అవతారమూర్తులందరూ తమ నిజమైన విశ్వరూపాన్ని ఆంతరంగికులకు ప్రసాదించి అనుభవపూర్వకంగా తమ దైవత్వాన్ని నిరూపించారు. అలాగాని పౌండరీక వాసుదేవుని వంటి కీర్తికాములు మాత్రమే తాము అవతార పురుషులమని లోకాన్ని నమ్మింపజూచారు.

3. అవతార పురుషులందరూ సద్గురువుల నాశ్రయించి సత్సాంప్రదాయాన్ని పాటించారే గాని, తమకట్టి ఆలంబనలు అనవసరమని, తాము సర్వధర్మాలకూ అతీతులమని చెప్పి స్వేచ్ఛాచారులు గాలేదు.

4. అవతార పురుషులందరిలాగే వీరిద్దరూ తాము జన్మతః పరిపూర్ణులైనప్పటికీ వినమ్రులైన సాధకుల వలెనే ప్రవర్తించారు గాని, సిద్ధులమని విర్రవీగలేదు.

5. వీరు దివ్యలీలలను ప్రదర్శించినప్పటికీ అవి ఆర్తులను రక్షించేవి గాను, అర్థార్థులను పోషించేవి గాను, నిర్దుష్టమైన ఆధ్యాత్మిక భావనను భక్తులకు ప్రసాదించి వారిని మోక్షోన్ముఖులు చేసేవిగా మాత్రమే ఉన్నాయి. కేవలం తమ శక్తి సామర్థ్యాలతో లోకులను సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ముంచి తమకు కీర్తిని చేకూర్చే సాధనాలైన చిల్లర చమత్కారాలు వారెన్నడూ ప్రదర్శించలేదు.

కథారంభము

నామధారకుడు అత్యంతాసక్తితో యిలా అన్నాడు : "అటు తర్వాత శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వామి రెండవ పర్యాయము యెక్కడ అవతరించారు? ఏయే లీలలు ప్రదర్శించారు? అప్రమేయుడైన ఆ భగవంతుని లీలలు మీరు చెబుతూ వుంటే వినాలన్న కోరిక నాలో పెరుగుతున్నదే గాని, తరగడం లేదు. ఆ రెండవ అవతార విశేషాలు గూడ వివరించండి". అంతటి శ్రద్ధాళువైన శ్రోత లభించినందుకు సిద్ధునికి భగవల్లీలలు తనివితీరా వివరించి చెప్పే అవకాశం లభించింది. అట్టి అదృష్టానికి పొంగిపోయి సిద్ధుడు, "నామధారకా! దీనులనుద్ధరించడానికి తనను తాను దత్తం చేసుకున్న పరమేశ్వరుని చేతలు యోగీంద్రులకు గూడ ఊహించ సాధ్యం గానివి. కనుక నేనెంత వర్ణించినా అగాధమైన ఆ గాథలో లవలేశమే అవుతుంది గాని, ఆయన లీలలన్నీ చెప్పినట్లు కాదు సుమా! ఇక విను" అని యిలా చెప్పారు :

"శ్రీ పాదస్వామి ఆదేశించినట్లు అంబిక జీవిత శేషమంతా శివపూజలో గడిపింది. ఆమె మరుజన్మలో మహారాష్ట్రంలోని 'కారంజా', లేక 'లాడకారంజా' అను గ్రామంలో (అకోలా జిల్లా) వాజసనేయ శాఖకు చెందిన ఒక సద్బ్రాహ్మణుని కుమార్తెగా జన్మించింది. తల్లిదండ్రులామెకు 'అంబ' అని నామకరణం చేసారు. ఆమెకు పూర్వజన్మ సంస్కారం వలన సౌశీల్యంతో బాటు శివభక్తి గూడ అబ్బింది. ఆమెకు యుక్తవయస్సు రాగానే మాధవశర్మ అనే బ్రాహ్మణోత్తమునికిచ్చి వివాహం చేసారు. అతడు మంచి శివభక్తుడు. ఆ ప్రాంతంలోని స్మార్తులకు శివ వ్రతం చేసుకునే అలవాటుండేది గనుక, వారిని శివవ్రతులంటారు. పూర్వజన్మ సంస్కారానికి తోడు ఈ జన్మలో భర్త యొక్క సత్సాంగత్యం వలన ఆమె ప్రతిదినమూ సంధ్యా సమయంలో శివపూజ, భర్తతో కలిసి శని ప్రదోష పూజ, శని త్రయోదశి నాడు విశేషమైన పూజ చేస్తుండేది. విశేషించి అంబ తన భర్తను, సూర్యుణ్ణి ఛాయాదేవి వలె విడనాడక సర్వోపచారాలూ చేస్తుండేది. ఇలా 16 సం॥లు గడిచాక

అంబ గర్భవతియైంది. మాధవశర్మ సకాలంలో పుంసవనాది కార్యక్రమం నిర్వర్తించాడు. నెలలు నిండిన తర్వాత మహామహిమాన్వితమైన ఒక శుభ లగ్నంలో ఆమెకొక మగబిడ్డ కల్గాడు.

నామధారకా! ఆ పిల్లవాడు పుట్టగానే అందరి పిల్లలవలె ఏడ్వలేదు. సరిగదా, స్పష్టంగా ప్రణవముచ్ఛరించాడు. అది విన్నవారు ఆశ్చర్యపోయారు. జ్యోతిశాస్త్ర విద్వాంసులు అతని జాతకం చూచి, 'మాధవశర్మా! నీ భాగ్యం పండింది. ఈ శిశువు సాక్షాత్తూ భగవంతుడే! ఇతడు మనవలె గృహస్థాశ్రమం స్వీకరించడు. చిన్న వయసులోనే సన్యాసం స్వీకరించి జగద్వంద్యుడవుతాడు. ఇతని చరణాలు ధ్యానించిన భక్తులకు కామధేనువవుతాడు. ఇతని దర్శనం చేతనే పతితులు పావనులవుతారు. ఇతనిని కన్నందువలన మీకు కీర్తి, ప్రతిష్ఠలు, దివ్య సుఖాలూ లభిస్తాయి" అని దైవజ్ఞులు చెప్పారు. మాధవశర్మ ఆ విద్వాంసులను ఘనంగా దక్షిణ తాంబూలాలతో సత్కరించాడు. వారు శెలవు తీసుకుంటూ, 'మాధవశర్మా! ఈ బాలునికి శ్రీ సిద్ధులు దాస్యం చేస్తాయి. నవనిధులు పరిచారికులవుతాయి' అని ఆశీర్వదించారు.

ఆ బాలుడు పుట్టినవెంటనే ప్రణవముచ్ఛరించిన సంగతి వాడవాడలా ప్రాకిపోయి, అతనిని చూడడానికి జనం యిసుకవేస్తే రాలనంతగా వచ్చారు. పిల్లవానికి దృష్టిదోషం తగలకుండా తండ్రి రక్షా బంధనం చేయించాడు. తల్లి అతనికి ఉప్పు, మిరియాలు, ఎండు మిరపకాయలు, వేపాకులతో దృష్టి తీసేది. తర్వాత ఒక సుముహూర్తంలో ఆ పిల్లవానికి 'శాల గ్రామదేవ' అని పేరు పెట్టారు. కాని యింట్లో అందరూ అతనిని 'నరహరి' అని పిలుచుకునేవారు. నరులంటే అజ్ఞానబద్ధులైన మానవులు; 'హరి'యంటే మానవుల యొక్క అజ్ఞానం వలన కలిగిన దైన్య, తాప, పాపాలను పోగొట్టేవాడని అర్థం. ఆ పేరు ముందుగానే ఆయన అవతారమూర్తియని సూచిస్తున్నట్లున్నది.

బలహీనంగా వుండటం వలన, అంబవద్ద పిల్లవానికి చాలినన్ని పాలు లేవు. పిల్లవానికోసం ఒక దాదిని గాని, పాడి మేకను గాని యేర్పాటు చేయాలని ఆ దంపతులాలోచిస్తుండగా, ఆ పిల్లవాడు తన చిన్నారి చేతులతో తల్లియొక్క వక్షస్థలాన్ని స్పృశించాడు. వెంటనే ఆమెకు స్తన్యం పెల్లుబికి, 32 ధారలుగా కారి నేలపైబడ్డాయి. ఈ విషయం అందరికీ తెలుస్తే బిడ్డకు దృష్టిదోషం తగులుతుందని

వెరచి అంబ యీ లీలను రహస్యంగా వుంచింది. ఆ పిల్లవాడు ఊయలలో పడుకోబెడితే ఏడ్చేవాడు; నేలమీద పడుకోబెడితే ఆడుకునేవాడు. ఇలాంటి లీలలెన్నో జరిగినప్పటికీ తల్లి వాటిని ప్రకటించలేదు. అందువలన ఆ ప్రభువు యొక్క సంపూర్ణమైన దివ్యత్వం అందరికీ తెలియలేదు.

ఇలా సంవత్సరము గడిచినా, అతనికి ఒక్కమాట గూడా రాలేదు. కులదేవతల నారాధించమని కొందరు, మర్రి ఆకుల విస్తళ్లలో బ్రాహ్మణులకు భోజనం పెట్టించ మని కొందరూ, రావి ఆకుల విస్తళ్ళలో భోజనం పెట్టించమని మరికొందరూ చెప్పారు. మాటలు చెబుతూ అతనిచేత అన్పించడానికి యత్నిస్తూంటే క్రమంగా వస్తాయని కొందరు, అతడు మాత్రం మాటలొచ్చినా కొంతకాలం తర్వాత మాత్రమే మాట్లాడతాడని మరికొందరూ అనేవారు. వారందరి మాటలు విని నరహరి నవ్వేవాడు. ఎవరేమడిగినా, 'ఓం' అన్నదే అతని సమాధానం. ఆ సంగతి విని కొందరు పెద్దలు, 'ఇతడు మన మాటలు వినగలుగుతున్నాడు. గనుక ఇతడు చెవిటివాడుగాదని స్పష్టమవుతున్నది' అనేవారు. 'అతడు మూగవాడైతే అంత స్పష్టంగా 'ఓం' అనడం సాధ్యం గాదు. అతడు మాటలొచ్చి గూడ ఎందుకో మాట్లాడడం లేదు' అని కొందరు తల్లికి ధైర్యం చెప్పేవారు. ఆమె ఎవ్వరేది చేయమని చెప్పినా అదల్లా చేసేది. తమ కులదైవమైన దత్తస్వామికి ప్రత్యేక పూజలు చేసేది.

ఇలా నరహరికి ఏడవ సంవత్సరం వచ్చింది. కాని అతడు మాట్లాడనేలేదు. బాలుడు మూగవాడవుతాడని తల్లిదండ్రులెంతో కలత చెందారు. ఒకనాడు అంబ అతని పరిస్థితికి కంటతడి పెట్టింది. అదిచూచి నరహరి సైగలతో ఆమెను వారించి, ప్రక్కనేవున్న ఒక యినుప వస్తువును తెప్పించి చేతితో త్రాకాడు. తక్షణమే అది బంగారంగా మారింది. ఆశ్చర్యంతో తల్లిదండ్రులు మరికొన్ని యినుప వస్తువులను అతనిచేత తాకించారు. అవిగూడ బంగారంగా మారాయి. తమ పిల్లవాడు సామాన్యుడు గాడని, ఆజన్మసిద్ధుడనీ వారు గుర్తించారు. అయినప్పటికీ ఆ దంపతులు అతడు మాట్లాడకపోవడం గురించి దిగులు పడుతూనే వుండేవారు. అతడు వేదాధ్యయనం చేసి స్వధర్మాన్నెలా పాలించగలడన్నదే మాధవ శర్మకున్న దిగులు. తల్లి ఒకరోజతనిని అక్కున జేర్చుకొని కన్నీరు కారుస్తూ, 'నా కన్నతండ్రీ, నీ మాటలు విని ఆనందించే భాగ్యం మాకు లేదా?' అన్నది. అదివిని నరహరి

నవ్వి, తనకు ఉపనయం చేస్తే మాట్లాడుతానని, మొట్టమొదటగా ఆమెతోనే మాట్లాడుతాననీ సైగల ద్వారా తెలిపాడు. ఆ సంగతి విని మాధవశర్మ ఆశ్చర్యపడి, అతని ఉపనయనానికి ఒక శుభ ముహూర్తం నిర్ణయించి, ఊరివారినందరినీ ఆహ్వానించాడు. గ్రామస్థులందరూ అతడి ఆశలు అడియాశలై, నలుగురిలో తలవంపులకు గురియవుతాడని తలచారు. కొందరు పెద్దలు మాత్రం, 'అయ్యా, ఆ పిల్లవాడు గాయత్రీమంత్రం ఉచ్చరించగలిగితే మనకేమి, లేకపోతేనేమి? మనకు మాత్రం మృష్టాన్న భోజనము, ఘనంగా దక్షిణ తాంబూలాలూ లభిస్తాయి. గనుక ఈ ఉపనయన కార్యక్రమం జరుపుకోనివ్వండి' అన్నారు. అందరూ ఉపనయనానికి మాధవశర్మ యింట సమావేశమయ్యారు.

నరహరి ముండనము, మాతృభోజనము అయ్యాక జింకచర్మము, పసుపు వస్త్రము ధరించాడు. చెవిలో గాయత్రీ మంత్రముపదేశించినపుడు నరహరి ఆ మంత్రరాజాన్ని మనసులోనే జపించి దీక్ష తీసుకున్నాడు. తర్వాత అతడు తల్లికి నమస్కరించి, ఆమెను 'భవతీ భిక్షాం దేహి' అని భిక్ష కోరి, మొట్టమొదట ఆమెతోనే మాట్లాడుతానని తల్లికి తానిచ్చిన మాట నిలబెట్టుకున్నాడు. తల్లి మొదటి భిక్ష యిచ్చి, 'ఋగ్వేదం పఠించు, ఆచారం పాటించు' అనగానే నరహరి, "అగ్నిమీళే పురోహితం" అని ప్రారంభించి, ఋగ్వేదంలోని మొదటి మంత్రం చెప్పాడు. అంబ రెండవసారి భిక్ష యిచ్చి, 'యజుర్వేదం పఠించు ఆచారం పాటించు!' అనగానే నరహరి, "ఇషేత్వా" అని ప్రారంభించి యజుర్వేదంలోని మొదటి మంత్రం పఠించాడు. తల్లి మూడవసారి భిక్ష యిచ్చి, 'సామవేదం పఠించు, ఆచారం పాటించు!' అనగానే నరహరి "అగ్ని ఆయాహి" అని ప్రారంభించి, సామవేదంలోని మొదటి మంత్రం గానం చేసాడు! అది వినగానే తల్లిదండ్రుల ఆనందానికి, సభలోని వారి ఆశ్చర్యానికీ అవధులు లేవు. జీవితంలో మొదటిసారిగా మాట్లాడడం ప్రణవోచ్చారణ, తర్వాత వేదపఠనతో గాని చేయకూడదని నరహరి అంతకాలమూ మాట్లాడలేదని అందరనుకున్నారు. మూడు భిక్షలూ అయ్యాక ఆయన నాల్గవ వేదం గూడ చదివాడు. అయన భగవదవతారమని తెలుసుకొని అచటి బ్రాహ్మణులంతా నమస్కరించారు. సర్వ శాస్త్రాలకూ జన్మస్థానమైన ఆ ప్రభువుకు యిది ఒక లెక్కలోనిది గాదు.

క్రతువు పూర్తిగావచ్చింది. మాధవశర్మ దంపతులు అమితోత్సాహంతో వున్నారు. వామనునివలె భాసిస్తున్న ఆ నూత్న బ్రహ్మచారి నరహరిని తల్లి ఆశీర్వదించి,

'నాయనా! ఇకనుంచి నీవు భిక్షతోనే జీవించాలి సుమా!' అన్నది. వెంటనే అతడు తల్లికి నమస్కరించి, 'అమ్మా! నీ ఆజ్ఞ మేరకు నేను భిక్షువునవుతాను. నేను సన్యాసాశ్రమం స్వీకరించడానికి అనుమతించండి' అని తండ్రివైపు గూడ తిరిగాడు. ఆ మాటలకా తల్లి నివ్వెరబోయి దుఃఖిస్తూ, 'నాయనా! ఒక్కగానొక్క మగబిడ్డవు. మేము 16 సం॥లు యెంతగానో ఎదురుచూచి, ఎన్నో వ్రతాలాచరించాక పుట్టావు. తర్వాత 7 సం॥ నీవు మాట్లాడనే లేదు. ఇంతకాలానికి పరమేశ్వరుని కృప వలన నేను చేస్తున్న పూజలు, వ్రతాలు ఫలించి ఈరోజే మొదటిసారిగా నీ మాటలు వినగలిగాను. అందుకు నేను సంతోషిస్తుండగా నీవిలా అంటావేమి? అప్పుడే నీవు యిల్లు విడిచిపోతే మా గతేమిటి? నీవు గృహస్థువై బిడ్డలు కలిగాక సన్యసించవచ్చు గదా!' అని బ్రతిమాలింది.

అపుడు నరహరి తల్లిని కౌగిలించుకొని ఓదార్చి, 'అమ్మా! నా మాట విను. వివేకంతో ఆలోచించి ఈ వ్యర్థమైన దుఃఖాన్ని తొలగించుకో. నేను ధర్మరక్షణ కోసం అవతరించాను. నీకింకా నలుగురు బిడ్డలు కలిగి ప్రేమతో మీ సేవ చేస్తారు. వెనుకటి జన్మలో నీవు నిష్ఠతో శంకరుణ్ణి పూజించడం వల్లనే నేను నీ గర్భాన జన్మించాను' అని చెప్పి, ఆమె శిరస్సుపై తన చేతినుంచి ఆశీర్వదించాడు. వెంటనే ఆమెకు తన పూర్వజన్మ స్మృతి కలిగింది. అతడు శ్రీపాదవల్లభుడుగా దర్శనమిచ్చాడు. వెంటనే ఆమె ఆనందంతో పరవశించి అతని పాదాలపైబడి యిలా అన్నది. 'స్వామీ! పూర్వ జన్మలో కుపుత్రవతినైన నేను ఆత్మాహుతికి పాల్పడినపుడు రక్షించిన శ్రీ పాదుడవు నీవే! బ్రహ్మాండాలన్నీ నీలోనే వున్నాయి. అట్టి నీవు నా గర్భాన పుట్టినందువలన నా భర్తృవంశము, పితృవంశము గూడ పావనమయ్యాయి'.

అతడామెను లేవదీసి, 'అమ్మా! ఈ పూర్వ వృత్తాంతం వెల్లడి చేయవద్దు. నీకొక రహస్యం చెబుతాను. గుప్తంగా వుంచు. నేను సంసార మంటని సన్యాసిని. నేను చేయవలసిన తీర్థాటనము మొ॥న కార్యాలెన్నో వున్నాయి. అవి నేను ప్రకటించ వీలులేనివి, రహస్యమైనవి. ఈ కర్తవ్యం నాకు తప్పదు. కనుక నేనింట్లో వుండవీలుపడదు. కనుక నీవు అనుమతి ప్రసాదించు' అన్నాడు.

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 12

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీ గురుభ్యో నమః.

సిద్ధయోగి యింకా యిలా చెప్పారు : "అప్పుడా తల్లి పుత్ర వాత్సల్యంతో యిలా అన్నది : 'నాయనా, నీవు లోకానికి ధర్మం చెబుతావు గదా? మరి నీవుగూడ 12 సం॥లు బ్రహ్మచర్యమవలంబించాక గృహస్థువై, బిడ్డలు కలిగాక సన్యసించి లోకానికి ఆదర్శం చూపాలి గదా! ఇలా క్షణికావేశంలో సన్యాసం స్వీకరిస్తే వాసనాక్షయమవక మానవులు పతితులవుతారని శాస్త్రాలు హెచ్చరిస్తున్నాయి గదా!' అని బ్రతిమాలింది. అపుడు వటువైన నరహరి, అలనాడు కపిలుడు తల్లికి జ్ఞానోపదేశం చేసిన విధంగా, ఆమెకు తత్త్వమిలా బోధించాడు :

'అమ్మా! భౌతికమైన శరీరాలు, వైభవము అశాశ్వతాలే. మరణంలేని వాడంటూ యెవడూ లేడు. మృత్యుదేవత యెప్పుడూ జీవితాన్ని వెంటనంటే వుంటుంది. యువకులకైనా, వృద్ధులకైనా ఈ శరీరమెప్పుడు రాలిపోతుందో తెలియదు. అప్పిచ్చినవాడు తానిచ్చిన గడువు యెప్పుడు తీరుతుందా అని లెక్క పెట్టుకుంటున్నట్లు, మృత్యుదేవత గూడ మానవుల జీవిత కాలాన్ని లెక్కపెడుతూంటుంది. రాత్రి, పగలు అన్నవి మానవుని ఆయుర్దాయాన్ని ఎగరగొట్టుకొనిపోతుంటాయి. ఈ శరీరము, భార్యాబిడ్డలు, గృహము, ధనము, జీవితము అశాశ్వతమని మరచి, అవే ప్రధానమనుకుని జీవించేవారు పశువులవంటివారు. కనుక ధర్మాచరణ మొక్కటేమానవుల కర్తవ్యం. అలాగాక మృత్యువును జయించినవారు మాత్రమే నీవు చెప్పినట్లు విరామంగా జీవించవచ్చు. కాని మానవులు కొద్ది నీరు మాత్రమే వున్న సరస్సులోని చేపలవంటివారు. ఆ కొంచెము నీరూ యింకిపోయాక వాటి గతేమిటి?

ఈ కలియుగంలో మానవునికి నూరేండ్లు ఆయుర్దాయం. అందులో సగకాలం నిద్రలోనూ, బాల్యము, పరాధీనతల వల్ల కొంతకాలమూ గడిచిపోతుంది. ఇట్టి జీవితంలో ప్రాప్తించే సంపద క్షణకాలముండి వాడిపోయేది. కాలచక్రం గర్భంలోని పిండములను, శిశువులను, బాలురను, యువకులను, విజ్ఞులను, దేవతలను సర్వజీవులనూ మ్రింగివేస్తుంది. దేనిమీదైనా మమకారం పెట్టుకోవడం ఆత్మవంచనే, దుఃఖాన్ని కొని తెచ్చుకోవడమే అవుతుంది. బయట చర్మము, లోపల మాంసము, ఎముకలు, రక్తమూ గల ఈ శరీరము నీటి బుడగ వంటిది. శరీరము జడము, నశ్వరమూ. ఆత్మ చిత్స్వరూపము, శాశ్వతము. దానికి సుఖదుఃఖాలు లేవు. ఉన్నాయనుకోవడం అజ్ఞానం మాత్రమే. సద్గురు కటాక్షం వలన మానవుడీ మాయను దాటాలి. ఉత్తమమైన మానవ జన్మమెత్తి గూడ ఆత్మకు శ్రేయస్సు చేకూర్చుకోనివాడే నిజమైన ఆత్మవంచకుడు, ఆత్మఘాతకుడు, బ్రహ్మఘాతకుడూ గూడా. అమ్మా! ఈ మాట సామాన్యుల విషయంలోనే యింత వాస్తవమైతే, కారణ జన్ముడనైన నాకేది కర్తవ్యం?

విషయసుఖాలు వదలలేని వారికి నీవు చెప్పినట్లు గృహస్థాశ్రమం తర్వాత సన్యసించడమనే క్రమం తగియున్నది. నాకట్టి విషయావాసనలే లేవు గనుక ధీమంతుడనైన నాకు యెట్టి విఘ్నాలూ రాజాలవు. నేను బ్రహ్మచర్యాశ్రమం నుండే సన్యాసం తీసుకుంటాను. నన్ను ధ్యానిస్తూండు. సంసారాన్ని దాటగలవు!' అని, యశోదకు బాలకృష్ణుడు చూపినట్లు, తన దివ్యరూపాన్ని దర్శింపజేసాడు. ఆయన ప్రసాదించిన యోగదృష్టితో ఆమె ఆ మూర్తిని కన్నులారా దర్శించి యిలా అన్నది. : 'స్వామీ! నీవు పుట్టుకలేనివాడవు. బ్రహ్మాండాలన్నీ నీలోనే వున్నాయి. బ్రహ్మకు గూడ నీ గుణరూపాలు కొంచెమైనా తెలియరానివి. మాయామోహితురాలనైన మానవస్త్రీని, నాకెలా తెలుస్తాయి? ఈ జ్ఞానమైనా నీవనుగ్రహించినదే! నీవు సత్యసంకల్పుడవు. నీ సంకల్పానికి నేనడ్డుచెప్పను. లోకహితం చేయడానికే అవతరించిన నిన్ను నా పుత్రుడవని తలచి యింట కట్టి పెట్టుకొనడం తగదు. అయితే నీయొక్క ఈ దివ్యమైన ఆకారం నా మనస్సులో స్థిరంగా నిలచేటట్లు అనుగ్రహించు. నాకింకా పుత్రులు కలుగుతారన్నావు. మాకింకొక్క బిడ్డ పుట్టేవరకైనా నీవిక్కడేవుండు. అప్పటివరకూ సన్యసించడానికి నేననుమతించను. నీవు నామాట వినకుండా వెళ్ళిపోతే నేను మరణిస్తాను, నిన్ను విడిచి నేను బ్రతుకలేను' అని ప్రార్థించింది. అప్పుడు శ్రీహరి, 'అమ్మా! నీకొక సం॥లోగా కవలలు పుడతారు. అంతవరకూ వుంటాను గాని, ఆ తర్వాత నా సంకల్పానికి అడ్డు చెప్పకూడదు' అని ఆమె వద్ద మాట తీసుకున్నాడు.

అతడు పరమేశ్వరుడన్న జ్ఞానంతో స్వామిని, ఆ దంపతులు నిత్యమూ అర్చిస్తూండేవారు. చతుర్వేద పారంగతులు, షట్ఛాస్త్రనిపుణులూ గూడ ఆయన వద్ద విద్యార్థులై కృతార్థులయ్యారు. ఆయన ఎందరికో వేదాలు బోధించేవారు. పామరులకు ఆయన ధర్మసూక్ష్మాలు చెప్పేవారు. ఇలా సంవత్సరం గడిచేసరికి అంబకు యిద్దరు మగపిల్లలు పుట్టారు. వారికి మూడు నెలలు రాగానే ఒకరోజు అంబ పిల్లలనాడిస్తుంటే నరహరి వచ్చి, 'అమ్మా! నేను చెప్పినట్లే వీరిద్దరూ పుట్టారు. నీకింకా యిద్దరు కొడుకులు, ఒక కూతురు కలుగుతారు. నీ కోరిక ఫలించింది. నా మాట నిలబెట్టుకున్నాను. కనుక నీవిచ్చిన మాట ప్రకారం నాకనుమతిస్తే నేను తీర్థయాత్రలకు బయల్దేరుతాను. అయితే నీవు మాత్రం నన్ను సంతోషంగా సాగనంపాలి' అన్నారు. అపుడు తల్లిదండ్రులు ఆయనకు నమస్కరించి, 'మేమింతవరకూ మాయలో తగుల్కొని, నీవు మా బిడ్డవనే భ్రాంతితో ఎప్పుడైనా నిష్ఠూరాలాడి వుంటే మమ్మల్ని క్షమించు! నీవే మా కులదైవమని యిప్పుడు తెలుసుకున్నాము. నీవు మా వంశాన్నుద్ధరించడానికి యిక్కడ జన్మించావు. నీవు మా రక్తమాంసాలు పంచుకొనడం ద్వారా మా దేహాలు గూడ పవిత్రమైనాయి. ఇక ముందు మా గతేమిటి?' అన్నారు. మీ దర్శనం మాకింకెప్పటికీ లేకుంటే మేమెలా జీవించగలము?' అన్నారు. అపుడు నరహరి, 'మీరెల్లప్పుడూ నన్ను ధ్యానించండి. మీకిక జన్మ వుండదు. అమ్మా! నీకు నన్ను చూడాలనివుంటే నన్ను స్మరిస్తే తక్షణమే నీకు నా దర్శనమవుతుంది. 30 సం॥ల తర్వాత నేను మళ్ళీ మీ వద్దకు వస్తాను'' అని చెప్పాడు.

అలా తల్లిదండ్రుల అనుమతి తీసుకొని ఆయన, తలపై శిరస్త్రాణము, కౌపీనము, కాషాయాంబరము, చేత దండమూ ధరించి చిరునవ్వులొలికిస్తూ మహా సంతోషంగా బయల్దేరాడు. ఆ దృశ్యం చూచిన జనం, 'తొమ్మిది సం॥ల పిల్లవాడు యిల్లు విడిచిపోవడానికి ఆ తల్లి యెలా అనుమతిస్తున్నది?' అని ఆశ్చర్యపోయారు. కొందరు, 'ఈయన అవతారమూర్తి. ఈయనను కన్న తల్లిదండ్రులు ధన్యులు' అన్నారు. సాధువులు, ఆయన భగవంతుడనే భావంతో నమస్కరించారు. ఆ గ్రామస్థులందరూ కొంతదూరం వెళ్ళి, ఆయనకు వీడ్కోలు చెప్పి తిరిగి వెళ్ళాక, తల్లిదండ్రులు మరికొంత దూరం ఆయన వెంట వెళ్ళారు. అక్కడ నరహరి వారికి కర్పూరము వలె తెల్లగానున్న తన దత్తాత్రేయ స్వరూపము, తర్వాత శ్రీపాదరూపము

లను దర్శనమిచ్చారు. అది తమ శనిప్రదోష పూజాఫలితమేనని తలచి, ఆ తల్లిదండ్రులు, 'మా జన్మలు ధన్యమయ్యాయి. మీరు దయతో మాకు మళ్ళీ దర్శనమివ్వాలి' అని వేడుకోగా, ఆయన 'తప్పక మళ్ళీ దర్శనమిస్తాను' అని మాటయిచ్చి వాళ్ళను వెనుకకు పంపాడు. ఆ దివ్యదర్శన ప్రభావం వలన వారు తమ పుత్రవ్యామోహం మరచి, భక్తిభావంతో వెనుకకు వెళ్ళారు.

నరహరి, బదరీనాథ్ దిక్కుగా బయల్దేరి దారిలో 'ఆనంద కాననము' అనబడే వారణాసి పట్టణం చేరారు. మొదట ఆయన గంగలో స్నానం చేసి, ఆత్మస్వరూపమైన విశ్వనాథుని దర్శించారు. తర్వాత అచట ఒక యోగ్యమైన స్థలంలో వజ్రాసనం వేసుకొని, ప్రాణవాయువు కుంభించి, ఖేచరీ ముద్రలో నాదానుసంధానపరులై కూర్చున్నారు. ఆయన నిత్యమూ మూడు వేళలా మణికర్ణికా ఘట్టానికి వెళ్ళి శ్రద్ధగా గంగాస్నానం చేసి వస్తుండేవారు. ఆ క్షేత్రంలో వున్న తపస్వులు, మునులు, సాధువులు ఆయనను చూచి ఆశ్చర్య చకితులయ్యారు. యవ్వనం గూడ పూర్తిగా రాకముందే అంతటి వైరాగ్యము, కఠోరమైన తపస్సు చూచి, ఆయన యోగపూర్ణుడని తెలుసుకొని నమస్కరిస్తుండేవారు. అచ్చటి యతులలో వృద్ధుడు, శ్రేష్ఠుడు అయిన కృష్ణ సరస్వతి ఆయనకు భక్తితో నమస్కరిస్తుండేవారు. ఆయన సాక్షాత్తూ అవతార పురుషుడని, సన్యాసమార్గాన్ని పునరుద్ధరిస్తాడని, ఆయన విశ్వగురుడైనప్పటికీ లోకోద్ధరణ కోసం మాత్రమే ఆదర్శప్రాయుడైన సాధకునిలా తపస్సు చేస్తున్నాడని, కనుక ఆయన వయస్సులో చిన్నవారయినా, జ్ఞానంలో వృద్ధులే గనుక ఆయనకు యతులు గూడ నమస్కరించవచ్చుననీ కృష్ణ సరస్వతి చెబుతుండేవారు. చివరకు ఆ కృష్ణసరస్వతీ స్వామి ఆదేశానుసారం ఆయన శిష్యులు నరహరి వద్దకు వెళ్ళి నమస్కరించి, 'స్వామీ, మీరు పరమేశ్వరులే గాని, మానవమాత్రులు గారు. సజ్జనులను, ధర్మాన్నీ ఉద్ధరించడానికి భూమిపై అవతరించారు. శ్రీ ఆదిశంకరులు స్థాపించిన సన్యాసమార్గం దాదాపు లుప్తమైంది. దానిని మరల మీరే నిర్దుష్టం చేసి, విస్తరింపజేయాలి. అధికారులు కాని వారికి ఈ మార్గము భయంకరమైనదైనా, బుద్ధిమంతులకు సులభంగా ఆత్మానందమిచ్చే ఈ సన్యాసమార్గాన్ని మీరే పునురుద్ధరించాలి. సన్యాసులమైన మేము యిపుడు మిమ్ములను సేవిస్తే లోకనింద యేర్పడుతుంది. కనుక మీరు గూడ సన్యసిస్తే మేము గూడ మీ సేవ చేసుకోవచ్చు' అని ప్రార్థించాడు.

...ప్రదాయ సముద్ధరణ కొరకు శ్రీకృష్ణ ...శాస్త్ర పద్ధతిన వారివద్ద సన్యాసం స్వీక ...మం 'శ్రీ నృసింహ సరస్వతి'. తర్వాత ...నే వుండి మానవులకు నాలుగు పురుషార్థా ...క్తులకు ప్రవచించారు".

...శ్రద్ధగా వింటున్న నామధారకుడు, "స్వామీ, నాకొక సం... విశ్వగురుడైన శ్రీగురునికి యింకొకరు గురువెలా కాగలరు, ...యించి ఆయన సాధించవలసినదేమున్నది?" అని అడిగాడు. సిద్ధయో... చెప్పారు: "పూర్వము శ్రీ రామచంద్రుడు వశిష్ఠ మహర్షిని, శ్రీకృష్ణుడు సాందీపని మహర్షినీ గురువులుగా వరించినట్లే, శ్రీగురుడు గూడ శ్రీకృష్ణ సరస్వతీ స్వామిని గురువుగా ఎన్నుకున్నారు. ఈ గురుసాంప్రదాయం అనాది సిద్ధమైనది. దీనికి మూలపురుషుడు సదాశివుడు. ఆయన శిష్యుడు విష్ణువు. విష్ణువుకు శిష్యుడు బ్రహ్మదేవుడు. అటు తర్వాత గురుపరంపర యిలా కొనసాగింది. బ్రహ్మదేవుడి నుండి వశిష్ఠుడు - శక్తి - పరాశరుడు - వ్యాసుడు - శుకుడు - గౌడపాదుడు - గోవింద భగవత్పాదాచార్యులు - శంకర భగవత్పాదులు - విశ్వరూపుడు - బోధజ్ఞానగిరి - సింహగిరి - ఈశ్వరతీర్థుడు - నృసింహతీర్థుడు - విద్యారణ్యుడు - మలయానందుడు - దేవతీర్థుడు - యాదవేంద్ర సరస్వతి - కృష్ణ సరస్వతి. ఈ కృష్ణ సరస్వతీ స్వామియే శ్రీ గురుడని ప్రసిద్ధికెక్కిన శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామి యొక్క గురువు.

తర్వాత శ్రీగురుడు తాము స్వయంగానే పవిత్రులైనప్పటికీ, అనేక పుణ్యతీర్థాలు దర్శిస్తూ బదరికాశ్రమం చేరారు. తర్వాత ఆయన మేరు పర్వతానికి ప్రదక్షిణంగా సంచరిస్తూ, సర్వక్షేత్రాలూ దర్శిస్తూ, పుణ్య తీర్థాలలో స్నానం చేస్తూ శిష్యులతో కలసి గంగాసాగర సంగమం చేరారు[1]. ఆయన మొదట గంగకు ప్రదక్షిణంగా ప్రయాగ వరకూ తటాకయాత్ర చేసారు. అదిగూడ గంగా ప్రదక్షిణంతో సమానమే. అందుకే ప్రయాగను గూడా గంగాసాగరమంటారు. ప్రయాగలో వారికి ఎంతోమంది శిష్యులయ్యారు. ఆ క్షేత్రంలో మాధవుడనే బ్రాహ్మణుడికి శ్రీ గురుడే స్వయంగా తత్త్వముపదేశించి సన్యాసమిచ్చారు".

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

---

1. అక్కడ కొంతకాలం నిరంతర యోగనిష్ఠలో గడిపి ప్రయాగ చేరారు.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 13

శ్రీ గణేశాయ నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః.

ప్రస్తావన : ఈ 13, 14, 15 అధ్యాయాలలో శ్రీ గురుడు శిష్యులకు ఆశ్రమ ధర్మాలను వివరించి విధిస్తాడు. పరమ పురుషార్థ ప్రాప్తికి ధర్మం పునాదిలాంటిది. అట్టి ధర్మానికి శృతి, స్మృతి, సదాచారము, ఆత్మ సంతృప్తి అన్నవి నాలుగు ప్రమాణాలు. కనుక సూక్ష్మమైన బుద్ధి మొదటి రెండింటినీ హృదయగతం చేసుకొని, సందేహాస్పదమైన అంశాలలో సత్పురుషుల ఆచారాన్ని స్వీకరించాలి. ఈ మూడింటికీ సమ్మతమైన ధర్మాన్ని తెలుసుకొని సత్వశుద్ధి చేత శ్రద్ధతోనూ, తృప్తిగాను ఆచరించగల్గడమే నాల్గవ ప్రమాణం. కాని శృతులకు అర్థం చెప్పగలవారు, వాటి పరంగా స్మృతులనన్వయించగలవారు ఎవరు? అంత నిర్దుష్టంగా వాటిని తెలిసి ఆచరించి కృతార్థతనొందినవారే సత్పురుషులు కనుక వారి వాక్యాలే, ఆచరణయే ప్రమాణం. కనుక ధర్మాన్ని గూడ వారివద్దనే నేర్వాలి. అది తెల్పడానికి ఈ అధ్యాయంలో శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామి స్వయంగా శిష్యులకుపదేశించారు. ఆయనవలె ఆశ్రితులకు సర్వాపదల నుండి అభయమివ్వగలవాడే సద్గురువు. అయనయే నాల్గు పురుషార్థాలకూ ఉత్తమమైన మార్గం తెల్పగలవాడు, ప్రసాదించగలవాడు. సన్యాస ధర్మాలను శ్రద్ధతో పరిశీలించి వాటినాచరించడానికి సంసిద్ధులైనవారే తురీయాశ్రమాన్ని స్వీకరించ యోగ్యులని ఈ అధ్యాయం తెల్పుతుంది. అలా సుఖదుఃఖాలకు లొంగక ధైర్యంతో స్వధర్మాన్ని ఆచరించగలగాలంటే గూడ సద్గురుని అనుగ్రహమే శరణ్యం.

కథారంభము

శ్రీ గురుని కథ శ్రద్ధగా విని, పులకించిపోయిన నామధారకుడు సిద్ధమునికి నమస్కరించి, "స్వామీ, ఈ శ్రీగురుచరిత్ర ఎంత విన్నా తనివితీరడం లేదు. నా పరిస్థితి లేత పచ్చికను చవిచూచిన ఆకలిగొన్న ఆవువలె వున్నది. నేనెంత అల్పజ్ఞుడనో, నాకిప్పుడు తెలుస్తున్నది. అజ్ఞానం వలన భ్రష్టుడనై నేనే వెనుక కష్టాలు కొనితెచ్చుకున్నానని (శ్రీ గురుని పక్షాన యెట్టి లోపమూ లేదనీ)

తెలుసుకున్నాను. అజ్ఞానాంధకారంలో దారి కన్పించకున్న నాకు జ్ఞానజ్యోతియైన మీరే శ్రీ గురుని చూపారు. మీ రూపంలో శ్రీగురుడే నన్ననుగ్రహించారు. మీరు చేసిన మేలుకు నేనెన్నటికీ మీ ఋణం తీర్చుకోలేను. కల్పవృక్షానికీ, చింతామణికీ, జ్ఞానమిచ్చిన వారికీ యేమిచేసి ప్రత్యుపకారం చేయగలము? మీ బోధ వలన నాకు సర్వార్థసాధకమైన నిరంతర గురుస్మరణ కుదురుతోంది. దయతో అటు తర్వాత శ్రీగురుడు ఎక్కడకు వెళ్ళారో, ఏమి చేసారో సెలవీయండి" అని ప్రార్థించాడు.

సిద్ధయోగి సంతోషంతో అతని శిరస్సున చేయి పెట్టి, "నీ జన్మ ధన్యమయింది. శ్రీ గురుని పాదాలు నీ హృదయంలో చోటుచేసుకున్నాయి. కనుకనే యిలా కోరగల్గుతున్నావు. ఇందువలన నీవు తరించడమే గాక స్రాటివారిని గూడ తరింపజేయగలవు. నీవడుగుతుంటే మాకు గూడ ఆనందం కలుగుతున్నది" అని ఆ వివరాలిలా చెప్పారు:

"శ్రీ గురుడు ప్రయాగలో వుండగానే వారి మహిమ గురించిన ఖ్యాతి అన్ని దిక్కులా వ్యాపించి, యెందరో ఆయనకు శిష్యులయ్యారు. వారిలో ముఖ్యుడు మాధవుడు. మాధవుడు, సిద్ధుడు, బాలుడు, ఉపేంద్రుడు, జ్ఞానజ్యోతి, సదానందుడు, కృష్ణుడు అనే ఏడుగురము స్వామికి ముఖ్య శిష్యులము. మా అందరి పేర్లకూ చివర 'సరస్వతి' అనే బిరుదుంటుంది. శ్రీ గురుడు మమ్ములను మరికొందరు శిష్యులనూ వెంటబెట్టుకొని అనేక తీర్థాలు, క్షేత్రాలు పావనం చేస్తూ దక్షిణదేశం తిరిగి వచ్చి, పూర్వాశ్రమంలో తమ జన్మస్థానమైన 'కారంజ' నగరం చేరారు. అపుడు వారి తల్లిదండ్రులు, తోబుట్టువులు ఆయన రాకకెంతో సంతోషించారు. స్థానిక జనమంతా ఆయనను దర్శించి పూజించారు. వారిలో బ్రాహ్మణులందరూ స్వామిని తమ యింటికి భిక్షకు ఆహ్వానించసాగారు. శ్రీ గురుడు అందరి ఆహ్వానాలూ అంగీకరించి, ఒకే సమయంలో అనేక రూపాలలో అందరి యిళ్ళకూ వెళ్ళి భిక్ష చేసారు. అందరూ ఆ లీలకాశ్చర్యపడి ఆయన సర్వవ్యాపకుడైన భగవదవతారమని గుర్తించారు.

ఒకరోజు ఆయన తల్లిదండ్రులకు శ్రీపాదుల రూపంలో మళ్ళీ దర్శనమిచ్చారు. వెంటనే అంబకు పూర్వజన్మ స్మృతి కలిగి భర్తతో, 'నాథా! క్రిందటి జన్మలో లోక పూజ్యుడైన కొడుకు కలగాలని నేను శ్రీపాదస్వామిని పూజించి, వారి ఆదేశానుసారం

శని ప్రదోషపూజ చేసాను. ఈ జన్మలో ఆ కోరిక నెరవేరి నా జన్మ సార్థకమైంది' అని చెప్పింది. అపుడా దంపతులు తమను సంసారసాగరం నుండి ఉద్ధరించమని ఆయనను కోరారు. అపుడు శ్రీగురుడు, "ఏ వంశంలో ఉత్తముడైన సన్యాసి జన్మిస్తాడో, ఆ వంశంలోని 42 తరాలవారు తరిస్తారు. ఆ కులమంతటికీ బ్రహ్మలోక ప్రాప్తి కలుగుతుంది. అంతకుముందు నరకంలో పడిన పితృదేవతలు గూడ బ్రహ్మలోకం పొందుతారు. మీ కులంలో నేను జన్మించాను గనుక మీకు బ్రహ్మపదం లభిస్తుంది. మీ పిల్లలు పూర్ణాయుష్మంతులై, అష్టైశ్వర్యవంతులై సుఖంగా జీవిస్తారు. మీరు వారి బిడ్డలను, మనుమలను చూడగల్గుతారు. చివరిదశలో క్షేత్రాలన్నింటిలో ఉత్తమమైనది, వేదాల చేత కీర్తించబడినదీ అయిన కాశీలో మీరు నివసిస్తారు. మీకు యెట్టి చింతా అవసరము లేదు' అని అభయమిచ్చారు.

అపుడు, పూర్వాశ్రమంలో స్వామివారి సోదరియైన రత్న ఆయనకు నమస్కరించి, 'స్వామి, నాకు గూడ సంసార తాపత్రయం తొలగించి, నిర్లిప్తత ప్రసాదిస్తే తపస్సు చేసుకుంటాను' అని ప్రార్థించింది. అపుడు శ్రీగురుడు నవ్వి, 'అమ్మా, స్త్రీలకు పతిసేవ వల్లనే మోక్షం లభిస్తుంది; అభీష్టాలు గూడా నెరవేరుతాయి. కాబట్టి భర్తయే పరమేశ్వరుడన్న భావంతో ఆయనను సేవించు. గృహిణులకు అదొక్కటే మార్గమని వేదం చెప్పింది' అన్నారు. అప్పుడామె, 'స్వామీ! మీరు త్రికాలజ్ఞులు, నా ప్రారబ్ధమెలా వున్నదో, నా భవిష్యత్తేమో తెల్పండి' అని కోరింది. శ్రీగురుడు, నీ సంస్కారం తామసికమైనది. పూర్వజన్మలో అన్యోన్యంగా వున్న దంపతులకు తగవుపెట్టి, వారిని విడదీశావు. అందువలన యీ జన్మలో నీ భర్త నిన్ను విడిచి, సన్యాసి అవుతాడు. పూర్వజన్మలో నీవొక ఆవును కొట్టి చంపావు. అందువలన నీకీ జన్మలో కుష్ఠురోగమొస్తుంది' అని చెప్పారు. వెంటనే రత్న, భయంతో ఏడుస్తూ ఆయన పాదాలమీద పడి, 'గురుదేవా, నన్ను రక్షించండి' అని వేడుకున్నది శ్రీ గురుడామెను ఓదార్చి, 'అమ్మా, మా అనుగ్రహం వలన ఈ కర్మఫలం నీవు వృద్ధాప్యంలో అనుభవిస్తావు. నీకు కుష్ఠురోగమొచ్చినపుడు మా దర్శనమవుతుంది. నీకు కుష్ఠురోగం పొడచూపగానే దక్షిణ దిక్కునవున్న భీమానదీ తీరంలోని పాపవినాశ క్షేత్రానికి వెళ్ళు. భీమా - అమరజా నదీ సంగమం దగ్గరనున్న గంధర్వపురంలో ఆ తీర్థమున్నది' అని చెప్పి, శ్రీ గురుడు తమ శిష్యులతో కలిసి గోదావరి పుట్టిన క్షేత్రమైన నాసికకు బయల్దేరారు.

నామధారకా! ఈ పరమ పవిత్రమైన గోదావరి నదిని 'వృద్ధగంగ' అంటారు. దాని ఒడ్డున ఎన్నో పుణ్యతీర్థాలున్నాయి. అదెలా వచ్చిందో చెబుతాను. పూర్వం మునులు భూమిపై వడ్లు చల్లి, తమ తపోమహిమ వలన ఆ రోజే పంట పండించుకునేవారు. ఒకరోజు బ్రహ్మర్షియైన గౌతముడు వడ్లు చల్లి, తపస్సుకు కూర్చున్న సమయంలో మునులందరూ సమావేశమై, 'ఈయనకొక సంకటం కల్పిస్తే, ఈయన మనందరికోసమూ గంగను భూలోకానికి తీసుకురాగలడు. జీవులన్నింటికీ ఆ నదీస్నానం వలన సద్గతి లభిస్తుంది' అని నిశ్చయించుకొన్నారు. అందరూ కలసి ఒక ఆవును, దూడను దర్భలతో తయారుచేసి, తమ తపశ్శక్తితో వాటికి ప్రాణం పోసి, గౌతముని పంట చేనుపైకి తోలారు. అనుష్ఠానం చేసుకొంటున్న గౌతముడు, ఆవును చూచి, తన చేతిలోని దర్భతో దానిని అదలించాడు. వెంటనే ఆ ఆవు మరణించింది. గోహత్య చేసినందుకు ప్రాయశ్చిత్తంగా గంగానదిని భూమిపైకి రప్పించి, అందులో స్నానం చేయమని మునులందరూ కోరారు. గౌతముడు అందుకంగీకరించి తపస్సు చేసి శంకరుని అనుగ్రహంతో గంగను భూమిమీదకు తెచ్చాడు. అందుకే దీనిని 'గౌతమి' అంటారు. అదియే ఈ గోదావరి. ఇది గూడ గంగయంతటి పవిత్రమైనది గనుకనే శ్రీగురుడు దాని పుట్టుక స్థానమైన త్రయంబకానికి వచ్చారు. తర్వాత ఆయన ఆ నదియొక్క రెండు తీరాలలోనున్న పుణ్యక్షేత్రాలను దర్శిస్తూ గోదావరీ పరిక్రమం చేసారు.

ఆ పర్యటనలో శ్రీ గురుడు మంజరీకరమనే క్షేత్రానికి వచ్చారు. అక్కడ మాధవారణ్యస్వామియనే ఒక సన్యాసి నరసింహావతారాన్ని పూజిస్తుండేవారు. ఒకరోజతనికి ధ్యానంలో తన యిష్ట దైవానికి బదులు శ్రీగురుని దర్శనమైంది. తర్వాత అతడు శ్రీగురుని దర్శించి సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి, గద్గద కంఠంతో, 'మీరు సాక్షాత్తూ ఈ నదికి ఉత్తర తీరాన వున్న శ్రీ లక్ష్మీ సమేతుడైన శ్రీ నరసింహస్వామియే!' అన్నాడు. 'మా దర్శనం వలన నీ సేవ ఫలించింది. ఇకనుండి ఆత్మభావంతో మమ్మల్నే ధ్యానిస్తూండు' అని శ్రీగురుడు తమ దివ్య దర్శనం అనుగ్రహించారు. మాధవారణ్యుడు పారవశ్యంతో యిలా స్తుతించాడు : 'ఓ జగద్గురు సార్వభౌమా! మీకు జయము, జయము. నరునిలా కన్పిస్తున్నా, మీరు త్రిమూర్తి స్వరూపము, లోకాలనుద్ధరించే జగజ్యోతియైన పరమ పురుషులు!

మీ పాదదర్శనం వలన కృతార్థుడనయ్యాను'. శ్రీగురుడు, 'మాధవారణ్యా! నీకు మంత్రసిద్ధియై, నిశ్చయమైన పద్ధతి లభించింది. నీవు నిత్యమూ మా స్వరూపమైన నృసింహమూర్తికి మానసిక పూజ చేసావు గనుకనే మా ప్రత్యక్షదర్శనం లభించింది. నీకు శాశ్వత బ్రహ్మపదం లభిస్తుంది' అని ఆశీర్వదించి, గోదావరీ పరిక్రమం కొనసాగించారు.

తర్వాత శ్రీ గురుడు, వాసర బ్రహ్మేశ్వర క్షేత్రం చేరి, స్నానానికై శిష్యులతో కలసి నది ఒడ్డుకు వచ్చారు. ఆ క్షేత్రంలో ఒక బ్రాహ్మణుడు తీవ్రమైన కడుపునొప్పితో బాధపడుతుండేవాడు. అన్నం తింటే చాలు, అతనికి ప్రాణం పోయేంత బాధ కలిగేది. ఒక మహార్నవమినాటికి అతడు భోజనం చేసి నెలరోజులయింది. ఆ రోజతడు కడుపునిండా భోజనం చేసేసరికి విపరీతమైన కడుపునొప్పి వచ్చింది. 'అన్ని జీవులకూ ఆధారమైన అన్నం సరిపడకుండా వచ్చాక నేను జీవించడం కంటె మరణించడమే మేలు' అనుకుంటూ అతడారోజు గోదావరిలో పడి చావాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. అతడు తన మెడకొక బండ కట్టుకుని ఆయాసపడుతూ చివరిసారిగా శివుని స్మరించి, 'స్వామీ, నేను పూర్వజన్మలో పేదలకు అన్నదానం చేయలేదో, అతిథులను ధిక్కరించానో, ఈ జన్మలో భూమికి భారమయ్యాను. ఎట్టి పుణ్యమూ గతజన్మలో చేయనందువల్లనే గాబోలు, ఈ జన్మలో కొద్దిపాటి పుణ్యఫలం గూడ అనుభవించలేదు. బ్రాహ్మణుల జీవనమో, పశువుల గ్రాసము అపహరించో, నమ్మినవారికి ద్రోహం చేసానో, తల్లిదండ్రులను అవమానించానేమో, లేక ఎన్నో జీవులకు నివాసమైన వనానికి నిప్పు పెట్టానో, తల్లిదండ్రులను విడచి భార్యతో కలిసి మృష్టాన్న భోజనం చేసానో, లేక వధూవరులను చంపానేమో! లేకుంటే, అన్నమే గిట్టని ఈ వ్యాధి నాకెందుకొస్తుంది? ఈశ్వరుని భక్తితో పూజించలేదో, లేక నేను సద్గురువును నిందించానేమో! లేకుంటే నన్నే దైవమూ ఎందుకు అనుగ్రహించదు?'' అని పరితపించి నదిని సమీపించాడు.

సరిగా సమాయానికి శ్రీగురుడు తమ శిష్యులతో కలసి స్నానం చేయడానికి నదివద్దకు వచ్చారు. ఆ బ్రాహ్మణుని చూచి ఆయన, అతనిని తీసుకురమ్మని శిష్యులను పంపారు. శిష్యులు పరుగునపోయి, నీటిలో మునగబోతున్న ఆ విప్రుని బలవంతాన శ్రీ గురునివద్దకు తీసుకువచ్చారు. స్వామి అతనితో, 'బ్రాహ్మణుడా! ఆత్మహత్య మహాపాపమని తెలిసి గూడ నీవందుకే పాల్పడుతున్నావేమి?'

అనడిగారు. ఆ బ్రాహ్మణుడు, ' స్వామీ! నన్నీ విషయం అడిగి మాత్రం ప్రయోజనమేమున్నది? పక్షానికీ, నెలకూ ఒక్కసారి భోజనం చేసినా గూడ భరించరాని బాధ కలుగుతున్నది. అన్నం తినకుండా నేనెలా బ్రతికేది? నేను జీవించడం వలన భూమికి భారమే గాని, ప్రయోజనమేమున్నది?' అని చెప్పి కన్నీరు కార్చాడు. శ్రీగురుడు, 'నాయనా! క్షణంలో నీ బాధ పోగొట్టగల ఔషధమిస్తాను, భయంలేదు. ముందుగా నీవు నిర్భయంగా రుచికరమైన భోజనం చేయి' అన్నారు.

ఆ బ్రాహ్మణుడు ఆయనపై విశ్వాసముంచి శ్రీగురునికి నమస్కరిస్తుండగా, ఆ గ్రామాధికారి గూడ వచ్చి నమస్కరించాడు. శ్రీగురుడు, 'నీవెవరు? ఎక్కడుంటావు?' అనడిగారు. ఆ గ్రామాధికారి, 'స్వామీ, మాది ఆపస్తంబశాఖ, కౌండిన్యస గోత్రము. నన్ను సాయందేవుడంటారు. మా స్వస్థానం (కడకంచి) కాంచీపురం. కేవలం భుక్తి కోసం ఒక యవనరాజు సేవలో సంవత్సరంనుండి పనిచేస్తున్నాను. మీ దర్శనం వలన నా జన్మాంతర పాపాలన్నీ నశించాయి. గంగలో స్నానం చేస్తేనే పాపాలు నశిస్తాయి. చంద్రుడు రాత్రి సమయాలలో మాత్రమే తాపాన్ని పోగొడతాడు. కల్పవృక్షం తన నీడను ఆశ్రయిస్తే మాత్రమే కోరినది ప్రసాదిస్తుంది. కాని ఈ విశ్వాన్ని తరింపజేయడానికి అవతరించిన తమ దర్శనం తక్షణమే పాప, తాప, దైన్యాలను హరించి, ధర్మార్థకామ మోక్షాలను ప్రసాదించగలదు. నా అదృష్టం వలన అప్రయత్నంగానే మీ దర్శనమయింది' అని స్తుతించాడు.

శ్రీ గురుడు అతనిని ప్రేమగా తమ దగ్గర కూర్చోబెట్టుకుని, 'సాయందేవా! నేనొక మాట చెబుతాను, విను. ఈ బ్రాహ్మణునికి ఉదరశూలరోగమున్నది. భోజనము లేకుండా యితడెలా బ్రతుకుతాడు? ఇతని రోగానికి మృష్టాన్న భోజనమే మందు. కనుక నీవితనిని తీసుకువెళ్లి మంచిభోజనం పెట్టు' అని ఆదేశించారు. సాయందేవుడు ఆశ్చర్యచకితుడై, 'స్వామీ, నెలరోజుల ఉపవాసం తర్వాత నిన్న ఒక్కరోజు తింటేనే యితడా బాధ భరించలేక యిప్పుడు ఆత్మహత్యకు సిద్ధమయ్యాడు. ఇతనికి భోజనం పెడితే బ్రహ్మహత్యాపాతకం చుట్టు కుంటుందేమో!' అన్నాడు. స్వామి నవ్వి, 'అలా అయితే ఇంకా మంచిమందు చెబుతాను విను! నన్ను మించిన వైద్యుడే లేడు. ఇతనికి పరమాన్నము, గారెలతో

గూడిన భోజనమే పరమౌషదము. నీవు సంకోచించక యితనిని తీసుకుని వెళ్ళి అలాంటి భోజనం పెట్టు' అన్నారు. సాయందేవుడు ఆయనకు నమస్కరించి శిష్యసమేతంగా శ్రీ గురుని గూడా భిక్షకు ఆహ్వానించాడు.

అపుడు శ్రీగురునితో పాటు అందరమూ సాయందేవుని యింటికి వెళ్ళాము. ఆ పుణ్యదంపతులు రంగవల్లులతో తీర్చిదిద్దిన మండపాల మీద చిత్రాసనాలు వేసి శ్రీగురుని, మిగిలిన అతిథులను కూర్చోబెట్టి, రుద్ర సూక్తము మొ॥న మంత్రాలు చదువుతూ, శ్రీ గురుని సర్వోపచారాలతో పూజించారు. శ్రీగురుడు సంతోషించి, 'నీ సంతతి వృద్ధిపొందుగాక! నీ వంశస్థులందరికీ మాయందు భక్తి కల్గు గాక!' అని సాయందేవుని ఆశీర్వదించారు. ఆ తర్వాత ఆ దంపతులు, అందరికీ షడ్రసోపేతమైన భోజనం పెట్టారు. శ్రీ గురుని కృప వలన ఉదర రోగియైన బ్రాహ్మణునకు ఆ భోజనం అమృతంలా పనిచేసి, అతని రోగబాధ మాయమైంది.

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 14

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీ గురుభ్యో నమః.

నామధారకుడు, "స్వామీ! అటు తర్వాత శ్రీగురుడు యేమేమి చేసారో చెప్పండి" అన్నాడు. సిద్ధయోగి సంతోషించి యిలా చెప్పారు :

"భోజనాలయ్యాక సాయందేవుడు శ్రీగురుని పాదాలొత్తుతూ, 'సద్గురూ! మీ పాదసేవ వలన నా జన్మ, సత్కర్మలు సార్థకమయ్యాయి. మీ అనుగ్రహం వలన నా పితృదేవతలు గూడ తరించారు. ధన్యుణ్ణి. మాయచేత మానవునిలా కన్పిస్తున్నారే గాని, మీరు సాక్షాత్తూ భక్తులనుద్ధరించడానికి అవతరించిన భగవత్స్వరూపులే. మీ మహిమ వేదాలకే అంతుబట్టినిది. అట్టి మీకు సేవచేసే అవకాశం నాకనుగ్రహించి నా వంశాన్నే పావనం చేసారు. కాని నాదొక విన్నపమున్నది : ప్రస్తుతము నేనొక కష్టంలో వున్నాను. వేరుదారిలేక, నేనొక యవనరాజు సేవలో వున్నాను. అతడు నరరూపరాక్షసుడే. అతడు ప్రతిసంవత్సరమూ ఒక బ్రాహ్మణుని చంపుతాడు. నన్ను బలివ్వాలని తలచి, యింతకు ముందే నాకు కబురు పంపాడు. నేనిప్పుడతని వద్దకు వెళ్ళాలి. తప్పదు. నన్ను మీరే కాపాడాలి' అన్నాడు. శ్రీగురుడు అతని తలపై చేయిపెట్టి ఆశీర్వదించి, 'నాయనా! భయపడకు. ఆ యవనుడు నిన్నేమీ చేయలేడు. భగవంతుడు సర్వానికీ యజమాని. నీవు అతడి చేత సత్కరింపబడి సంతోషంగా తిరిగి వస్తావు. నీవు వచ్చేదాకా మేమిక్కడే వుంటాము. దీర్ఘాయుష్మాన్ భవ!' అని పంపారు.

సాయందేవుడు శ్రీగురుని మాటలు విని సంతోషంతో యవనరాజు వద్దకు వెళ్ళాడు. తాను కబురంపగానే రాకుండా ఆలస్యం చేసినందుకు కోపంతో రాజు అతనిని చూస్తూనే లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. సాయందేవుడు భయంతో శ్రీగురుని ధ్యానించాడు. అంతఃపురంలోకి వెళ్ళిన యవనునికి అంతలోనే నిష్కారణంగా భయము, చనిపోతున్నంత బాధ కలిగి, స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు. అప్పుడతనికొక స్వప్నమొచ్చింది: ఒక బ్రాహ్మణుడు అతనిని ముక్కలు ముక్కలుగా కోస్తున్నట్లు

కన్పించి, విపరీతమైన బాధ కల్గింది. అతనికి స్పృహ వచ్చేసరికి, తాను చేస్తున్న హింస యితరులకెంత బాధాకరమో తెలిసివచ్చింది. పశ్చాత్తాపంతో అతడు బయటకు వచ్చి, సాయందేవుని పాదాలపై పడి, 'అయ్యా! మిమ్మల్ని నేను పిలిపించలేదే! మీరు యింటికి వెళ్ళవచ్చు' అని, వస్త్రభూషణాదులతో ఘనంగా సత్కరించి పంపాడు!

సాయందేవుడు శ్రీ గురుని కృపకు పట్టరాని ఆనందంతో త్వరత్వరగా తన గ్రామం చేరి శ్రీ గురునితో జరిగినదంతా చెప్పాడు. ఆయన సంతోషించి, 'నాయనా! మేము పుణ్యతీర్థాలు దర్శిస్తూ దక్షిణ దిక్కుగా వెళ్తాము' అన్నారు. అతడు నమస్కరించి, 'స్వామీ! నాకు మీరు ప్రసాదించిన ఈ జీవితశేషాన్ని మీ సేవకే అంకితము చేస్తాను. అనుగ్రహించండి. మీ పాదసన్నిధి విడిచి బ్రతుకలేను. నన్ను విడిచిపెట్టి వెళ్ళవద్దు. నేను కూడా మీ వెంట వస్తాను' అని వేడుకున్నాడు. శ్రీ గురుడు, 'నాయనా! నాకు ఆత్మ సమర్పణం చేసుకున్నావు. నీ అభీష్టం నెరవేరుతుంది. మేమొక పనిమీద వెళ్తున్నాము. 16 సం॥లకు మళ్ళీ మేము వచ్చి, ఈ గ్రామానికి దగ్గరలోనే నివసిస్తాము. నీవప్పుడు సకుటుంబంగా వచ్చి దర్శించుకోవచ్చు. అంతవరకూ యిక్కడే సుఖంగా వుండు' అని ఆశీర్వదించి, శిష్యులతో కలిసి పాదచారియై అనేక పుణ్యక్షేత్రాలు దర్శిస్తూ వైద్యనాథం చేరారు. అక్కడాయన కొంతకాలం గుప్తంగా నివసించారు". అది విని నామధారకుడు, "స్వామీ! అపుడు శ్రీ గురునితో అనేకమంది శిష్యులున్నారు గదా! వాళ్ళెక్కడున్నారు? శ్రీ గురుడు అక్కడ గుప్తంగా వుండి ఏమిచేసారు?" అని అడిగాడు.

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 15

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీ గురుభ్యో నమః.

సిద్ధయోగి యిలా చెప్పారు : "నాయనా! కొద్దికాలంలోనే శ్రీ గురుని మహిమ అన్ని దిక్కులా వ్యాపించి, సుదూర ప్రాంతాల నుండి గూడ ఎందరెందరో తమ కోర్కెలు నెరవేర్చుకోవడానికి ఆయనను దర్శించేవారు. వారిలో మంచివాళ్ళతో బాటు భక్తుల వేషాలలో యెందరో దుష్టులు గూడ వుండేవారు. పూర్వం పరశురాముడు దుష్టులైన రాజులను ఓడించి సంపాదించిన భూమండలమంతా దానమిచ్చేసి సహ్యాద్రిపర్వతానికి దక్షిణదిక్కునున్న కొంకణదేశంలో ఒకచోట తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. కాని కొందరు దురాశాపరులు ఆయన వద్దకు వెళ్ళి, తమకు గూడ భూమి యిప్పించమని కోరారు. ఆయన ఆ ప్రదేశం గూడ వాళ్ళకు దానమిచ్చి, వాళ్ళ బెడదనుంచి తప్పించుకోడానికి సముద్రంలో ప్రవేశించి అదృశ్యమయ్యారు.

అదే కారణంగా శ్రీగురుడు గూడ వైద్యనాథంలో గుప్తంగా కొంతకాలం వుండదలచుకున్నారు. కనుక ఒకరోజున గృహస్థ శిష్యులకిలా సెలవిచ్చారు : 'ఉపనయనాది సంస్కారాల వలన ద్విజుడైన బ్రహ్మచారి వేదాధ్యయనం చేస్తూ భక్తితో గురువును సేవించాలి. అతడికి పగటి నిద్ర తగదు. దొరికిన భిక్షాన్నం గురువుకర్పించి ఆయన యిచ్చినది భుజిస్తూ, విద్యావంతుడు కావాలి. చివరకు గురువుకు దక్షిణ సమర్పించి, సమావర్తన హోమం చేయాలి. అటు తర్వాత గురుని అనుజ్ఞతో ఒక యోగ్యమైన కన్యను పెండ్లాడి గృహస్థాశ్రమ ధర్మాలను పాటించాలి. పుత్రుడు యుక్త వయస్కుడయ్యాక, అతనికి సర్వస్వమూ సమర్పించి భార్యతో గూడ అరణ్యానికి వెళ్ళాలి. తర్వాత గ్రామ్య విషయాలను వదలి, భార్యయొక్క అనుమతితో సన్యసించాలి. సన్యాసికి జపము, భిక్షాటనము, ధ్యానము, శౌచము, అర్చన ధర్మాలు. అతడు స్త్రీ కథలను వినగూడదు. వాహనము లెక్కరాదు. మంచము తాకరాదు. పగలు నిద్రింపరాదు. నిరంతరమూ ఆత్మద్రష్టయై వుండాలి. వెదురు, సొరకాయ, చెక్క, మట్టి-వీటితో చేసిన పాత్రలు మాత్రమే ఉపయోగిస్తూ, దండధారియై, పగలు మాత్రమే భుజించాలి. సంవత్సరమంతా తీర్థాటనం చేస్తూ, మూడు పగళ్ళు మించి యే గ్రామంలోనూ నివశించక స్థిరచిత్తుడై వుండాలి.

అలా తిరగటానికి శరీరంలో శక్తి లేకపోతే, సదా దైవాన్ని, ధ్యానిస్తూ ఒక మహాక్షేత్రంలో నివశించాలి'.

ఇలా చెప్పి, గృహస్థ శిష్యులను వారి వారి గృహాలకు పంపి, సన్యాసులైన శిష్యులకు శ్రీగురుడు యిలా చెప్పారు: 'నాయనలారా, మీరందరూ తీర్థయాత్రలకు వెళ్ళండి. మీకు మరలా శ్రీ శైలంలో బహుధాన్య సంవత్సరంలో మా దర్శనమవు తుంది' అన్నారు. అపుడా శిష్యులు, 'స్వామీ! సర్వతీర్థాలూ మీ పాదాలవద్దనే వున్నాయని శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి గదా! మిమ్ములను విడిచి మేమెక్కడికి పోగలము? దానివలన మాకు కలిగే లాభమేమున్నది?' అన్నారు. అప్పుడు స్వామి, 'నాయనలారా! సన్యాసులమైన మనము ఐదురోజులకు మించి యెక్కడా నిలువకూడదు. సర్వ తీర్థాలూ దర్శించడం మన ధర్మం. దానివలన మనస్సు స్థిరమవుతుంది. అటు తర్వాత ఒకచోట స్థిరంగా వుండడం శ్రేయస్కరం' అని చెప్పారు. అప్పుడు శిష్యులు, 'స్వామీ! మీ మాటయే మాకు ప్రమాణం. మేము ఏయే తీర్థాలు దర్శించాలో సెలవీయండి' అని కోరారు. అప్పుడు శ్రీగురుడిలా చెప్పారు: 'నాయనలారా! తీర్థాలన్నింటిలోకీ ఉత్తమమైన కాశికి వెళ్ళి గంగను సేవించి, గంగాతట యాత్ర చేయండి. అటు తర్వాత యమున, సరస్వతి నదులను గూడ అలానే సేవించండి. అందువలన పితృదేవతలకు సంతృప్తి, మీకు శాశ్వత బ్రహ్మలోక ప్రాప్తీ కలుగుతాయి. తర్వాత వరుణ, కుశావర్త, శతధ్రు, విపాశా, శరావతి, వితస్థా, అసిక్ని, మరుధృధా, మధుమతి, పయస్విని, ఘృతవతి, రేవా, చంద్రభాగా, రేవతి, సరయు, గోమతి, వేదిక, కౌశికి, నిత్యజల, మందాకిని, సహస్రవక్త, పూర్ణ, పుణ్య, అరుణ, బహుదా, వైరోచని, పుష్కర, ఫల్గు, అలకనంద మొ॥న నదులలోనూ, నదీ సంగమాలలోనూ స్నానం చేసి తట యాత్రలు చేయండి. అలానే శ్రీశైలము, అనంతము, రామేశ్వరము, సేతుబంధము, శ్రీరంగము, పద్మనాభము, నైమిశారణ్యము, పురుషోత్తమము, మహాలయము, కేదారము, కోటిరుద్రము, మాతృకేశము, కుబ్జతీర్థము, కోకాముఖి, ప్రసాద తీర్థము, విజయతీర్థము, చంద్ర తీర్థము, గోకర్ణము, శంఖ కర్ణము అనే తీర్థాలలో స్నానం చేయండి.

అలానే అయోధ్య, మధుర, మాయా, కాంచీ, ద్వారకా, సాలగ్రామము, శబల గ్రామములు దర్శించండి. సవ్య మార్గంలో మూడుసార్లు గోదావరీ తటయాత్ర చేస్తే పాపాలన్నీ నశించి, జ్ఞానం కలుగుతుంది. అలానే భీమేశ్వర, పంజర, కుశతర్పణ, పూర్ణ, కృష్ణవేణి, తుంగభద్ర, పంపా, భీమా నదులకు తటయాత్ర చేయండి. హరిహరక్షేత్రము, పాండురంగ క్షేత్రము, మాతులింగము దర్శించండి.

గంధర్వపురం (గాణ్గాపురము) ఉత్తమమైన క్షేత్రము. అక్కడెన్నో తీర్థాలున్నాయి. అచ్చటి దేవతలు సులభంగా వరాలిస్తారు. అక్కడ భీమా - అమరజానదీ సంగమమున్నది. అచటి అశ్వత్థ వృక్షము సాక్షాత్తూ కల్పవృక్షమే. దానికి యెదురుగా నృసింహ తీర్థము, దానికి తూర్పున పాపనాశ తీర్థము, దాని ప్రక్కనే రుద్రపాద తీర్థము, చక్రతీర్థము, తర్వాత కోటి తీర్థము, మన్మథ తీర్థము వున్నాయి. అక్కడనే 'కల్లేశ్వరుడు' వున్నాడు. గంధర్వపురము సాటిలేని సిద్ధభూమి గనుక, అక్కడ అనుష్టానం చేస్తే అతి త్వరగా అభీష్టాలు నెరవేరుతాయి. తుంగ-భద్ర నదుల సంగమము, మలాపహా సంగమము, నివృత్తి సంగమము దర్శించండి. బృహస్పతి సింహరాశిలో ప్రవేశించినపుడు గోదావరికి, కన్యారాశిలోకి వచ్చినపుడు కృష్ణానదికి, తులారాశిలోకి వచ్చినపుడు తుంగభద్రకు కర్కాటకంలో ప్రవేశించినపుడు మలాపహా నదికీ పుష్కరాలు వస్తాయి. అంటే గంగానది ఆయా పవిత్ర సంవత్సరాలలో ఆయా నదులలో వచ్చి వుంటుంది గనుక, వాటిని సేవించడ మెంతో మంచిది. అలానే ఆయా నదులు సముద్రంలో కలిసే చోట స్నానం చేయడం వలన యెంతో పుణ్యమొస్తుంది.

కుంభకోణము, కన్యాకుమారి, మత్స్యతీర్థము, పక్షి తీర్థము, ధనుష్కోటి, కొల్హాపురము, కరవీరము, మహాబలేశ్వరము దర్శించండి. భిల్లవటి, వరుణా సంగమము, కృష్ణా తీరంలోనున్న ఋష్యాశ్రమము దర్శించండి. అమరపురం వద్ద నున్న కృష్ణవేణీ, పంచనదీ సంగమములో మూడురోజులు స్నానము, ఉపవాసము చేస్తే అన్ని కోరికలూ తీరడమే గాక, పరమార్థము గూడ లభిస్తుంది. యుగాలయము, శూర్పాలయము, కపిలాశ్రమము, కేదారము, పిఠాపురము దర్శించండి. అక్కడ శ్రీ దత్తాత్రేయస్వామి వున్నారు. తర్వాత మణిగిరి, ఋషభాద్రి, కల్యాణనగరము, అహోబిలము దర్శించండి. కర్కాటకరాశిలో సూర్యుడు ప్రవేశించినప్పటి నుండి నదులు రజస్వలలు గనుక, వాటిలో స్నానం చేయకూడదు. నదీ తీరాలలో నివశించేవారికి మాత్రమే ఈ నిషేధము వర్తించదు. నదులకు క్రొత్తనీరు వచ్చే రోజులే రజస్వల కాలము'. అప్పుడు శిష్యులాయనకు సాష్టాంగ నమస్కారము చేసి, వారి ఆశీస్సులు పొంది, తీర్థయాత్రలకు వెళ్ళారు. నేను మాత్రం ఆయన సేవ చేయడానికి వారితో కూడానే వున్నాను"

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 16

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః శ్రీ గురుభ్యో నమః.

ప్రస్తావన : అద్వితీయమైన భగవంతుడు సృష్ట్యాదిలో "నేననేకమగుదును గాక" అని సంకల్పించి, తన వినోదార్థం ఈ అనంత సృష్టిజాలాన్ని రచిస్తాడు. ఐనా సకల కళ్యాణ గుణనిధియైన పరమాత్మయొక్క ఇట్టి సంకల్పం కూడ జీవులందరికీ ఒక విధంగా శ్రేయస్కరమే. ప్రళయానికి పూర్వం సర్వజీవులు ఎటువంటి సంస్కారాలను, కర్మఫలాన్ని చేకూర్చుకున్నాయో వాటినుండి తిరిగి ఆ జీవులు సుఖదుఃఖాది అనుభవాల ద్వారా శుద్ధమవడానికి ఈ సృష్టి రచన ఒక చక్కని అవకాశం. కాని అజ్ఞానబద్ధులైన ఆ జీవులు పూర్వకర్మ ఫలానుభవము పూర్తయ్యేలోపల, ద్వంద్వాల ప్రభావం చేత మరలా కర్మ సంచయాన్ని పెంచుకుంటాయి. వారిపై కృపవలన ఆ పరమాత్మ శ్రీ దత్తస్వామిగా అవతరించి, శ్రీపాదస్వామి, శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామి వంటి సద్గురువుల రూపాలలో జీవులనుద్ధరిస్తాడు కనుకనే సద్గురు సేవ మోక్షానికి మొదటి, చివరిమెట్టూ కూడా.

సద్గురువు త్రిమూర్త్యాత్మకుడూ, పరబ్రహ్మమూ గూడ. ఈ విశ్వమంతా ఆయన రూపమే. గురుభావంతో దేనిని అచంచలమైన దీక్షతో సేవించినా మానవుడు గమ్యాన్ని చేరవచ్చు. కాని సామాన్యులకు ఏ వస్తువునైనా, వ్యక్తినైనా పరిపూర్ణమైన గురుభావంతో సేవించడానికి తగిన సంస్కార బలం వుండదని, ఈ అధ్యాయంలోని గురుపరాఙ్ముఖుడైన విప్రుని వృత్తాంతం తెల్పుతుంది. "సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ", "ఇదంతా బ్రహ్మ" అని శ్రుతులు చెప్పినా అలాటి భావంతో ప్రాణులు వస్తువులతోనూ వ్యవహరించడం పామరుల వలనగాదు. కనుకనే సద్గురువుల రూపంలో శ్రీ దత్తాత్రేయుడే అవతరించి తన మహిమతో వారి భక్తి విశ్వాసాలను చూరగొని వారిని ఉద్ధరిస్తాడు.

వివేకం లేని భక్తులకు గురువుపట్లకూడ స్థిరమైన భక్తివిశ్వాసాలు ఉండవు. అందుకే ఎక్కువమంది ఆత్మజ్ఞానాన్ని పొందలేరు. "మనుష్యాణాం సహస్రేషు కశ్చిద్యతతి సిద్ధయే!" జ్ఞాన సిద్ధికై యత్నించేవాడు వెయ్యికి ఒక్కరుంటారని, అట్టి వారిలో గూడ లక్ష్యాన్ని సాధించేవారే కొద్దిమందో వుంటారనీ భగవద్గీత

చెబుతుంది. పూర్ణదత్తావతారమైన గురువు సకల గురుస్వరూపి. కనుక అవివేకంతో గురువుని విడచిన అజ్ఞానాంధుని చేత పూర్వ గురువుని స్మరింపచేసి, అతనికి దర్శనమిచ్చి ఉద్ధరించగలరని యీ అధ్యాయం తెల్పుతుంది. శ్రీ సాయి చరిత్రలో యిలాటి లీలలెన్నో చూడవచ్చు.

పూర్ణుడైనా, నిజమైన సద్గురుడు నమ్రతతో శాస్త్ర ప్రతిష్ఠను కాపాడుతారు. ధౌమ్యుడు శిష్యునిచేత అశ్వినీ దేవతలను స్తుతింపజేసి తిరిగి కన్నులొచ్చేలా చేశాడు ప్రాయశ్చిత్తకాండలో శ్రీ గురుడలానే చెప్పడం గమనించాలి. శ్రీ సాయి గూడ "విష్ణు సహస్రనామము", "భాగవతము" మొదలైనవి పఠించమని భక్తులను ప్రోత్సహించేవారు. ఆ గ్రంథాలు చదవడం వలన సద్గురూపదేశం యొక్క విలువగూడ భక్తులకు తెలియగలదు. గురు మహిమను, సేవనూ వివరించే ఈ అధ్యాయం గురుచరిత్రలో ముఖ్యమైనది.

కథారంభము

నామధారకుడు సిద్ధయోగికి నమస్కరించి, "మహాత్మా, అపుడు శ్రీ గురుని ఆజ్ఞననుసరించి తీర్థయాత్రలకు వెళ్ళిన శిష్యులెవ్వరు? అటుపై యేమి జరిగింది?" అని అడిగాడు. సిద్ధయోగి యిలా చెప్పారు: "నామధారకా ! నీవు గురుభక్తులలో ఉత్తముడివి. ఇంతకాలము నన్ను గురుకథ చెప్పమని యెవరూ కోరనందువలన నా మనస్సు నివురుగప్పినట్లయింది. నీవిప్పుడు ఆయన గురించి యింతగా ఆసక్తితో అడుగుతుంటే నీకు చెబుతూండడం వలన ఆయన కథలు గుర్తుతెచ్చుకున్నకొద్దీ నా మనస్సు మేల్కొన్నట్లవుతున్నది. ఆనంద పారవశ్యం కలుగుతున్నది. నీవు గూడ నాకెంతో ఉపకారం చేసావు. నీవు వయసులో చిన్నవాడవైనా, శ్రీ గురుని అనుగ్రహం వలన లోకశ్రేష్ఠుడవవుతావు. నీ వంశమంతా పుత్ర, పౌత్ర, ధన, ధాన్యాలతోనూ, సుఖశాంతులతోనూ, విలసిల్లుగాక! శ్రీగురుని చరిత్ర చెబుతాను. అది మానవులకు కోరదగినవన్నీ ప్రసాదించడంలో కామధేనువు వంటిదని ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాను. శ్రద్ధగా విను: శ్రీ గురువు ఆజ్ఞననుసరించి శిష్యులందరూ తీర్థయాత్రలకు వెళ్ళారు. నేను మాత్రం వారిని సేవిస్తూ వారి చెంతనే వుండిపోయాను. అప్పటినుండి ఒక సంవత్సరముపాటు శ్రీ గురుడు వైద్యనాథంలోనే గుప్తంగా వుండిపోయారు. ఒకనాడొక బ్రాహ్మణుడు వచ్చి స్వామికి సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి, 'స్వామీ, నేను ఆత్మసిద్ధికై ఎంతోకాలం తపస్సు చేసినా గాని, నా మనస్సు యే మాత్రమూ ప్రశాంతమవలేదు. కాని మీ దర్శనం చేతనే

నాకెంతో ఆనందం కలుగుతున్నది. నా మనస్సు స్థిరమవకపోవడానికి కారణమేమిటి? మీరు లోకాన్ని తరింపజేయడానికి అవతరించిన దైవస్వరూపులు. నన్ను గ్రహించి నాకు తగిన ఉపదేశం చేయండి. మిమ్ములను శరణు వేడుతున్నాను' అన్నాడు.

శ్రీ గురుడు నవ్వి, 'నాయనా, నీవు గురువును ఆశ్రయించకుండానే తపస్సెలా చేసావు?' అని అడిగారు. అతడు కన్నీరు కారుస్తూ, 'స్వామీ! మొదట నేనొక గురువునాశ్రయించి చాలాకాలం సేవించాను. కాని ఆయన నాచేత అన్నిసేవలూ చేయించుకుంటూ నన్నెప్పుడూ తిడుతుండేవారు గాని, నాకేమీ నేర్పలేదు. ఎప్పటికప్పుడు, "నీకింకా బుద్ధి స్థిరంకాలేదు" అని చెప్పి, నాకు వేదముగాని, శాస్త్రంగాని, భాష్యంగాని చెప్పలేదు. అందువలన ఒకసారి నేను ఆయన చెప్పిన సేవ చేయలేదు. అప్పుడాయన నాపై ఎంతో కోపించి తీవ్రంగా నిందించాడు. వెంటనే నేనాయనను విడిచి వచ్చేసాను' అని చెప్పాడు. శ్రీ గురుడు ముక్కుమీద వేలువేసుకొని, 'అయ్యో బ్రాహ్మణుడా! ఎంత పని చేసావు? నీవుచేసిన పని ఆత్మహత్యయంతటి మహాపాపం. నిజానికి నీవే నీలోని దుర్గుణాలను తెలుసుకోలేక, గురువును నిందిస్తున్నావు. నీకింక మనస్సు నిశ్చలమెలా అవుతుంది? దొరికిన కామధేనువు వంటి గురువును విడిచి నీవెక్కడికి పరుగెడితే మాత్రం నీకు జ్ఞానమెలా లభిస్తుంది? గురుద్రోహికి ఇహంలోను, పరంలోనూ సుఖముండదు. అతడికి జ్ఞానమెన్నటికీ కలుగదు; అజ్ఞానాంధకారంలో చిక్కుపడవలసిందే. గురువునెలా సేవించాలో తెలిసినవాడికే వేదవేదాంగాలు తెలిసి సర్వజ్ఞుడవుతాడు. అష్టసిద్ధులూ అతనికి అధీనమవుతాయి. నీవంటి గురుద్రోహి ముఖం చూడడం గూడ అపశకునమవుతుంది. దేవాలయంలో మలవిసర్జన చేసి, అందుకు తిట్టినవాణ్ణి తప్పుపట్టినట్లుంది నీ పని!' అన్నారు. అప్పుడా విప్రుడు భయపడి, దుఃఖంతో స్వామి పాదాలపైబడి, 'పరమగురూ! జ్ఞానసాగరా! బుద్ధిహీనుడనై తెలియక గురుద్రోహం చేసాను. గురువునెలా తెలుసుకోవాలో, సేవించాలో తెలిపి నన్నుద్ధరించండి' అని దీనాతిదీనంగా ప్రాధేయపడ్డాడు. శ్రీ గురుడు అతని దైన్యానికి కరిగిపోయి అపార కరుణతో యిలా చెప్పారు:

"నాయనా! గురువే తల్లి,తండ్రి. ఆయనయే బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరుల ప్రత్యక్షరూపం. నిజమైన మేలుచేయగలవారు ఆయనొక్కరే. ఇందుకు సందేహంలేదు. ఏకాగ్రమైన శ్రద్ధాభక్తులతో, పట్టుదలతో గురువును సేవించాలి. అది తెల్పేటందుకు నీకొక పురాణోపాఖ్యానం చెబుతాను విను.

ద్వాపరయుగంలో ధౌమ్యుడనే బ్రహ్మర్షి వుండేవారు. ఆయన దగ్గరఅరుణి, బైదుడు, ఉపమన్యువు అను ముగ్గురు శిష్యులు వేదమభ్యసిస్తూ, ఆయనను శ్రద్ధతో సేవిస్తుండేవారు. అహంకారము మొ॥న దోషాలు తొలగి, మనస్సుకు శుద్ధి కలగడానికి వెనుకటి గురువులు శిష్యులచేత సేవలు చేయిస్తుండేవారు. అతని సేవనుబట్టి అతని గురుభక్తిని, మనశ్శుద్ధినీ నిరూపించి అనుగ్రహించేవారు.

ఒకనాడు ధౌమ్యుడు, అరుణిని పిలిచి, 'నీవు మన పొలానికి వెళ్ళి, చెరువునుండి దానికి నీరుపెట్టు. లేకపోతే వరిపైరు ఎండిపోతుంది' అని చెప్పారు. అరుణి వెంటనే వెళ్ళి చెరువునుండి కాలువద్వారా నీరుపెట్టాడు. కాని కాలువకు ఒకచోట గండిపడి నీళ్ళన్నీ పల్లానికి పోతున్నాయి. మట్టి, రాళ్ళు ఎంతవేసినా కట్ట నిలువలేదు. అప్పుడతడు, ప్రాణం పోయినా సరే, గురువు చెప్పినది చేసితీరాలన్న నిశ్చయంతో, ఆ గండికి తాను అడ్డుపడుకొని గురువును ధ్యానిస్తున్నాడు. అప్పుడా నీరు అతనిమీదుగా పొలానికి ప్రవహించింది.చీకటిపడినా గూడ అరుణి ఆశ్రమానికి రాకపోయేసరికి ధౌమ్యుడు వచ్చి, పొలం నిండుగా నీరుండడం గమనించారు. కాని శిష్యుడే కనిపించలేదు. అతడు ఏ పులి బారినైనా పడ్డాడేమోనని అనుమానించి, ఆయన శిష్యునికోసం బిగ్గరగా పిలిచారు. అరుణి సమాధాన మీయలేక కొంచెంగా శబ్దం చేసాడు. దానినిబట్టి ధౌమ్యులవారు వచ్చి శిష్యుని లేవనెత్తి,కౌగలించుకొని, సంపూర్ణంగా అనుగ్రహించారు. వెంటనే అతడు సర్వశాస్త్ర పారంగతుడైనాడు. అప్పుడు ధౌమ్యమహర్షి, 'నాయానా! నీవింటికి వెళ్ళి, తగిన కన్యను వివాహమాడి స్వధర్మమాచరించు. కృతార్థుడవవుతావు' అని ఆదేశించారు. అరుణి గురువునకు నమస్కరించి యింటికి వెళ్ళి, లోకపూజ్యుడయ్యాడు.

ఒకరోజు ధౌమ్యుడు తన రెండవ శిష్యుని పిలిచి, 'నాయనా! పైరు పంటకొచ్చింది. నీవు రోజూ కావలి కాచి పైరు కోసి, ధాన్యం యింటికి చేర్చు' అని చెప్పారు. బైదుడు తనకు గురుసేవ లభించినందుకు సంతోషించి, పైరునెంతో జాగ్రత్తగా సంరక్షించి,పంట పక్వానికొచ్చాక కోయించాడు. తర్వాత ధాన్యం రాశిగా

పోయించి, ఆ సంగతి గురువుకు చెప్పాడు. ఆయన అతనికొక బండి, ఒక దున్నపోతునూ యిచ్చి, ధాన్యం యింటికి చేర్చమని చెప్పారు. అతడా బండి కాడికి ఒక ప్రక్క ఆ దున్నపోతును కట్టి, మరొక దున్నపోతు లేనందున రెండవ వైపు కాడిని తన భుజాన వేసుకొని ధాన్యం యింటికి తీసుకొస్తున్నాడు. దారిలో ఒకచోట బురదలో ఆ దున్నపోతు కూరుకుపోయింది. అప్పుడు బైదుడు దున్నపోతును విడిపించి, తానొక్కడే బండిని బురదలోనుండి లాగడానికి ప్రయత్నించి, ఆ శ్రమకోర్వలేక స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు. కొంతసేపటికి ధౌమ్యుడు అక్కడికి వచ్చి చూచి, అతని గురుసేవా దీక్షకు మెచ్చి, అతని మెడనుంచి కాడి తొలగించి అతనిని లేవదీసి కౌగలించుకుని అనుగ్రహించారు. వెంటనే వేదశాస్త్ర విజ్ఞానమంతా అతనిలో మేల్కొన్నది. గురువు అతనికి సెలవిచ్చి యింటికి పంపారు. కొద్దికాలంలోనే అతడు గూడ అరణి వలె లోకప్రసిద్ధుడయ్యాడు.

ఇంక ఉపమన్యువు మాత్రమే ఆ మహర్షిని సేవిస్తుండేవాడు. అతడు అతిగా భోజనం చేసేవాడు. ఆ మాంద్యం వలన విద్యాభ్యాసంలో అతని మనస్సు నిలిచేది గాదు. ధౌమ్యుడు ఆలోచించి, ఒకరోజు అతనిని పిలిచి, 'నాయనా! నీవు గోవులను అడవికి తోలుకొని పోయి మేపుకొని వస్తూండు' అని చెప్పారు. ఉపమన్యువు గోవులను అడవికి తీసుకెళ్ళాడు. కొంతసేపటికి అతడికి ఆకలి వేయసాగింది. వెంటనే అతడు ఆవులను ఇంటికి తోలుకొచ్చాడు. ధౌమ్యుడది చూచి, 'నీవు ప్రతిరోజూ సూర్యాస్తమయం వరకూ గోవులను మేపాలి' అన్నారు. మరునాటి నుండి, ఆవులు మేస్తుండగా బాగా ఆకలైనప్పుడు అతడు స్నానం చేసి, సంధ్య వార్చుకుని, దగ్గరలోనున్న బ్రాహ్మణుల యిండ్లలో భిక్ష తెచ్చుకుని భోజనం చేయసాగాడు. అందువలన కొద్దికాలానికి అతని శరీరానికి మంచి పుష్టి కల్గింది. అది గమనించిన ధౌమ్యుడు, ఒకరోజున అతనినడిగి కారణం తెలుసుకొని, 'నన్ను విడిచి భోజనం చేస్తున్నావటరా? నిత్యము నీవు చేసుకొచ్చిన భిక్ష నాకిచ్చి, మరల అడవికి పోయి ఆవులను మేపుకొనిరావాలి' అని ఆజ్ఞాపించారు. ఉపమన్యువు అలా చేస్తుండడం వలన ఆకలి అతనిని యెంతగానో బాధించేది. అతను తాను మొదట తెచ్చుకున్న భిక్షను గురువుకర్పించి, రెండవసారి భిక్ష తెచ్చుకుని తినసాగాడు. అందువలన అతడి శరీరం పుష్టిగా వుండడం చూచి ధౌమ్యుడు కారణమడిగి తెలుసుకుని, ఆ రెండవ భిక్షను గూడ తమకే యివ్వమని

చెప్పారు. ఉపమన్యువు కొంచెమైనా బాధపడక అలానే చేసి, ఆవుల దగ్గర దూడలు త్రాగగా మిగిలిన పాలు త్రాగి ఆకలి తీర్చుకోసాగాడు. అందువలన కొద్దికాలంలోనే అతని శరీరం మరింత లావెక్కింది. ఒకరోజు ధౌమ్యులవారు అందుకు కారణము అడిగి తెలుసుకుని, 'ఒరే! పశువుల ఎంగిలి పాలు త్రాగితే పశువు వలె నీవు గూడ బుద్ధిహీనుడవవుతావు. కనుక త్రాగవద్దు' అని నిషేధించారు. ఆ మరునాడు ఆకలి వేస్తుంటే జిల్లేడు పాలు ఎంగిలివి కావని తలచి, వాటిని ఒక దొప్పలో పడుతుండగా ఆ పాలు అతని కళ్ళలో చింది, అతని కళ్ళు రెండూ కనిపించలేదు. తర్వాత అతడు గోవులను వెదుక్కుంటూ పోతూ ఒక బావిలో పడిపోయాడు.

సూర్యాస్తమయమైనా శిష్యుడింటికి రాకపోయేసరికి, అతనిని వెదుకుతూ ధౌమ్యులవారు అడవికి వెళ్ళారు. ఆయన కేక విని ఉపమన్యువు బావిలోనుండే సమాధానమిచ్చాడు. ఆ మహర్షి బావి వద్దకు వెళ్ళి అతని దుస్థితి తెలుసుకొని, అశ్వనీ దేవతలను ప్రార్థించమని చెప్పారు. ఉపమన్యువు అలా చేయగానే అతనికి దృష్టివచ్చింది. వెంటనే అతడు బావినుండి బయటకువచ్చి గురువుకు నమస్కరించాడు. ధౌమ్యుడు అతని గురుభక్తికి మెచ్చి అతని తలపై చేయిపెట్టి,'నాయనా! నీ కీర్తి నాలుగు దిక్కులా వ్యాపిస్తుంది. నీ శిష్యులు గూడ నీ అంతటి వారవుతారు. వారిలో ఉదంకుడనే శిష్యుడు తన గురుభక్తిచేత నాగలోకాన్ని జయించి, నాగకుండలాలు నీకు దక్షిణగా సమర్పించగలడు. నీ కీర్తిని శాశ్వత మొనర్చగలడు' అని ఆశీర్వదించాడు. అతడు గురుకృప వలన వేదశాస్త్ర పారంగతుడై, యింటికి వెళ్ళి గృహస్థాశ్రమం స్వీకరించాడు. కాలాంతరంలో ధౌమ్యులవారి ఆశీర్వచనం పూర్తిగా ఫలించింది.

కనుక, 'నాయనా, గురుని అనుగ్రహంతో పొందలేనిది ఏదీలేదు. గురుద్రోహం వలన యిహపరాలలో సుఖమే వుండదు. సరిగదా, నీవెంత తిరిగినా వ్యర్థమే. కనుక నీవు వెంటనే వెళ్ళి నీ పూర్వ గురువునే ఆశ్రయించి,ఆయనను ప్రసన్నం చేసుకో! ఆయన ప్రసన్నుడైతే నీకు వెంటనే మనస్సు స్థిరమవుతుంది'.

శ్రీ గురుని మాటలు విన్న ఆ బ్రాహ్మణుడు, 'స్వామీ! నేను అజ్ఞానం వలన గురుద్రోహం చేసిన మాట నిజమే. నేను చేసిన అపరాధాలు గూడా ఎన్నో!విరిగిన నా గురువు మనస్సు అతకడంసాధ్యంగాదు. ఇక నేను బ్రతికి ప్రయోజనమేమి? నా పాపానికి పరిహారంగా నా ప్రాణాలు విడుస్తాను' అని తీవ్రమైన పరితాపంతో ఆత్మహత్యకు సంసిద్ధుడయ్యాడు. అప్పుడు శ్రీగురుని మనస్సు కరిగి, 'నాయనా!

తీవ్రమైన పరితాపం వలన నీ దోషం నశించి వైరాగ్యం కలిగింది. ఇప్పుడు నీ గురువును మనసారా స్మరించు' అని చెప్పి అతనిని ఆశీర్వదించారు. వెంటనే అతని కంఠం గద్గదమై, శరీరమంతా రోమాంచితమైంది. కన్నులు ఆనంద భాష్పాలతో నిండాయి. అతడు కృతజ్ఞతతో స్వామి పాదాలకు నమస్కరించగానే, వేదశాస్త్రాల సారం అతని హృదయంలో ఉదయించింది. అప్పుడు శ్రీ గురుడు, 'నాయనా! నేను చెప్పిన గురు మహిమ హృదయంలోనిలుపుకొని నీవు గురువు వద్దకు వెళ్ళు. నీవు నమస్కరించగానే ఆయన ప్రసన్నుడవుతాడు. ఆయనే నేనని తెలుసుకో!' అన్నారు. అతడలానే చేసి తర్వాత ముక్తి పొందాడు.

ఇలా ఒక సంవత్సర కాలం వైద్యనాథంలో నివసించి, తర్వాత శ్రీనృసింహ సరస్వతి దేశసంచారం చేస్తూ, కృష్ణా తీరంలో వున్న భిల్లవటీ గ్రామంలోని భువనేశ్వరీదేవి సన్నిధి చేరి, అచ్చట కృష్ణ-వేణి సంగమంలో పడమట తీరానవున్న ఉదుంబర వృక్షం క్రింద కొంతకాలం గుప్తంగా నివశించారు."

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీశ్రీపాద శ్రీ వల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురు చరిత్ర

అధ్యాయం - 17

శ్రీ గణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః

ప్రస్తావన : ఈ 17, 18, 19 అధ్యాయాలలో శ్రీ నృసింహ సరస్వతీ స్వామి యొక్క అవతార లీలలకు ముఖ్య రంగస్థలమైన అమరపురము (నరసోబావాడీ) క్షేత్ర మహాత్మ్యాన్ని, అక్కడ శ్రీ గురుడు చేసిన లీలలనూ వర్ణిస్తుంది. ఆయన ఒక మూర్ఖ బ్రాహ్మణుని తలపై తమ చేయి పెట్టి సకల విద్యాపారంగతుడుగా చేశాడు. ఇలాటి లీల శ్రీ స్వామి సమర్థులు (1856-78) జీవిత చరిత్రలో చూడవచ్చు. పేద బ్రాహ్మణ దంపతులకు భుక్తి, ముక్తులను ప్రసాదించాడు. ఇలాటి లీలలు గూడ శ్రీ స్వామి సమర్థ, శ్రీ శిరిడీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్రలలో చూడవచ్చు. గంగానుజుడనే భక్తుడిచేత క్షణకాలంలో త్రిస్థలి, కాశీ, ప్రయాగ, గయ క్షేత్రాల యాత్ర చేయించాడు. ఇలాటి లీల శ్రీ తాజుద్దీన్‌బాబా జీవితచరిత్రలో చూడవచ్చు. శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వామి నేటికీ ఎలాటి సద్గురు రూపాలలో మానవులనుద్ధరిస్తున్నారో వీరి చరిత్రలలో చూడవచ్చు. అది గుర్తుంచుకొని మనమీ పారాయణ చేయాలి. శ్రద్ధాయుతమైన యీ అధ్యాయం పారాయణ ఆయా క్షేత్రదర్శనంతో సమానం.

దేవి తననాశ్రయించిన విద్యాహీనుడితో శ్రీ గురువునాశ్రయించమని చెప్పిన లీల సప్తశృంగిదేవి కాకాజీ అనే భక్తుడితోను, చిన్న కిస్నా అనే భక్తునితో స్వప్నంలో శ్రీ మహావిష్ణువు సాయిబాబాను ఆశ్రయించమనడంతో సరిపోతుంది. దేవతల కంటే సద్గురువు అధికుడని యీ లీలలకర్థం. శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసతో కాళీమాత గూడ అద్వైతానుభూతిని పొందడానికి తోతాపురియనే గురువును ఆశ్రయించమనడం గమనార్హం. ఇష్టదేవతోపాసన విక్షేపదోష నివృత్తి కోసమేనని, ఆత్మజ్ఞానానికై శ్రోత్రియుడూ, బ్రహ్మనిష్ఠుడూ అయిన గురువును ఆశ్రయించాలని ఉపనిషత్తులు చెప్పిన దానినే ఈ లీలలు బలపరుస్తాయి. ముముక్షువుకు సద్గురువును ఆశ్రయించడం అత్యావశ్యకమని యీ అధ్యాయం తెల్పుతున్నది. మానవ మాత్రుడైన గురువునాశ్రయించిన వారిని గూడ ఆ రూపంలో అనుగ్రహించి తరింపజేయవలసినది సద్గురువేనని క్రిందటి అధ్యాయంలోని చివరి లీల తెల్పుతున్నది. శ్రీ సాయి తామే సకల సాధు స్వరూపినని భక్తులకనుభవమిచ్చిన లీలనెంతగానో యిది పోలియున్నది. కనుకనే శ్రీ గురుడు స్వయంగా పురాణోక్తమైన గురుసేవా వృత్తాంతాలను క్రిందటి అధ్యాయంలో చెప్పాడు.

కథారంభము

సిద్ధముని యింకా యిలా చెప్పారు; "నాయనా, మబ్బువేసేముందు చల్లనిగాలి వీచినట్లు, గురుకథ వినడంలో నీకు, అది విన్పించడం వలన నాకు ప్రీతి కలుగుతున్నది. శ్రీగురుని భక్తులపాలిట కామధేనువు, కల్పవృక్షము అయిన యీ శ్రీగురుచరిత్ర చెబుతాను విను:

శ్రీ గురుడు కృష్ణాతీరంలో భిల్లవటి వద్దనున్న మేడిచెట్టు[1] దగ్గర శాస్త్రోక్తముగా చాతుర్మాస్యం చేసారు". అది వినగానే నామధారకుడు నమస్కరించి. "స్వామీ, భగవంతుడైన శ్రీగురుడు తపస్సు, అనుష్ఠానము యెందుకు చేసారు? అందరికీ అన్నీ సమర్పించగల ఆయన భిక్ష చేసుకొనడమెందుకు?" అని అడిగాడు.

సిద్ధయోగి, "నాయనా! భగవంతుడైన శివుడు, త్రిమూర్తి స్వరూపుడైన దత్తాత్రేయుడూ భిక్ష చేయలేదా? మహాత్ములు తీర్థయాత్ర చేయడము, తపస్సు చేయడముగాని, భిక్షమెత్తడం గానీ భక్తులనుద్ధరించడానికి, సాధకులకు సన్మార్గము తెలియజెప్పడానికీ మాత్రమే చేస్తారు. అలానే శ్రీగురుడు గూడ భిక్షావృత్తిని స్వీకరించారు. భక్తానుగ్రహార్థమే శ్రీగురుడు కాలగతిలో మరుగుపడిన ఉత్తమతీర్థాల నెన్నింటినో తిరిగి ప్రకటం చేయడానికే తీర్థయాత్రలు చేసారు. కేవలం లౌకిక సుఖాలను మాత్రమే ఆశించేమూర్ఖులు, స్వార్థపరులు తమనాశ్రయించకుండా చూచుకోడానికి ఆయన కొంతకాలం గుప్తంగా వున్నారు. కాని సూర్యుని తేజస్సు, కస్తూరి వాసన ఎలా దాగివుండలేవో అలాగే శ్రీగురుని మహిమగూడ ఒకనాడీ విధంగా వెల్లడయింది;

కరవీరపురంలో వేదశాస్త్రపురాణ పారంగతుడైన ఒక బ్రాహ్మణుడుండేవాడు. అతడు కణ్వశాఖీయుడు, మహా పండితుడైన ఆయనకు ఒక కొడుకు పుట్టాడు. కాని అతని చిన్నతనంలోనే తల్లిదండ్రులు మరణించారు. అతడు మందమతి గావడంతో చదువు ఏ మాత్రమూ రాలేదు. మేనమామ, గ్రామస్థులతోగలిసి అతనికి 7వసం॥లో ఉపనయనం చేసాడు. కాని మతిమరుపువల్ల అతడు గాయత్రీ మంత్రానుష్ఠానం గూడ చేయలేకపోయేవాడు. ఉపనయనం చేసిన ఒక సంవత్స

1. అదే నేడు 'ఔదుంబర్'గా ప్రఖ్యాతమైన దత్తక్షేత్రము.

రానికే మేనమామ గూడ మరణించడంతో అతడు అనాధుడై భిక్షకెళ్ళేవాడు. ఊళ్ళోని జనం అతనిని, 'ఒరే మందమతీ! అంతటి మహాపండితుని పేరు చెడగొట్టిన నీవు ఎందులోనైనా దూకిచావరాదా? నీ జన్మం వ్యర్థం, విద్యావంతుడు వయస్సులో చిన్నవాడైనా, అతనెక్కడికి వెళ్ళినా సోదరునివలె విద్య అతని వెంటనుండి అతనికి కీర్తి, గౌరవము లభించేలా చేస్తుంది. అతని శరీరంలో సర్వదేవతలు నివశిస్తారు. గనుక, అతడు వయోవృద్ధులకు గూడ పూజ నీయుడే. విద్యలేనివాడు వయస్సులో పెద్దవాడైనా అతనినెవరూ ఆదరించరు. విద్యలేని నీవు పశువు కంటే హీనం', అని హేళన చేసేవారు.

అతడందుకు బాధపడి, 'అయ్యా మీరు చెప్పినది నిజమేగాని, నేనేమి చేయగలను? పూర్వజన్మలో నేను విద్యాదానం చేయలేదు గాబోలు, నాకీదుస్థితి ఏర్పడింది. దయతో నాకు విద్య అలవడేందుకు ఉపాయం చెప్పండి' అని ప్రాధేయపడేవాడు. అతనికి విద్య చెప్పిచెప్పి విసిగిపోయిన ఆ విప్రులు, 'నీకిక జన్మలో విద్యరాదు. నీవు భిక్ష చేసుకుని బ్రతకడానికి గూడ పనికిరావు. నీవలన నీ వంశమే భ్రష్టమైంది', అని నిందించేవారు. ఆ పిల్లవాడు తన దుస్థితికి నిస్పృహ చెంది, యిల్లు విడిచి భిల్లవటి చేరి, కృష్ణానదికి తూర్పుదిక్కున వున్న భువనేశ్వరీ దేవిని దర్శించి, అక్కడ ప్రాయోపవేశం ప్రారంభించాడు. అలా మూడురోజులు గడిచినా ఆ తల్లి దర్శనమీయకపోయేసరికి. అతడు పట్టరాని కోపంతో తన నాలుక కోసి దేవి పాదాలవద్ద పెట్టి, 'అమ్మా! నీవు గూడ నన్ననుగ్రహించకుంటే రేపు నా తల నరికి నీకు సమర్పించి, నీ యెదుటనే ప్రాణాలు విడుస్తాను' అని చెప్పుకున్నాడు. నాటి రాత్రి, దేవి అతడికి కలలో కనిపించి, 'నాయనా! నాపై అలుగవద్దు. కృష్ణానదికి పడమటి తీరాన వున్న మేడి చెట్టుక్రింద తపస్సు చేసుకుంటున్న సన్యాసి సాక్షాత్తు శివుని అవతారము. అపారశక్తిమంతుడు. నీ కోరిక తీర్చగలడు'. అని చెప్పింది. అతడు వెంటనే నిద్రలేచి బయల్దేరి, శ్రీగురుని దర్శించి సాష్టాంగ నమస్కారము చేసాడు. శ్రీ గురుడు ప్రసన్నులై అతని శిరస్సు మీద తమ చేయినుంచి ఆశీర్వదించారు. అతనికి వెంటనే నాలుక రావడమేగాక, సకల విద్యలూ సిద్ధించాయి. కాకి మానససరోవరం చేరి రాజహంసగా మారినట్లు, పరశువేది స్పర్శతో యినుము బంగారమైనట్లు, శ్రీ గురుని హస్త స్పర్శవలన ఆ విప్ర కుమారుడు మహాజ్ఞాని అయ్యాడు. శ్రీగురుని నివాసం వలన ఆ స్థలం మహామహిమ గలదయింది''.

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమ:

శ్రీ శ్రీ పాద శ్రీవల్లభాయ నమ: శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః

శ్రీ గురు చరిత్ర

అధ్యాయం -18

శ్రీ గణేశాయ నమః శ్రీ సరస్వత్యై నమః శ్రీ గురుభ్యో నమః

నామధారకుడు, ''స్వామీ! శ్రీ గురుని లీలలు యింకా వినిపించవలసింది'' అని ప్రార్థించాడు.

సిద్ధయోగి యిలా చెప్పారు; ''నాయనా! అంతవరకూ గుప్తంగా వున్న శ్రీగురుని మహిమ ఈ లీలవలన లోకానికి వెల్లడయింది. ఇక శ్రీగురుడు తమ గుప్త జీవితం విడిచిపెట్టి లోక ప్రసిద్ధుడై, అచ్చటినుండి వరుణా సంగమం చేరి, అక్కడినుండి కృష్ణాతీరంలో నున్న తీర్థాలలో స్నానం చేస్తూ, కృష్ణ-పంచనదీ సంగమానికి వెళ్ళి, అక్కడ 12 సం॥లు నివశించారు.[1] అక్కడ శివ, భద్ర, భోగవతీ కుంభీ, సరస్వతీ అను మహాపవిత్రమైన అయిదు నదులూ ఒక్కటై కృష్ణానదిలో కలుస్తాయి. అందువలన దీని మహిమ పురాణాలలో గూడా మనోహర తీర్థమని ఎంతగానో కీర్తించబడింది, అక్కడెన్నో తీర్థాలు వున్నాయి. అక్కడినుండి తూర్పున అమరపురమనే గ్రామంలో అమరేశ్వరుడు, ఆయన సన్నిధిలో 64 మంది యోగినులు నివసిస్తున్నారు. అచ్చటి అమరేశ్వర లింగం సాక్షాత్తూ కాశీ విశ్వేశ్వరుడే. అక్కడ వేణీ నదితోకలిసిన కృష్ణ,దక్షిణ దిక్కుగా ప్రవహిస్తూన్నది. అక్కడకు ఉత్తర దిక్కున శుక్ల తీర్థము, ఉదుంబర వృక్షము దగ్గర పాపనాశతీర్థము, కామ్య తీర్థము, వరద తీర్థము వున్నాయి. సంగమంలో శక్తి తీర్థము, చామర తీర్థము, కోటి తీర్థము వున్నాయి. అవన్నీ అపారమైన మహిమ గలవే. అచ్చటి కృష్ణా - పంచగంగలో స్నానం చేస్తే సర్వకార్యాలు నెరవేరుతాయి. అది గొప్ప తీర్థక్షేత్రము. దాని దర్శనం చేతనే అభీష్టాలు నెరవేరుతాయి. అచ్చటి మేడి చెట్టు సాక్షాత్తూ కల్పవృక్షము. ఆ క్షేత్రమహిమను వెల్లడి చేయడానికే శ్రీగురుడక్కడ అంతకాలం నివసించారు.

1. ఇదే నేడు 'నర్సోబావాడి', లేక 'నృసింహవాడి' అనే క్షేత్రం.

శ్రీ నృసింహ సరస్వతీస్వామి ప్రతిరోజూ భిక్షకు అమరపురానికి వెళుతుండేవారు. ఆ గ్రామంలో ఒక నిరుపేద బ్రాహ్మణుడుండేవాడు. అతడు పరమ సాత్వికుడు. కేవలం యాయవార వృత్తితో జీవిస్తూండేవాడు. అతనికొక కుమారుడు, ఒక కుమార్తె వున్నారు. అతడి యింటిముందు తమ్మపాదు ఒకటి వుండేది. అతనికి గ్రామంలో గింజలు లభించనప్పుడు ఆ కుటుంబం ఆ కూర వండుకుని తినేవారు. అయినప్పటికీ ఆ బ్రాహ్మణుడు పంచ యజ్ఞాలు సక్రమంగా నిర్వర్తిస్తూ, అతిథులను తమ శక్తిననుసరించి సేవిస్తూండేవాడు. ఒకరోజు శ్రీగురుడు అతని యింటికి భిక్షకు వెళ్ళారు. ఆ బ్రాహ్మణుడు స్వామిని ఆహ్వానించి పూజించాడు. ఆరోజు ధాన్యం లభించకపోవడం వలన వారు తమ యింటిముందున్న తమ్మ కాయలు కోసి వండి, స్వామికి దానినే సమర్పించారు. తర్వాత స్వామి, వారింట్లోనే కొద్దిసేపు విశ్రాంతి తీసుకుని, 'మీ ఆతిథ్యానికి మేమెంతో సంతోషించాము. నేటితో మీ దారిద్ర్యం తీరిపోయింది' అని చెప్పి, నిండుగా కాచిన ఆ పాదును పీకివేసి, దాని కొమ్మలను త్రుంచివేస్తూ త్వరత్వరగా వెళ్ళిపోయారు.

అది చూచి ఆ యిల్లాలు ఎంతో దుఃఖించి, 'అయ్యో! స్వామికి ఈరోజు మనం చేసిన అపరాధమేమిటి? మనకు జీవనాధారమైన ఈ పాదును పీకివేశారే! మనం జీవించేదెలా?' అని బాధపడుతుంటే ఆ బ్రాహ్మణుడు, 'సర్వమూ ఈశ్వరేచ్ఛ వలన మన ప్రారబ్ధాన్ననుసరించి జరుగుతుంది. చీమల దగ్గరనుండి సర్వజీవులకు ఆయువు, ఆహారము ప్రసాదిస్తాడేగాని, ఆయన మనకెందుకు కీడు చేస్తారు? ఏదైనా మన కర్మననుసరించే జరుగుతుంది. నీవు బాధపడవద్దు' అని ఆమెను ఓదార్చి దానిని తిరిగి నాటాలని ఆ పాదు మొదట్లో త్రవ్వాడు. గడ్డపారకు ఒక లోహపాత్ర తగిలిన శబ్దమొచ్చింది. అక్కడ త్రవ్వి చూడగా, ఒక రాగిబిందె నిండుగా బంగారు నాణాలున్నాయి. అతడెంతో సంతోషంతో దానిని తన భార్యకు చూపి, 'చూచావా? స్వామి ఈ లతను పీకివేయడంవల్లనే ఈ నిధి మనకు దొరికింది. ఆయన సాక్షాత్తూ పరమేశ్వరుడే' అని చెప్పాడు. వెంటనే ఆ దంపతులు శ్రీగురుని దర్శించి ఆ వృత్తాంతం ఆయనకు విన్నవించారు. అప్పుడు శ్రీగురుడు, 'నాయనా! నీవీ విషయం ఎవ్వరికీ చెప్పవద్దు. చెబితే సంపద నశిస్తుంది. స్వధర్మాన్ననుసరిస్తూ, భోగభాగ్యాలనుభవించి, తర్వాత నిరామయులై ముక్తి పొందుతారు' అని దీవించి పంపారు".

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః   శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యైనమః

శ్రీ గురు చరిత్ర

అధ్యాయం - 19

శ్రీ గణేశాయ నమః   శ్రీ సరస్వత్యై నమః   శ్రీ గురుభ్యోనమః

నామధారకుడు, "స్వామీ! అశ్వత్థవృక్షం (రావిచెట్టు) వంటి పవిత్రమైన వృక్షాలెన్నో వుండగా, శ్రీగురుడు ప్రత్యేకంగా ఉదుంబర వృక్షం (మేడిచెట్టు) మూలంలోనే నివశించడానికి కారణమేమి?" అని ప్రశ్నించాడు. అప్పుడు సిద్ధమునీంద్రుడు యిలా చెప్పారు: "పూర్వము నరసింహస్వామి అవతరించి, హిరణ్యకశిపుణ్ణిచంపినపుడు ఆ రాక్షసుని కడుపులోనున్న దుష్టమైన రక్తం స్వామి చేతిగోళ్ళకంటుకుని, ఆయన గోళ్ళు విపరీతంగా మంటలు పుట్టసాగాయి. అప్పుడు లక్ష్మీదేవి మేడిపండ్లతోనూ, ఆకులతోనూ ఆ బాధ నివారింపజేసింది. అందుకు స్వామి సంతోషించి ఆ వృక్షాన్ని, 'నిన్ను భక్తితో సేవించిన వారికి విషబాధ తొలగుగాక! నిన్ను పూజించినవారి పాపాలు నశించి, అభీష్టాలు నెరవేరుతాయి. నీ నీడన చేసిన జపధ్యానాదులకు అపారమైన ఫలితముంటుంది. మేమిద్దరమూ నీ యందు నివశిస్తాము' అని వరమిచ్చాడు. ఆ వరాన్ని అనుసరించే భగవంతుడైన శ్రీ గురుడు ఆ చెట్టుక్రింద నివశించారు. నేటికీ ఆ వృక్షంలో శ్రీ దత్తాత్రేయుడైన శ్రీగురుడు నివశిస్తుంటారు.

శ్రీ గురుడక్కడ నివశిస్తున్న రోజులలో అమరేశ్వరుని సన్నిధిలో వున్న నలభైమంది యోగినులు మధ్యాహ్నసమయంలో ఉదుంబర వృక్షం క్రిందనున్న శ్రీ గురుని దర్శించి, తమ ఆశ్రమానికి తీసుకొని వెళ్ళి యథావిధిగా పూజించి, ఆయనకు భిక్ష యివ్వసాగారు. ఆయన వారి భిక్షను స్వీకరించి, మరలా వచ్చి ఆ వృక్షమూలంలో కూర్చుంటుండేవారు. అమరపురంలోని విప్రులకు - స్వామి నిత్యమూ భిక్షకోసం తమ గ్రామానికి రాకపోవడం వింతగా తోచేది. ఆయన ఆ అడవిలో నిరాహారిగా ఎలా జీవిస్తున్నారో అర్థంగాలేదు. వారా రహస్యాన్ని తెలుసుకో దలచి, ఒక మనిషిని అందుకు నియమించారు. అతడు దాగియుండి, మధ్యాహ్న సమయంలో స్వామిని గమనించాలని ప్రయత్నిస్తుండేవాడు. కాని ఆ సమయ

మయ్యేసరికి అతనికి, ఒక మహాత్ముని రహస్యం తెలుసుకోబూనడం మహాపాపమని తోచి, విపరీతమైన భయమేస్తుండేది. దానిని తట్టుకోలేక ఒకరోజతడు యింటికి పారిపోయాడు.

అక్కడకు దగ్గరలోనే గంగానుజుడనేవాడు తన పొలానికి కావలి కాచుకుంటుండేవాడు. ఒకరోజు ఒక అద్భుతమైన దృశ్యం అతడి కంటబడింది. -అకస్మాత్తుగా నదీజలం అడ్డంగా, రెండుగా చీలిపోయింది. అందులోనుండి ఎవరో వస్తున్నట్లు తోచి గమనించగా, యోగినులు కొందరు నది నుండి బయటకి వచ్చి, అచటి మేడిచెట్టుక్రింద కూర్చొనివున్న శ్రీ గురుని వద్దకు వెళ్ళారు. వారు ఆయనను పూజించి, ఆయన సన్నిధిలో కొంతసేపు ధ్యానం చేసుకుని, తర్వాత స్వామిని తీసుకుని, వచ్చిన దారినే నది మధ్యకు వెళ్ళిపోయారు. మర్నాడు గూడ అదే సమయానికి సరిగా అలానే జరగడం చూచి అతడాశ్చర్యపోయి, కొంచెం దూరం వారిని అనుసరించాడు. ఆ నది మధ్యలో ఒక దివ్యమందిరం చూచాడు. వారుదేవకన్యలని,వారిచేత పూజింపబడుచున్న యతి సామాన్య మానవుడు గాడనీ అతడు గుర్తించాడు. మూడవరోజు అదే సమయానికి అచటికి వెళ్ళి, అతడు ఆ యోగినుల వెనుకనే నదీగర్భంలోకి ఇంకొంచెం ముందుకు వెళ్ళి అచటి మందిర ద్వారం దగ్గర నిలచి, అక్కడ జరిగేదంతా శ్రద్ధగా గమనిస్తున్నాడు. యోగినులు స్వామిని రత్నఖచిత సింహాసనంపై కూర్చో బెట్టి, పూజచేసి, నీరాజనమిచ్చి షడ్రసోపేతమైన భోజనం సమర్పించారు. తర్వాత శ్రీగురుడు, మందిరం నుండి తిరిగివస్తూ గంగానుజుణ్ణి చూచి, 'నీవెవరవు? ఇక్కడికెందుకు వచ్చావు?' అని అడిగారు. అతడు భయపడి ఆపాదమస్తకమూ వణికిపోతూ, 'స్వామీ! నా పేరు గంగానుజుడు. నేను కుతూహలమాపుకోలేక మీ వెనుక యిచటికి చూడవచ్చాను. నా అపరాధం క్షమించండి!' అని ఆయనకు నమస్కరించి,'మీరు సాక్షాత్తూ త్రిమూర్తి స్వరూపులు. అజ్ఞానులైన మానవులు మీనిజరూపం తెలుసుకోలేకున్నారు. నన్నుద్ధరించండి' అని వేడుకున్నాడు. స్వామి సంతోషించి, 'నాయనా! నేటితో నీ కష్టాలన్నీ తీరిపోయాయి. నీవు కోరుకున్నవన్నీ నీకు లభిస్తాయి. కాని నీవిప్పుడు చూచినది మేమీ ప్రాంతంలో వున్నంతకాలం యెవ్వరికీ చెప్పవద్దు. చెబితే తక్షణమే

నీవు మరణిస్తావు' అన్నారు. గంగానుజుడు అలాగేనని చెప్పి, గురువుకు నమస్కరించి సంతోషంగా తన పొలానికి వెళ్ళాడు. అప్పుడే అతనికక్కడ ఒక నిధి దొరికింది. నాటినుండి అతడు ప్రతిరోజూ భార్యాసమేతంగా వచ్చి శ్రీ గురుణ్ణి సేవిస్తుండేవాడు.

ఒక మాఘపూర్ణిమ రోజున గంగానుజుడు యథాప్రకారం శ్రీగురుణ్ణి దర్శించి, 'స్వామీ, మాఘమాసంలోప్రయాగ, కాశీ, గయలలో స్నానం చేయడం యెంతో పుణ్యమని చెబుతారు.కాని వాటిని నేను దర్శించనైనా లేదు.ఆ క్షేత్రాల మహాత్మ్యము వినినా గూడ పుణ్యమొస్తుందంటారు. కనుక దయతో వాటిని వివరించి చెప్పండి' అని కోరాడు. శ్రీ నృసింహ సరస్వతి సంతోషించి,'ఈ కృష్ణా -పంచనదీ సంగమం సాక్షాత్తూ ప్రయాగయే. త్రిస్థలి అని ప్రసిద్ధికెక్కిన ప్రయాగ, కాశి, గయ - ఎంతో మహత్తరమైనవి. అలాగే యిక్కడి సంగమము, యుగాలయము, కరవీరము అనే మూడూ గూడ త్రిస్థలి అని తెలుసుకో. ఈ మూడింటినీ నీకిప్పుడే చూపిస్తాను' అని చెప్పి, స్వామి పులిచర్మంపై కూర్చుని, గంగానుజుణ్ణి తమ పాదుకలను గట్టిగా పట్టుకుని కళ్ళు మూసుకోమన్నారు. క్షణకాలంలో శ్రీగురుడు అతనికి ప్రయాగ దర్శనం చేయించి, మధ్యాహ్నం కాశిలో విశ్వనాథుని దర్శనం చేయించారు. సాయంత్రమయ్యేసరికి గయ దర్శనం గూడ చేయించి, సూర్యాస్తమయానికి తిరిగి అతనిని సంగమానికి తీసుకు వచ్చారు. తర్వాత ఆ త్రిస్థలితో సమానమైన అక్కడ వున్న మూడు క్షేత్రాలను గూడ చూపించారు.

ఈరీతిన ఆ క్షేత్ర మహాత్మ్యం వెల్లడిచేసాక, శ్రీగురుడు ఆ చోటు విడిచిపోదలచారు. ఆ సంగతి విని యోగినులు ఆయనను దర్శించి నమస్కరించి, 'ప్రభూ! మీ సేవకులమైన మమ్మల్ని వదలిపెట్టి ఎక్కడకుపోతారు?' అని విలపించారు. శ్రీ గురుడు వారిని వూరడించి,'లోకుల దృష్టికి వెళ్ళినట్లు కనిపించినా, మేము నిజానికి అదృశ్యంగా యీ ఉదుంబర వృక్షంలోనే ఎల్లప్పుడూ వుంటాము. మీరు గూడ మనోహరమైన ఈ కల్పవృక్షంలోనే నివశించండి. అమరపురానికి తూర్పుదిశన మా నివాసమైన యీ క్షేత్రం లోకప్రసిద్ధమవుతుంది. ఇక్కడ

అన్నపూర్ణాదేవిని గూడ మేము ప్రతిష్ఠిస్తాము. మమ్మల్ని, ఈ ఉదుంబర వృక్షాన్నీ, మా పాదుకలను, ద్విజులనూ పూజించి, యిచ్చట తీర్థాలలో స్నానం చేసినవారికి సర్వపాపాలూ నశించి, అపారమైన పుణ్యం సమకూడి కోరినవన్నీ నెరవేరుతాయి. ఈ వృక్షం క్రింద చేసిన జపము, హోమము, రుద్రాభిషేకము మొదలైన సత్కర్మలకు కోటిరెట్లు ఫలముంటుంది. ఇచ్చటి పాదుకలను పూజించి, నెమ్మదిగా ప్రదక్షిణలు చేసి, ప్రతి ప్రదక్షిణానికి చివర నమస్కారం చేసిన వారికి సర్వ రోగాలూ నశిస్తాయి' అని చెప్పి, శ్రీ గురుడు, ఆశ్వయుజ బహుళ ద్వాదశినాడు గంధర్వ నగరంలోని భీమ-అమరజా సంగమానికి వెళ్ళారు.

శ్రీ నరసింహ సరస్వతీస్వామి విశ్వరూపుడైన జగన్నాథుడు. ఆయన సర్వవ్యాపి అయినప్పటికీ, ఈ ఉదుంబర వృక్షంపై ప్రేమతో దాని క్రింద నిత్యనివాసము చేస్తూనే వున్నారు."

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః

శ్రీ శ్రీ పాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురు చరిత్ర

అధ్యాయం-20

శ్రీ గణేశాయ నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీ గురుభ్యో నమః.

ప్రస్తావన : మీరు చదవబోవు 20, 21 అధ్యాయాలు తెల్పే అంశాలివి : (1) శ్రీ గురుడు ఒకచోట వుంటూ అంతకముందు తామున్నచోట గూడ సూక్ష్మ రూపంలో అచటి భక్తులను రక్షించాడు. మహనీయులు సర్వగతులై భక్తులెక్కడ తమను స్మరించినా అక్కడే ప్రకటమై రక్షించగలరని సాయిబాబా చరిత్ర గూడా తెల్పుతుంది. (2) బ్రహ్మజ్ఞాని కొద్దికాలమున్న చోట తీర్థ క్షేత్రమవుతుందని, అక్కడ చేసిన జపము, పూజ ఎన్నో రెట్లు ఫలమిస్తాయనీ శాస్త్రం. (3) శ్రీ గురుడు, అక్కల్‌కోట స్వామి, సాయిబాబా వంటి సద్గురువులు తమ భక్తుల పూర్వ కర్మ ఫలాన్ని ప్రత్యామ్నాయ పద్ధతులలో సులభంగా తొలగించి మృతులను గూడ బ్రతికించగలరు. (4) సామాన్యంగా స్వప్నాలు వాస్తవాలు గావు. కాని సద్గురువిచ్చే స్వప్న సందేశాలు వాస్తవాలేనని పై మహనీయులందరి చరిత్రలూ నిరూపిస్తాయి. (5) సద్గురువు స్థూల రూపంలో లేకున్నా భక్తులెప్పుడైనా వారి అనుగ్రహం పొందవచ్చు - నామధారకుడికి శ్రీ గురుని అనుగ్రహం లభించినట్లే. కనుక శ్రద్ధతో ఈ గ్రంథం పఠించేవారి యెదుట శ్రీ దత్తస్వామి ప్రసన్నుడై వుంటాడని గుర్తుంచుకోవాలి.)

కథారంభము

నామధారకుడు సిద్ధమునికి నమస్కరించి, "స్వామీ! శ్రీ గురుడు గంధర్వపురానికి వెళ్ళిన తరువాత గూడ అమరపురంలోని ఉదుంబర వృక్షం క్రింద నివశిస్తూ భక్తుల కోరికలను నెరవేస్తున్నారని చెప్పారు గదా! అటువంటి అనుభవము ఎవరికైనా కలిగినదా?" అని అడిగాడు. సిద్ధముని సంతోషించి యిలా చెప్పసాగారు :

"నాయనా, అటువంటి నిదర్శనాలు ఎన్నో వున్నాయి. అవన్నీ చెప్పడం ఎవ్వరితరమూగాదు. అయినా ఒక్క నిదర్శనం మాత్రం చెబుతాను విను. 'శిరోల' అనే గ్రామంలో వేదశాస్త్రపరాయణుడు, ఉదారుడు అయిన గంగాధరుడనే

బ్రాహ్మణుడుండేవాడు. అతని భార్య శాంతాదేవి మహాపతివ్రత. ఆమెకు ఐదుగురు కొడుకులు పుట్టారుగాని, ఒక్కరు కూడా దక్కలేదు. ఆమె యెందరో దేవతలను పూజించింది. ఎన్నో వ్రతాలు, ఉపవాసాలు చేసింది. అయినా ఆమెకర్మ తీరలేదు. చివరకామె తన శోకానికి కారణము, నివారణోపాయము తెల్పమని ఒక దైవజ్ఞుని కోరింది. అతడు, 'అమ్మా! నీ గర్భశోకానికి కారణం నీవు చేసిన పూర్వపాపమే. గర్భపాతం చేసినా, యితరుల ధనం అపహరించినా, తర్వాత జన్మలలో పుట్టిన బిడ్డలందరూ చనిపోతారు. నీవు గత జన్మలో శౌనక గోత్రుడైన ఒక బ్రాహ్మణునివద్ద నూరు రూపాయలు అప్పుగా తీసుకొని, అతడెంత బ్రతిమాలినా తిరిగి యివ్వలేదు. అతడా దిగులుతో ఆత్మహత్య చేసుకొని పిశాచమై యీ జన్మలో నీ పిల్లలందరినీ చంపుతున్నాడు. నీవీకర్మ అనుభవించక తీరదు' అని చెప్పాడు. అమె పశ్చాత్తాపంతో అతని పాదాలపైబడి ఆ పాపానికి పరిహారం చెప్పమని కోరింది. ఆ దైవజ్ఞుడు జాలిపడి, 'అమ్మా! ఆ బ్రాహ్మణుడు ఆత్మహత్య చేసుకున్నందు వలన అతనికి శ్రాద్ధకర్మలు యెవరూ చేయలేదు. అతడు ఆత్మహత్య చేసుకోవడము, అంత్యక్రియలు జరగకపోవడమూ-ఇవన్నీ నీవలననే జరిగాయి. గనుక అతడిప్పుడు పిశాచమై నీ బిడ్డలను చంపుతున్నాడు. కనుక నీవు ఒక నెలరోజుల పాటు పంచగంగా స్నానం చేయాలి. నిత్యమూ ఏడుసార్లు మేడి చెట్టుకు యథావిధిగా ప్రదక్షిణము, పూజచేసి, శ్రీగురుని పాదుకలకు పూజ, అభిషేకమూ చేస్తూ, ఉపవాసము చేయి. అటు తర్వాత నీవతనికి అంత్యక్రియలు చేసి, అతని సగోత్రీకుడైన ఒక బ్రాహ్మణునికి నీవపహరించిన వందరూపాయలు దానమివ్వాలి. అలా చేస్తే నీకు కలిగిన సంతానము నిలుస్తుంది. అప్పుడు నీ దోషాలు తొలిగి, శ్రీగురుని అనుగ్రహం వలన పూర్ణాయుర్దాయం గల కొడుకులు కలుగుతారు'.

ఆ మాటలు విని శాంతాదేవి దీనంగా, 'అయ్యా, నేను శరీరంతో శ్రమించి మీరు చెప్పిన మాసవ్రతం ఆచరించగలను గాని, ఆ బ్రాహ్మణుని సగోత్రునికి దానమివ్వడానికి నా వద్ద అంత పైకము లేదు. మరినేనేమి చేయాలి?' అని వాపోయింది. ఆ దైవజ్ఞుడు, 'అమ్మా, అలాగైతే నిర్మలమైన మనస్సుతో నేను చెప్పినట్లు శ్రీగురు పాదుకలను అర్చించి నీ శక్తిమేరకు దానమివ్వు. ఆ ఉదుంబర

వృక్షంలో నిత్యనివాసం చేస్తున్న శ్రీగురుడు పరమ దయామూర్తి గనుక నీ భక్తికి మెచ్చి నీ పాపపరిహారం చేస్తారు' అని చెప్పాడు.

అప్పుడు శాంతాదేవి పంచగంగా సంగమానికి వెళ్ళి దీక్షగా ఆ వ్రతమాచరించనారంభించింది. మూడవ రోజు ఆమె ప్రదక్షిణం చేసి నీరసంతో పడుకోగానే కునుకు పట్టి స్వప్నమొచ్చింది. కలలో ఆ పిశాచం కనిపించి, ఆమెను భయపెట్టి, తన సొమ్ము తిరిగివ్వకుంటే ఆమె వంశం నాశనం చేస్తానని ఆమె మీదకు దూకాడు. అప్పుడామె మేడిచెట్టు వద్దకు పరిగెత్తింది. అక్కడ శ్రీగురుడున్నాడు! ఆమె ఆయన చాటుకు వెళ్ళింది. శ్రీగురుడామెకు అభయమిచ్చి ఆమె మీదకు వస్తున్న ఆ పిశాచాన్ని అడ్డగించారు. అప్పుడాపిశాచం ఆయనతో, తనకు ఆమెచేసిన అన్యాయం గురించి చెప్పి, 'స్వామీ, తపస్వులు, యతీశ్వరులు ఆయిన మీకు ఆమెపట్ల పక్షపాతం తగదు' అని మొరపెట్టుకున్నాడు. అప్పుడు శ్రీగురుడు కోపంతో, 'నీవు భక్తులను బాధిస్తే నిన్ను శిక్షిస్తాను. ఈమెనిలా బాధిస్తే నీకింకా పాపాలు చుట్టుకుంటాయే గాని, లాభమేమిటి? ఈమె నీ డబ్బు అపహరించినది పూర్వజన్మలో గదా! ఈ జన్మలో ఈమె నిరుపేదరాలు. అందువలన ఈమెచేత ఊర్ధ్వదైహిక కర్మలు చేయించి యథా శక్తి దానమిప్పిస్తాము. నీకు సద్గతి ప్రసాదిస్తాము. మేము చెప్పినది నీకు నచ్చితే సరే. లేకపోతే నీకీ దుస్థితి తప్పదు. మేము మాత్రం ఈమెను రక్షించి తీరుతాము' అన్నారు. ఆ పిశాచం, 'స్వామీ!మీ దర్శనం వల్లనే నా కాఠిన్యం నశించింది. మీరెలా చేసినా సంతోషమే' అన్నాడు. శ్రీ గురుడు శాంతాదేవితో, 'అమ్మా! నీవు యథాశక్తి పైకం వెచ్చించి, అతనికి ఉత్తమగతి సంకల్పించి అంత్యక్రియలు జరిపించు. నీ బ్రహ్మహత్యా దోషం తొలగి, పూర్ణాయువు గల కొడుకులూ, కూతుళ్ళూ కలుగుతారు' అని చెప్పి, వెనుక దైవజ్ఞుడు చెప్పిన విధానమే ఆమెకాయన విధించారు. ఆమెనిద్రలేచి సంతోషంతో స్వామి చెప్పినట్లే చేసి, 16వ రోజున ఆ బ్రాహ్మణునికి ఊర్ధ్వదైహిక కర్మ చేయించింది. ఆమెకు బ్రహ్మహత్యా దోషము, ఆ బ్రాహ్మణునకు పిశాచత్వము తొలిగిపోయాయి.

తర్వాత మరొక రోజున శాంతాదేవికి శ్రీగురుడు కలలో కనిపించి, రెండు కొబ్బరికాయలు ఆమె ఒడిలో వేసి, 'అమ్మా! నీ వ్రతము పూర్తి అయిందికదా? పారణకు యీ కాయలు వాడుకో! నీకు నిస్సందేహంగా వేదవిదులు పుడతారు'

అని చెప్పారు. ఆమె నిద్రలేచి చూచేసరికి, నిజంగానే ఆ రెండు ఫలాలూ ఆమె ప్రక్కన వున్నాయి! ఆమె వెంటనే ఆ కల గురించి తన భర్తకు చెప్పింది. ఆ దంపతులు సంతోషించి స్వామి చెప్పినట్లు ఆ కొబ్బరికాయలను పూజించి, వాటిని పారణకు ఉపయోగించారు. తర్వాత కొద్దికాలానికి ఆమెకు యిద్దరు మగపిల్లలు కలిగారు. పెద్ద పిల్లవాడికి 7వ సంవత్సరము, రెండవ వానికి 3వ సంవత్సరము రాగానే పెద్దవానికి ఉపనయనము, రెండవ వానికి చౌల సంస్కారము (పుట్టు వెంట్రుకలు తీయించుట) చేయాలని ముహూర్తం నిర్ణయించి, ఆ దంపతులు అన్ని ఏర్పాట్లు చేసుకున్నారు. కాని ఆ ముహూర్తానికి ముందురోజున పెద్దవాడికి అకస్మాత్తుగా ధనుర్వాతం వచ్చి, మరుసటిరోజు సాయంత్రం సుర్యాస్తమయాని కల్లా అతడు చనిపోయాడు. ఆ తల్లి శోకంతో తలను నేలకు కొట్టుకున్నది; గుండెలు బాదుకున్నది; చివరకు ఆ బాధ తట్టుకోలేక స్పృహ తప్పిపడిపోయింది. తిరిగి స్పృహ రాగానే ఆ బిడ్డను తలచుకొని, తలచుకొని అతని శవంపైబడి యిలా శోకించింది: 'నాయనా, మా ప్రాణరక్షకుడవు, వంశోద్ధారకుడవు అయిన నీవు మమ్మల్ని విడిచి పోవడానికి నీ మనస్సెలా అంగీకరించింది? ఐదుగురు బిడ్డలను పోగొట్టుకున్న నేను నిన్ను చూచాక ఆ శోకం మరచాను. శ్రీగురుడు వరమిచ్చినందు వల్ల నీపైనే ఆశలన్నీ పెట్టుకున్నాను.

అప్పుడక్కడి జనులిలా ఆమెను ఓదార్చారు: 'అమ్మా, నువ్విలా ఏడ్చినందువల్ల నీ పిల్లవాడు మళ్ళీ బ్రతుకుతాడా? మృత్యువు దేవతలను, ఋషులను, రాక్షసులను, అవతారపురుషులను గూడ వదలిపెట్టదు. మానవులమైన మనకెలా తప్పుతుంది? నువ్వాలోచించు. ఇలా దు:ఖించవద్దు.' అది విని ఆమె, 'నాకు దాపురించిన పిశాచభయాన్ని పోగొట్టి, సాక్షాత్తూ శ్రీగురుడే ప్రసాదించిన ఈ ఫలం విఫలమెందుకవాలి? నేను గూడ యీ బిడ్డకు తోడుగా ప్రాణమైనా విడుస్తాను' అని యెంతో పట్టుదలగా బదులు చెప్పింది. ఆమె శ్రీగురుని స్మరించి, 'స్వామీ, త్రిమూర్తిస్వరూపులైన మీరు సత్యసంకల్పులని నమ్ముకున్న నాకు యిదేమి గతి? నేను మీరు చెప్పినట్లు యీ ఉదుంబరవృక్షాన్ని సేవించినందుకు ఫలితమిదేనా? నా విషయంలో మీరు విశ్వాసఘాతకులయ్యారు.

పిశాచబాధ తొలగించమని మిమ్మల్ని శరణుపొందిన నాకు యిదేమి ఫలితము? - పులి నుండి పారిపోతున్న ఆవు కసాయి వానిని శరణుపొందినట్లున్నది; తన కష్టాలు నివారించుకోడానికి దేవాలయంలో ప్రవేశించిన వానిపై ఆలయం విరిగి పడినట్లైంది. నాకు యింతగా ఆశ చూపిన మీరు నాబిడ్డను యెందుకు రక్షించరు?' అని రాత్రంతా ఆమె దు:ఖిస్తూనే వున్నది.

మరుసటిరోజు ఉదయమే ఆ గ్రామంలోని బ్రాహ్మణులు వచ్చి ఆమెతో, 'అమ్మా, నీవిలా శోకించినందువలన లాభమేమి? జరుగవలసినది జరుగకుండా తప్పుతుందా? నీవీ మూర్ఖత్వం విడిచి, శవాన్నిస్తే అంత్యక్రియలు చేస్తాము' అని చెప్పారు. కాని ఆమె మాత్రం తన పట్టు విడువక, 'ఈ శవంతో బాటు నాకు కూడ అంత్యక్రియలు చేస్తేయిస్తాను గాని, లేకుంటే యివ్వను' అని చెప్పి, ఆ శవాన్ని తన హృదయానికి గట్టిగా హత్తుకున్నది. ఆ బ్రాహ్మణులు ఆశ్చర్యపోయి, 'బిడ్డతో కలిసి అగ్ని ప్రవేశం చేయడమన్నది మేము కనీ వినీ ఎరుగము. ఇదెక్కడి ధర్మము?' అనుకున్నారు. ఆమె మాత్రం మధ్యాహ్న సమయం దాటిపోతున్నా శవాన్ని వారికప్పగించలేదు. చివరికామె శ్రీ గురుని మీద నిష్ఠూరమాడుతూ, తానూ ఆ బిడ్డతో సహా ప్రాణత్యాగం చేస్తానని ఆ శవాన్ని తీసుకుని నది ఒడ్డుకు చేరింది. జనులంతా ఆమెననుసరించారు. ఇంతలో ఒక బ్రహ్మచారి ఆమె వద్దకొచ్చి తత్త్వముపదేశించాడు. అతడెవరో కాదు - త్రిమూర్తి స్వరూపము, భక్తవత్సలుడూ అయిన శ్రీ గురుడే!

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యై నమః.

శ్రీ గురుచరిత్ర

అధ్యాయం - 21

శ్రీగణేశాయ నమః. శ్రీ సరస్వత్యై నమః. శ్రీ గురుభ్యో నమః.

సిద్ధమునీంద్రుడు యింకా యిలా చెప్పసాగారు: "పుత్రశోకంతో ఖిన్నురాలై నదీతీరానికి వెళ్తున్న శాంతాదేవిని సమీపించి, ఆ బ్రహ్మచారి యిలా అన్నాడు: 'అమ్మా! నీవు మూర్ఖంగా దుఃఖించవద్దు. ఈ జనన-మరణ చక్రంలో శరీరాలు నీటి బుడగలలాగ పుట్టి నశిస్తుండడం సహజమే. కర్మానుసారం పంచభూతాల కలయిక వలన శరీరమేర్పడి, కర్మ తీరిపోగానే పంచభూతాలు విడిపోవడం వల్ల శరీరం నశిస్తుంది. మాయకు వశులైన మానవులు తమ దేహమే తామన్న భ్రాంతిని పొంది, బిడ్డ - భార్య - మిత్రుడు అనే మమకారం పెంచుకుంటారు. వారు సత్వ గుణము వలన దేవత్వాన్నీ, రజోగుణము వలన మానవత్వాన్నీ, తమోగుణం వలన అధోగతిని పొంది, కర్మఫలమనుభవిస్తారు. ఈ సృష్టిలో యిది యెవరికైనా తప్పదు. అది తెలిసిన జ్ఞానులు పుట్టుక వలన సంతోషాన్ని గాని, మరణం వలన దుఃఖం గాని పొందరు. వారి వారి కర్మలననుసరించి కొందరు బాల్యంలోనే మరణిస్తారు. నిజానికి శరీరం రక్తము, మాంసము మొ॥న ధాతువులతో నిండి మలినమైనది. బుద్ధిమంతులు యిట్టి శరీరాన్ని నిత్యము, ప్రియము అని భావించరు. ఎన్నెన్ని జన్మలలో యెవరెవరికి తల్లులో, బిడ్డలో, భర్తలో యెవరికెరుక? ఇతడు నీ బిడ్డడన్న భ్రాంతితో శోకిస్తున్నావు. ఆ మమకారాన్ని విడిచి, శాస్త్ర విధిననుసరించి అంత్యక్రియలకై వారికీ శవాన్ని అప్పగించు'.

ఆ మాటలు విని శాంతాదేవి, 'అయ్యా, మీరు కరుణతో ఉపదేశించినది ధర్మమే గాని, అది నా మనస్సులో కొంచెం గూడ నిలవడం లేదు. జనన మరణాలకు మూలం కర్మే అయితే, భగవంతుని సేవ వలన నశిస్తుందని పెద్దలెలా చెప్పారు? నాకు పూర్వకర్మ దోషమున్నదని తెలిసే నేను స్వామిని సేవించాను. శ్రీగురుడు నాకు అభయమిచ్చి వరమిచ్చాడు. ఇపుడు మరి నన్నెందుకిలా ఉపేక్షించాడు? రోగులు వైద్యుడిచ్చే మందుతో జబ్బు తగ్గించుకుంటున్నారు: పేదవారు శ్రీమంతులిచ్చే ధనంతో కష్టం తొలగించుకుంటున్నారు. అలానే శ్రీగురుని

సేవించి, ఆయనిచ్చిన అభయాన్ని నమ్ముకొనడమే నా మూర్ఖత్వమా? ఈ నా బిడ్డ శతాయుష్మంతుడవుతాడని ఆయన వరమిచ్చాడు. నాకు దాపురించిన పిశాచ భయాన్ని పోగొట్టి సాక్షాత్తూ ఆ భగవంతుడే ప్రసాదించిన ఈ ఫలం విఫలమెందు కవాలి? ఆయన యొక్క ఈ కీర్తి నలుదిశలా వ్యాపించడానికైనా ఈ నా దేహాన్ని గూడా ఆయనకే సమర్పిస్తాను' అన్నది. అప్పుడా బ్రహ్మచారి, ' అమ్మా! అలా అయితే యిక్కడ దుఃఖించి యేమి ప్రయోజనం? నీకెక్కడ వరం లభించిందో అక్కడికే యీ శవాన్ని తీసుకువెళ్ళి అడుగు!' అని ఉపాయం చెప్పాడు. ఆ తల్లి అందుకంగీకరించి, శవాన్ని తన కడుపుకు కట్టుకుని పంచగంగా సంగమంలోని శ్రీగురుడు అధివసించిన ఉదుంబర వృక్షం వద్ద కెళ్ళింది. అక్కడ ఆమె పట్టరాని క్రోధావేశంతో అచటి పాదుకలకు తన తలను కొట్టుకుంటూంటే, రక్తం కారి పాదుకలు తడిశాయి. సాయంత్రమయ్యేసరికి బ్రాహ్మణులు వచ్చి ఆమెతో, "నీవు దుఃఖం అణచుకుని కర్తవ్యమాలోచించు. కొద్దిసేపట్లో సూర్యుడస్తమించేలోగానే అంత్యక్రియలు పూర్తిచేయాలి. శవం యింక వాసనగూడ వస్తుంది. కనుక దానిని మాకప్పగించు. అంతేగాక, ఈ స్థలం ఊరికెంతో దూరం. ఏకాంతము, భయంకరము అయిన యీ ప్రదేశంలో మీరిక వుండవద్దు" అని తొందరపెట్టారు. కాని ఆమె అదేమీ పట్టించుకోకుండా శవాన్ని మరింత గట్టిగా పట్టుకొని, పాదుకలకు తన తల కొట్టుకుంటూనే వున్నది. ఆ బ్రాహ్మణులు వేరు దారి లేక, 'ఇక చీకటిపడుతున్నది. ఇక్కడ దొంగల భయమున్నది. మనమిండ్లకు వెళ్ళి, రాత్రి ఉపవాసముండి, తెల్లవారాక శవసంస్కారం చేద్దాం. ఈ శవం దుర్వాసన కొట్టినప్పుడైనా ఆమె మనకు సంస్కారానికి అప్పగిస్తుంది' అనుకుని యిళ్ళకు వెళ్ళిపోయారు.

గంగాధరుడు, శాంతాదేవి మాత్రం ఆ శవంతో పాటు శ్రీ గురుని సన్నిధిలో ఆ రాత్రి అలానే వుండిపోయారు. పిల్లవాడు చనిపోక ముందు మూడురోజులు, తర్వాత రెండురోజులుగా నిద్రాహారాలు లేకుండా ఏడ్చి యేడ్చి సొలిపోయిన ఆమెకు, నాటి తెల్లవారుఝామున కునుకు పట్టింది. అప్పుడామెకు స్వప్నంలో శ్రీగురుడు దర్శనమిచ్చారు. ఆయన జడలు, విభూతి, పులితోలు, రుద్రాక్షమాలలు ధరించివున్నారు. ఒక చేతిలో దండము, మరో చేతిలో త్రిశూలము ధరించి వున్నారు. ఆయన బయటనుండి వీరున్న ఉదుంబర వృక్షం క్రిందకు వచ్చి, ఆమెతో, 'అమ్మా! నాపై నిష్ఠూరాలాడతావెందుకు? నీ బిడ్డకేమయింది? నేనిప్పుడే అతనికి వైద్యం చేస్తాను' అని ఆ శవానికి విభూతి పూసి, పిల్లవాని ముక్కులోకి గాలివూది, 'అమ్మా! నేను నీకేమపకారం చేసాను? ఇంకా ఉపకారమే చేసాను. నీ బిడ్డ శరీరం నుండి

వెడలిపోయిన ప్రాయవాయువును మళ్ళీ ప్రతిష్ఠించాను. నా మీద కష్టపెట్టుకోవద్దు. ఇక దుఃఖించకు' అని చెప్పి అదృశ్యులయ్యారు. శాంతాదేవి తృళ్ళిపడి నిద్రలేచింది గాని, 'ఇది నా పుత్రవ్యామోహం వలన వచ్చిన కలే గాని, చనిపోయినవాడింక బ్రతుకుతాడా? నా ప్రారబ్దమిలా వుంటే శ్రీగురుడేమి చేస్తాడు? అనుకున్నది. ఇంతలో ప్రక్కనున్న శవం కదలసాగింది. ఆమె త్రాకి చూస్తే వెచ్చగా వున్నది. అంతలోనే ఆమెకు ఆ శరీరంలో ఏదైనా భూతమావేశించిందేమోననిపించి, భయమేసి దూరంగా వెళ్ళింది. కాని పిల్లవాడు లేచి కూర్చుని, 'అమ్మా! ఆకలేస్తున్నది. అన్నం పెట్టు!' అని ఏడుస్తూ ఆమె వద్దకొచ్చాడు. ఆమెకప్పుడు అద్భుతంగా స్తన్యమొచ్చింది. ఆమె బిడ్డకు పాలిచ్చి, భర్తను నిద్రలేపి, జరిగినదంతా వివరించింది. అప్పుడాదంపతులు భక్తితో ఆ ఉదుంబర వృక్షానికి ప్రదక్షిణలు, సాష్టాంగ నమస్కారము చేసి శ్రీ గురునిలా స్తుతించారు.

ఓ శ్రీ గురుమూర్తీ! జయము జయము. సాక్షాత్తూ త్రిమూర్తి స్వరూపులైన మీరు భక్తులపై వాత్సల్యంతో మానవరూపం ధరించారు. వారి హితం కోరి, నిరంతరమూ వారిని కనిపెట్టి కాపాడి తరింపజేయడానికై ఈ క్షేత్రంలో వెలిశారు. భక్తుల తాపాలను హరించే మీ మహాత్మ్యాన్ని వర్ణించడం ఎవరితరమూ గాదు. తల్లివలె మీరు మా తప్పులు క్షమించి కృప చూప మిమ్ములను శరణ వేడుతున్నాము.' తర్వాత వారు పిల్లవానితో సహా వెళ్ళి సంగమ స్నానం చేసి, ఆ నీటితో గురు పాదుకలు కడిగి శుభ్రం చేసి ఉదుంబర వృక్షాన్ని, పాదుకలనూ అభిషేకించి పూజించారు. ఇంతలో సూర్యోదయమయింది. శవదహనం కోసమని గ్రామం నుండి వచ్చిన బ్రాహ్మణులు, ఆ బాలుడు బ్రతికి వుండడం చూచి ఆశ్చర్యపడి శ్రీ గురు మహిమను కొనియాడారు. ఆ దంపతులు ఆనందంతో బ్రాహ్మణులకు భోజనం పెట్టారు. తర్వాత ఆ పిల్లవాడు విద్యా వినయ సంపన్నుడు, దీర్ఘాయువు, భాగ్యవంతుడూ అయ్యాడు.

కనుక నామధారకా! ఈ క్షేత్రమహిమను వర్ణించడం ఎవరితరమూ గాదు. అచ్చటి మేడిచెట్టు మూలంలో శ్రీ గురుడు నిశ్చయంగా నిత్యనివాసం చేస్తున్నాడు. అక్కడ ఆయనను భక్తితో సేవించిన వారికి కోరినవన్నీ నెరవేరుతాయి. సందేహం లేదు. అందుకే అచ్చటి మేడిచెట్టు సాక్షాత్తూ కల్పవృక్షమే!".

శ్రీ దత్తాయ గురవే నమః.

శ్రీ శ్రీపాద శ్రీవల్లభాయ నమః. శ్రీ నృసింహ సరస్వత్యైనమః

★★★ శుక్రవారం పారాయణ సమాప్తము ★★★

★★★ శనివారము పారాయణ ప్రారంభం ★★★

శ్రీ గురు చరిత్ర

అధ్యాయం - 22

శ్రీ గణేశాయ నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః.

ప్రస్తావన : 22, 23, 24 అధ్యాయాలు ఈ క్రింది విషయాలను విశద పరుస్తాయి : త్రిమూర్త్యాత్మకుడైన సద్గురువు సర్వ సమర్థుడు. ఆయన వాక్కు పరమేశ్వర శాసనమే. శ్రీ అక్కల్‌కోట స్వామి లాగ శ్రీ గురుడు గూడ మాటమాత్రం చేత ఒక గొడ్డు బర్రెను పాడి గేదెగా మార్చాడు. ఇష్ట దేవతోపాసన సద్గురువును ఆశ్రయించడంతో గాని సఫలం గాదని, సద్గురువు సకల దేవ స్వరూపమని, విశ్వరూపుడని "శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర" లాగ, ఈ చరిత్రలోని త్రివిక్రముని అనుభవం తెల్పుతుంది. అంతేగాక ఇంకా యీ క్రింది అంశాలు గూడ గమనించదగినవి. (1) అతనివంటి సన్న్యాసులకు, పండితులకు గూడ ధర్మసూక్ష్మం తెల్పవలసినవాడు శ్రీ గురునివంటి సద్గురుడే. (2) కుమశీ గ్రామానికి ఆయనతో వచ్చిన రాజు, పరివారమూ గొప్ప యతి సంఘంగా దర్శనమిస్తారు. సద్గురు భక్తులైన సంసారులు గూడ అంతరంగంలో నిష్కాములైన సన్న్యాసులే. సద్గురువు నాశ్రయించని సన్న్యాసులు గూడ ద్వంద్వాలను విడువని సంసారులు గానే వుండిపోతారు.

కథారంభము

నామధారకుడు, "సిద్ధమునీ, మీ వలన నాకు అజ్ఞానాంధకారము తొలగి, జ్ఞానోదయమైంది. అందువలన మీరే నా గురుదేవులు. కామధేనువు వంటి శ్రీగురుచరిత్ర నాకు వినిపించి నాలో గురు భక్తిని వికసింపజేస్తున్నారు. శ్రీ గురుకథ నా మనసును హరిస్తున్నది. అటుపైన ఏమి జరిగిందో సెలవీయండి" అని ప్రార్థించాడు. సిద్ధయోగి, "నాయనా, నీకు గురుకృప లభించింది. నీకు యీ కథ వినిపించడం వల్ల నా జన్మ గూడ ధన్యమయింది.